

TEKNILLINEN
KORKEAKOULU
TOIMINTAKERTOMUS
1962—1963

HELSINKI 1964

TEKNILLINEN
KORKEAKOULU
TOIMINTAKERTOMUS

1962—1963

HELSINKI 1964

1. Kuvitus ja teksti

2. Kuvitus ja teksti

3. Kuvitus ja teksti

4. Kuvitus ja teksti

SISÄLTÖ:

	Sivu
I. Yleisiä tietoja	5
II. Hallitus ja hallinto	17
Neuvottelukunta	17
Opettajaneuvosto	18
Rehtori ja vararehtori	18
Hallintokollegi, osastonjohtajat ja osastokollegit	18
Osakuntien inspektorit	19
Kanslia	19
III. Opettajat ja opetus	19
1. Professorinvirat	19
Uusia professorinvirkoja	19
Eroamisia professorinvirasta	20
Virkaanastujaisesitymät	20
Uusia professorinimityksiä	20
Virkavapaudet	24
Rehtorin opetusvelvollisuuden hoito	24
Avoimien professorinvirkojen täyttäminen ja hoito	24
2. Apulaisprofessorinvirat	28
Uusia apulaisprofessorinvirkoja	28
Eroamisia apulaisprofessorinvirasta	28
Uusia apulaisprofessorinimityksiä	28
Avoimien apulaisprofessorinvirkojen täyttäminen ja hoito	30
Virkavapaudet	33
3. Dosenttinitykset	33
4. Erikoisopettajat	35
5. Kurseja	42
6. Assistentit	43
7. Ulkomaiset luennoitsijat	44
8. Reaktorilaboratorio	44
9. Insinöörien täydennyskoulutus	45
10. Televisiotoiminta	46
IV. Suoritetut tutkinnot	47
1. Tekniikan tohtorin arvo ja väitöstitilaisuudet	47
2. Tekniikan lisensiaatin tutkinnot	48
3. Diplomi-insinöörin ja arkkitehdin tutkinnot	48
V. Opettajaneuvoston ja hallintokollegin asettamat toimikunnat ja niiden antamat lausunnot	52
VI. Teknillisen korkeakoulun talous	56
VII. Teknillisen korkeakoulun rahastot, myönnetty stipendit, apurahat ja palkinnot	57

	Sivu
VIII. Lahjoitukset ja niiden käyttö	64
IX. Kotimaiset ja ulkomaiset opintoretkeilyt	64
X. Kotimaan ja ulkomaan harjoittelu	67
XI. Karsintakurssit	68
XII. Teknillisen korkeakoulun kirjasto lukuvuonna 1962—1963	69
XIII. Opiskelijat ja ylioppilasyhdistykset	72
1. Opiskelijain lukumäärä	72
2. Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan toiminta lukuvuonna 1962—1963	72
XIV. Otaniemen suunnittelu- ja rakennustyöt	75
XV. Diplomityöt	77
XVI. Selvitys teknillisen korkeakoulun opettajien toiminnasta	88

Teknillinen korkeakoulu lukuvuonna 1962—1963

Rehtori, professori Jaakko Raholan puhe
teknillisen korkeakoulun avajaisissa 12. 9. 1962

Herra ministeri, arvoisat kutsuvieraat, korkeakoulun professorit, muut opettajat ja virkailijat, oppilaamme, hyvät naiset ja herrat. Minulla on ilo lausua oppilaitoksemme puolesta teidät kaikki sydämellisesti tervetulleiksi lukuvuotemme avajaistilaisuuteen.

Aloitamme toimintavuotemme valoisien toiveiden mieltämme ilahduttaessa. Oppilaitostamme varten pari vuotta sitten laadittu viisivuotinen uudisrakennusohjelma on saanut jatkua suuremmitta häiriöittä. Näemme sen ajankohdan lähestyvän, jolloin korkeakoulumme ydinosa voi aloittaa toimintansa Otaniemessä. Pari viikkoa sitten olemme saaneet käyttöömmä maan ensimmäisen ylikriittillisen reaktorin, joka huomattavasti lisää tutkimus- ja opetusmahdollisuuksiimme. Valtiomme johtoelimet ovat näin osoittaneet ymmärtävänsä sen suuren merkityksen, mikä ylimmän teknillisen opetuksen laajentamisella on koko maamme tuotannolliselle elämälle. Meidän on uskottava että tämä ymmärtämys jatkuu siitakin huolimatta, että valtiotaloutemme kannettavaksi voi tulla entistä suurempia vaikeuksia. Laajennustyömme on aloitettu liian myöhään; tämän tunnustaminen on yhteinen velvollisuutemme, ja se pakottakoon jatkamaan rakennustyötämme ohjelmanmukaiseen päämäärään saakka. Korkeakoulumme merkitsee teollisuutemme ja talouselämämme palveluksessa maalemme niin paljon, että emme voi uskoa minkään esteen voivan hidastaa työmme jatkumista. Ne ponnistukset, joita tämä työ vaatii ei vain valtiotaloudelta vaan myös kaikilta työhön osaaottavilta, on meidän kunnialla kestettävä.

Olemme iloisia myös siitä, että suuri osa korkeakoulumme tekemiä muita opetuksen kohentamiseen tähtäviä esityksiä on tullut hyväksytyksi. Toimintamme laadun paranemisen on seurattava laajentamista. Korkeakoulumme kasvaessa on edessämme paljon vaikeita opetuksellisia ja organisatorisia kysymyksiä, jotka meidän on ensin omassa keskuudessamme selviteltävä. Toivomme olkoon, että tulisimme tässäkin työssä onnistumaan, ja että välttyisimme harkitsemattomilta tai virheellisiltä ratkaisuilta. Niiden myöhempi korjaaminen voi olla vaikeampaakin kuin niiden aikaan saaminen. Myönteinen suhtautuminen pyrkimyksiimme lisää sen vastuun määrää, joka omilla hallintoelimillämme on niiden tehdessä esityksiään.

Keskustelu maamme teknillisen korkeimman opetuksen laajentamisesta ja sen uudistamisestakin on siirtynyt monissa yhteyksissä laitoksemme ulkopuolelle. Tämä on ymmärrettävää, sillä vaikka korkeakoulumme on ainakin toistaiseksi

maamme ainoa täydellinen teknillinen akateeminen oppilaitos, emme enää ole alallamme yksin. Tosiasia on että monet niistä opetuksellisista kysymyksistä, joiden hoitaminen on aikanaan ollut mahdollista vain teknillisen korkeakoulun toimenpitein, ovat laajentuneet niin, että apua on saatava myös muualta. Maan teknillisen korkeakoulutuksen järjestäminen on osittain jo jakautunut kahden ministeriönkin kesken. Tämä asiointi, jonka mukana seuranneista haitoista korkeakoulumme on aikanaan vakavasti varoittanut, voi viedä meidän osaltamme liiankin pitkälle meneviin johtopäätöksiin. Me voimme tuntea halua vetäytyä syrjään ja jättää kysymykset, jotka ovat meille vaikeita tai vastenmielisiä, muiden hoidettaviksi. Tätä ajatustapaa voidaan pitää muodollisesti oikeana, mutta toisaalta on syytä muistaa että meillä on maan kansalaisina muitakin velvollisuuksia kuin ne, jotka liittyvät virkojemme hoitoon. Niin kauan kun maamme teknillisen korkeakoulupolitiikan johtamista ei ole tavalla tai toisella keskitetty, mikä olisi pikaisesti saatava aikaan, on myös meidän riittävän aktiivisesti otettava osaa siihen mielipiteiden vaihtoon, joka on parhaillaan käynnissä. Näin on useissa yhteyksissä tapahtunutkin.

Käytän tämän avajaistilaisuuden minulle antamaa tilaisuutta hyväkseni käsittelemällä eräitä ajankohtaisia kysymyksiä. Useat niistä ovat korkeakoulumme sisäisiä. Edellä esittämilläni perusteilla katson oikeudekseni, jopa velvollisuudekseni, puuttua myös asioihin, jotka ratkaistaan korkeakoulumme ulkopuolella. Sanomattakin lienee selvää, että esittämilleni ajatuksille ei ole annettava mitään virallista leimaa.

Teknillisten korkeakoulujen laajentamisen ja uudelleenrakentamisen yhteydessä tulee kaikkialla esille kysymys siitä, ovatko näiden oppilaitosten opetusmenetelmät, oppiaineiden jakaminen eri osastoihin ja oppisuuntiin, oppialojen lukumäärä ja opetuksen tavoitteet yleensä sopusoinnussa teknillisen kehityksen ja sen asettamien vaatimusten kanssa. Puuttumatta tässä yhteydessä yksityiskohtiin on syytä mainita eräitä periaatteita, joita usein kosketellaan.

Teknillisten korkeakoulujen opetustavoitteiden asettelussa on ilahduttavan yksimielisesti korostettu perusaineiden, kuten matematiikan ja fysiikan, tärkeyttä. Keskusteltaessa eräissä pohjoismaisissa kokouksessa opintojen erikoistumisen sopivimmasta ajankohdasta pidettiin selvänä, että perusopetuksen laajuus ja laatu ei saa kärsiä. Tekniikan kehitys on niin moninaista ja monimuotoista, että kukaan ei tänään voi tietää, mitä vaatimuksia se tulevaisuudessa asettaa teknillisten alojen taitajille. Opintosuuntien yhä moninaistuuksessa — jos tälle tielle mentäisiin — tulisivat niillä opiskelevien lukumäärät pienenemään liiaksi. Ei olisi olemassa mitään varmuutta siitä että pieniltä erikoiskursseilta valmistuisi vuosiin yhtäkään todellista tämän alan spesialistia. On varmempaa ja viisaampaa pyrkiä vasta hyvän perusopetuksen jälkeen antamaan oppilaille tilaisuus syventyä suhteellisen harvoin soveltaviin teknillisiin aloihin, mutta niihin perusteellisemmin. Se tosiasia, että oppilaamme eivät näitä erikoistietoja tulisi ehkä ollenkaan tarvitsemaan, koska ovat joutuneet muille aloille, ei ole haitaksi. Korkea-

koulu on kuitenkin suorittanut erään tehtävänsä, se on valmistanut insinöörejä, jotka perusaineet hyvin halliten ovat saavuttaneet taidon soveltaa niitä määrättyillä tekniikan aloilla. Nykypäivien korkeakouluinsinööriin tulee olla valmis kartuttamaan teknillistä tietouttaan koko elämänsä ajan ja suuntaamaan harrastuksensa myös aloille, jotka ovat hyvinkin poikkeavia siitä, millä hän on muodolliset tutkintonsa suorittanut.

Sir Willis Jackson, selostaessaan myös muussa yhteydessä koskettelemaani EUSEC'in — länsi-Euroopan ja Yhdysvaltojen teknillisten seurojen konferenssin — vasta valmistunutta raporttia, on maininnut siitä anomaliasta, mikä liittyy erikoistumiseen jo opiskelujen aikana. Hän viittaa siihen eriskummallisuuteen, että laaja perusopetus käy sitä välttämättömämmäksi, mitä yleisemmäksi erikoistuminen tekniikan alalla tulee. Hän lainaa Fosterin jyrkkää sanontaa, jonka mukaan erikoismiesten kouluttamisen portin kautta "me astumme eksperttien hedelmättömään maahan, jossa jokainen tietää niin paljon niin vähästä, että te ette voi väittää heitä vastaan, eivätkä he ole vastaanvääntämisen arvoisiakaan". Tämän ajatuksen jyrkkyys vähenee, jos lisäämme tähän Jacksonin selvennyksen; tämän päivän aksiooma on se, että erikoismies voi saavuttaa oman alansa huipukohdan vain jos hän näkee kirkkaasti sen ulkopuolelle niiden miesten maailman, joilla voi tulla olemaan elävä vaikutus erikoisalan menestymiseen. Myöskään ei teknillisten kysymysten ratkaisua voi erottaa inhimillisten kysymysten selvittelystä.

Ylimmän teknillisen opetuksen kovin pitkälle viety erikoistaminen on vaikeata ja se sisältää määrättyjä vaarojakin. Tätä ei ehkä maan teollisuuden piirissä riittävästi ajatella. On selvää, että korkeakoulu ei ole mikään itsetarkoitus; sen on valmistettava älykkäitä nuoria miehiä, joilla on mahdollisuudet ottaa se vastuu, minkä teollisuus ja elinkeinoelämä heidän harteilleen laskee. Tärkeätä hyvän peruskoulutuksen lisäksi on se että he eivät ole menettäneet raikasta innostustaan ja tiedonhaluaan perehtyä vaikeisiin teknillisiin erikoisaloihin. Mutta teollisuus ei todellakaan voi toivoa, että korkeakoulusta lähtevät olisivat täysin valmiita spesialisteja, ja että niitä olisi tarvetta vastaavasti kaikille mahdollisille aloille. On käynyt ilmi, että esimerkiksi Ruotsissa vain suurimmat teollisuusyritykset ymmärtävät korkeakouluopetuksen rajoittuneisuuden. Ne ovat valmiita niihin taloudellisiin uhrauksiin, joita specialistin täydennyskoulutus merkitsee. Toisin on pienten ja keskisuurten teollisuuslaitosten laita, ne tahtoisivat mielellään saada "valmiita" miehiä ja naisia. On valitettavaa että tämä ei useinkaan ole meille mahdollista, tulevaisuudessa vielä vähemmän kuin nyt.

Sitä, mitä edellä olen tarkoittanut erikoistumisella, ei ole ymmärrettävä väärin. On selvää että teknillisten korkeakoulujen jakautuminen eri osastoiksi ja opintosuunniksi tulee jatkumaan. Se erikoistumisen mahdottomuus, jota olen tarkoittanut, liittyy siihen uusien alojen tulvaan, joka on vyörymässä yli koko teollisen yrittäjätoiminnan. Nykyään tarvitaan niin monen alan miehiä, että jo heidän luokittelemisensa muodostaa vaikeasti hallittavan ammattinimistön. Ydin-

tekniikan ja automaation taitajat ovat nimityksiltään jo tuttuja. Heidän joukkoonsa on liittynyt paljon muita, instrumentointi-, laaduntarkkailu-, tuotanto-, elektroniikka-, operaatiotutkimus- ja markkinointi-insinöörejä, vain muutamia suuresta erikoismiesten parvesta poimien.

Koska perusaineiden osuutta ei voida vähentää, on esimerkiksi Pohjoismaissa kehityksen suuntaus menossa siihen, että erikoistuminen alkaa tapahtua entistä myöhemmin. Yleisten aineiden vaikeuden lisääntyessä niiden oppiminen asettaa opiskelijoiden älykkyydelle yhä suurempia vaatimuksia, parempaa kykyä loogiseen ajatteluun, mutta samalla se vie enemmän aikaa. Yhtenä seurauksena tästä on ollut se, että itsenäiseen tutkijatyöskentelyyn opastavia tehtäviä voidaan antaa oppilaille vasta juuri ennen heidän valmistumistaan, esimerkiksi diplomityön yhteydessä. Eräiden osastojen linjajako on siirtymässä samasta syystä aivan opiskeluajan loppupuolelle. Jos perusaineiden viedessä entistä suuremman osan opiskeluajasta linjajako halutaan säilyttää yhtä selvänä ja korostettuna kuin ennen, on uhkaamassa se, että opiskeluun käytettävää kokonaisaikaa olisi pidennettävä. Tällaista kehityksen kulkua on yleisesti vastustettu, vaikka toisaalta on niitäkin, jotka pitävät ajan pidentämistä välttämättömänä.

Opiskeluajan mahdollinen lisääminen on tullut esille myös meillä. Niin monet syyt kuin tuovatkin mieleen tämän helpon vaikeuksista vapauttavan keinon, olisi siihen turvautumista varottava. On sanottu, että koska todellinen opiskelu-aika on keskimäärin pitempi kuin virallinen neljä ja puoli vuotta, voidaan luentoja ja harjoituksia sijoittaa myös näille lisäkuukausille, lukukaudelle tai ehkä kahdellekin. Pelkoni on että mikäli virallista opiskelu-aikaa pidennetään, pysyisi todellisen ja virallisen ajan suhde samana kuin nyt, ja valmistumisen siirtyisi odotettua kauemmaksi.

Opiskelun pituutta määrittellessämme olemme tekemisissä — teknillisellä alalla erikoisesti — kahden vastakkaisen periaatteen kanssa. Sir Robert Livingstone on esittänyt tämän suunnilleen näin: ”Jos toivomme voivamme opettaa jotakin ainetta, meidän on opetettava sitä siinä iässä olevalle, jossa se voidaan sulattaa. Mutta on olemassa myös toinen periaate, ei tärkeämpi, mutta yleisemmin unohdettu. Opetuksen hedelmällisyys, ainakin eräissä aineissa, riippuu elämäkokemuksesta”. Näistä periaatteista edellinen, nuoren henkilön oppimiskykyyn viittaava, on aineidemme teoretisoituessa tullut entistä tärkeämmäksi. Mehän tiedämme kuinka esimerkiksi monet uuden fysiikan miehet ovat jo nuorena iässä ollessaan päässeet hyviin tutkimustuloksiin. Tärkeätä on myös se että vireä, estoton älykkyys ei ole päässyt pitkän rutiininomaisen opiskelun parissa kuoleutumaan silloin kun siirrytään teolliseen tutkimustyöhön. Elämäkokemuksen saavuttaminen erikoisesti sen suhteen, mikä on teknillisen opiskelun perimmäinen tarkoitus ja päämäärä, on myös tärkeätä, mutta siihen on muitakin keinoja olemassa kuin valmistumisiän tahallinen lisääminen. Tämän seikan suhteen on erikoisesti opettajien opetustavalla ja heidän omalla kokemuksellaan varsin ratkaiseva merkitys.

Yleisten perusaineiden ja ammattiaineiden teoreettisen pohjan opettamisen osuus opetusohjelmissa on kasvamassa. Tässä suhteessa on havaittavissa eroavaisuuksia eri maiden välillä sen mukaan, kuinka paljon oppikoulujen opetusohjelmissa on aikaa varattu matematiikalle, fysiikalle ja kemialle. Edellä mainitsemani EUSEC'in hiljattain julkaisema tiedotus osoittaa tämän selvästi. Tutkituista maista — niiden luku on yhteensä kahdeksantoista — on Isossa Britanniassa ja Ranskassa mainituille aineille uhrattu kahden viimeisen oppikouluvuoden aikana enimmäin oppitunteja, 74 ja 69 prosenttia kaikista. Vastaavien aineiden opetukseen on ensimmäisen teknillisen korkeakouluvuoden aikana sen sijaan käytetty aikaa huomattavasti vähemmän kuin muissa maissa, Ranskassa tosin enemmän kuin Englannissa. Matematiikan, fysiikan ja kemian osuus on Pohjoismaissa, mutta ei Suomessa, sanotun tilaston mukaan lukion viimeisinä vuosina muihin maihin verrattuna suhteellisen suuri. Suomi jää, Kreikkaa lukuunottamatta, auttamattomasti viimeiseksi kaikista tutkituista maista.

Teknillinen korkeakoulu on toistuvasti esittänyt, että meidän oppikouluisamme olisi varattava entistä enemmän aikaa matematiikan, fysiikan ja kemian opetukselle. Mainitsemani kansainvälinen tilastokin osoittaa, että tähän on ollut painavia syitä olemassa. Meidän oppikouluviranomaistemme olisi entistä paremmin otettava huomioon ne vaatimukset, jotka mm. tieteellistyvä tekniikka asettaa opetuksen suuntaamiselle jo ennen korkeakouluastetta. Asemamme muihin maihin verrattuna on tässä suhteessa aivan liian huono. Kun matematiikka ja luonnontieteet pyrkivät muutenkin viemään yhä suuremman osan teknillisten korkeakoulujen opintoajasta, on erikoisesti meillä kannettava osa siitäkin opetuksen kuormasta, josta muiden maiden oppikoulut huolehtivat.

Oppikoulujen opinto-ohjelmien vaikutus korkeakoulun luentokurssien lähtökohtiin on luonnollisesti mitä läheisin. Sitä että lukion oppimäärien pituuden vaihtelu voi todella merkitä ratkaisevaa muutosta korkeakoulun lukusuunnitelmiin, ei ehkä tarpeeksi selvästi ymmärretä. Esitän erään valaisevan esimerkin. Isossa Britanniassa, jossa kuten kuulumme matematiikan, fysiikan ja kemian tuntimäärät teknillisille aloille johtavissa oppikouluissa ovat erittäin suuret, on esitetty näiden kurssien vähentämistä. Tämä muutos merkitsisi korkeakoulujen vastaavien oppimäärien lisäämistä. Kun samanaikaisesti on ollut kysymyksessä eräiden humanististen aineiden liittäminen teknillisten korkeakoulujen ohjelmiin, on syntynyt ajatus niiden opintoajan pituuden lisäämiseksi nykyisestä kolmesta vuodesta neljäksi. Laajoissa valmiiden insinöörien piireissä vastustetaan tätä muutosta; niissä pidetään kolmivuotista akateemiseen teknilliseen Bachelor of Science-tutkintoon johtavaa kokopäiväistä opiskelua täysin riittävänä.

Yhtenä ajankohtaisista kysymyksistämme on maamme teknillisen koulutuksen huomattava laajeneminen. Tiedämme, että parhaillaan käynnissä olevat rakennustyöt ja -suunnitelmat merkitsevät korkeakouluinsinöörien vuotuisen valmistumismäärän kaksinkertaistamista. Opistoinsinöörien kohdalla kasvu tulee olemaan yli 3,5-kertainen. Kummankin linjan kapasiteetti on arvioitu sen mukaan,

mitä on pidetty teollisuuden ja tuotantoelämän tarvetta vastaavana. Olisi väärin luulla, että arviointimme olisivat täysin oikeaan osuneita. On syytä olettaa että olemme laskelmissamme olleet liian varovaisia, jonka vuoksi on todennäköistä, että ne on heti nykyisen rakennusohjelman valmistuttua tarkistettava. Tämän on teknillinen korkeakoulu ottanutkin huomioon, toistaiseksi tosin vain aluesuunnitelmissaan. Sen sijaan ei voida pitää vääränä että juuri tuotantoelämän tarve — ja etupäässä juuri se — on otettu määrääväksi tekijäksi laskelmia suoritettaessa. Tässä suhteessa on kaikkien Pohjoismaiden teknillisten korkeakoulujen kanta ollut yksimielinen. Kun meilläkin, kuten myös läntisissä naapurimaissamme, on usein esitetty lähivuosien suuren ylioppilastulvan pakottavan suurentamaan teknillisiä korkeakoulujakin paljon yli sen, mitä maan diplomi-insinööritarve edellyttäisi, Pohjoismaiden korkeakoulujen taholta on päätetty tästä nimenomaan varoittaa. Ylioppilastulvan herättämät myös teknillisiä korkeakouluja koskevat kysymykset olisi yritettävä selvittää etsimällä ja tutkimalla muitakin opiskelumahdollisuuksia kuin näiden tarjoamia.

Teknillisen opetuksen laajentaminen on tuonut esille kolmekin ajankohtaista kysymystä, uusien yliopistojen perustamisen niissä toimivine teknillisine tiedekuntineen, uudentyypisen kolmivuotisen ylioppilastutkintoon perustuvan insinööritutkinnon luomisen ja teknillisten opistojen suorittaneiden mahdollisia jatko-opintoja koskevan asian. Kaikki nämä kysymykset ovat liian laajoja tässä perusteellisesti käsiteltäviksi. En kaihdakaan eräiden periaatteellisten ajatusten esittämistä niiden johdosta.

Teknillisillä korkeakouluilla on eräänlainen optimisuuruus, jonka ylittäminen merkitsee opetuksen tason alenemista, sen muuttumista massaopetukseksi. Korkeakoulun kustannukset taas valmistuvaa insinööriä kohden eivät koon suuretessa enää alene. Ei ole näin ollen mitään syytä antaa korkeakoulujen suurentua liian isoiksi. Esimerkiksi Saksan liittotasavallassa, jonka eräät teknilliset korkeakoulut olivat kasvaneet yli 9 000:kin oppilaan laitoksiksi, pyritään niitä pienentämään, mm. Aachenin korkeakoulua jopa 2 000 oppilaalla. Hollannin aikanaan ainoan Delftin teknillisen korkeakoulun saavutettua yli 6 000 oppilaan koon perustettiin toinen Eindhoveniin. Ruotsissa on vasta sitten, kun Tukholman ja Göteborgin teknilliset korkeakoulut olivat suunnitelmien mukaan kasvamassa noin 650 . . . 750 uutta vuotuista oppilasta ottaviksi, perustettu kolmas korkeakoulu Lundiin. Teknillisen korkeakoulumme mitoitus Otaniemessä, noin 4 000 oppilaan suuruiseksi, on näidenkin tietojen mukaan oikeaan osunut. Kun aluevaraukset on aikanaan loppuun käytetty, oppilaitoksemme tulee olemaan suuruusoptimin alueella, ehkä jo sen ylärajoilla. Maamme teknillisen kasvun edetessä ei turvautuminen yksin korkeakouluumme, maan ainoaan täydelliseen teknilliseen korkeakouluun ja sen laajentamiseen, ole mahdollista.

Miten sen jälkeen on meneteltävä, se on jo nyt muodostunut julkiseksi puheenaiheeksi. Oulun yliopistoon perustettu teknillinen tiedekunta on tosiaan, joka on luonnollisesti otettava huomioon. Se on rakenteeltaan olois-

samme uusi, yliopiston ja teknillisen korkeakoulun yhdistelmä, ja sellaisena sitä on pidettävä kokeiluna, jota ei olisi jatkettava ennen kuin kokeimuksia on saatu. Tämänkaltaisia mielipiteitä on lausuttu julkisuudessa myös Oulun yliopiston johdonkin taholta. Englannissakin, tämän yhdistetyn koulumuodon kotimaassa, on alettu epäillä sitä, voidaanko pitää teknillisen korkeakouluopetuksen siellä olevan parhaalla mahdollisella tavalla järjestetyn. Kaikista epäilyksistä huolimatta Oulun teknillinen tiedekunta merkitsee alkua, jonka olisi toivottava kehittyvän ajan mittaan täydelliseksi teknilliseksi korkeakouluksi. Tämä toivomus perustuu siihen, että samoin kuin korkeakoulujen suuruudella on optiminsa ylöspäin, ne eivät saisi olla myöskään liian pieniä. Yhden teknillisen osaston tai linjan vaatima perusopetus, jonka olisi oltava erikoisesti teknillisiin opintoihin soveltuvaa, voi samanaikaisesti palvella useampia osastoja. Kun Otoniemen laitoksiamme ei enää voida laajentaa, tulee täydellisen tai ainakin tärkeimmät osastot sisältävän teknillisen korkeakoulun tarve välttämättömäksi. Kuten sanottu Oulussa maallamme on sellaisen alku jo olemassa. Kun sen suuruus vuorostaan alkaa lähestyä optimirajaansa, ja kun senkään kapasiteetti ei enää riitä korkeakouluinsinöörien lisätarpeen tyydyttämiseen, viimeistään silloin on kolmannen korkeakoulun perustaminen tuleva ajankohtaiseksi ja tarpeelliseksi. Jos sitä aikaisemmin ryhdymme luomaan useita pieniä teknillisen korkeakoulun ituja eri puolille maata, noudatamme — niin pelkään — rikkaan miehen huoleton tonta taloudenhoitotapaa. Voidaan kysyä onko pienellä maallamme siihen varaa. Näin ei ole menetelty meitä paljon varakkaammissa maissa, ei esimerkiksi muissa Pohjoismaissa, ei Hollannissa eikä Saksan liittotasavallassa.

Esittämäni mietteet pohjautuvat kylmään asiallisuuteen. Tietenkin voidaan kysymystä pohtia muultakin pohjalta lähtien, voidaan puhua maakunnallisista eduista, kulttuurin hajakeskityksen tarpeesta ja monista muista syistä, jotka luonnollisesti on tarkoin punnittava korkeakoulupolitiikkaamme hoideltaessa. Olen tahtonut esittää vain ne seikat, jotka puhuvat harvojen, riittävän suurten ja elinkelpoisten korkeakoulujen luomisen puolesta näin osoittaakseni, että lisäselvityksen hankkiminen on mielestäni aivan välttämätöntä ennenkuin ratkaisuja uusien teknillisten korkeakoulujen tai tiedekuntien perustamisen suhteen tehdään. Korkeakoulumme opettajaneuvostossa on valmisteilla lausunto, jota koskevan komiteahdotuksen ydin sisältää saman mielipiteen.

Se mitä olen tässä sanonut koskee vain teknillistä korkeakouluopetusta. Kysymys uusien yliopistojen mahdollisesta perustamisesta on asia, johon ei ole syytä tämänkaltaisissa tilaisuudessa kajota.

Uuden yliopiston teknillisen tiedekunnan hahmoittelun yhteydessä on viitattu mahdollisuuteen ottaa käytäntöön uusi, kolmivuotinen ylioppilastutkintoon pohjautuva akateeminen insinööritutkinto, jonka suorittaneet voisivat jatkaa opintojaan teknillisessä korkeakoulussa. Mallina olisi tällöin pidettävä Tanskan akatemiainsinööriopetusta, jota on annettu vuoden 1957 elokuusta saakka. Vaikka mitään kiinteätä ehdotusta tämän uuden linjan käyttöön ottamisesta ei olekaan

tehty, on syytä yrittää poistaa eräitä vallitsevia väärinkäsityksiä, joita esitetyissä lausunnoissa on ollut havaittavissa.

Kuten jokaisen määrättyyn oppiarvoon johtavan tutkinnon tulisi olla, tanskalainen akatemiainsinööritutkintokin on ehjä kokonaisuus. Se eroaa tavanomaisesta korkeakoulututkinnosta mm. siten, että opetus on oppikoulumaisesti luokkaopetusta, 25 oppilaan luokin. Opiskelu vie kolme vuotta, minkä lisäksi vaaditaan puolen tai yhden vuoden harjoittelu teollisuudessa. Oppilaat saavat käytännöllisissä ammattiaineissa miltei saman opetuksen kuin teknillisessä korkeakoulussa, mutta tieteellisten perusaineiden opiskelu jää vähemmälle; niiden oppikurssit eivät vastaa korkeakoulun akateemista tasoa. Jatkaminen teknillisessä korkeakoulussa on mahdollista, mutta peruskurssien vajavaisuuden vuoksi menetetään tällöin noin yksi vuosi. Tarkoituksena ei ole ollut, että siirtyminen korkeakouluun olisi tavallista. Sitä pidetään tarpeettomanakin, ja kahden vuoden aikana jo valmistuneista akatemiainsinööreistä vain aniharva on tätä mahdollisuutta käyttänyt. Koko linja perustuu siihen ajatukseen, että useimmat insinöörit voivat selvittää käytännön elämän palveluksessa vähemmin teoreettisin perustiedoin, kuin mitä tavallisissa teknillisissä korkeakouluissa opetetaan. Nimitys „akatemiainsinööri” on valitettavasti harhaanjohtava, tämä tutkinto ei tosiasiallisesti ole akateeminen siinäkään mielessä, että sen perusteella — korkeakouluun ensin siirtymättä — voisi aloittaa tekniikan lisensiaatin tutkintoon tähtäävät opiskelut.

On vaikeata ajatella, että tanskalaisen mallin mukainen insinöörikoulutus liitettäisiin johonkin yliopistoon. Yliopistollinen matematiikan ja luonnontieteiden opetustapa ei ole siihen sovelias. Meillä on teknillisen opetuksen laajentamisessa muita mahdollisuuksia käytettävänä kuin kolmannen insinööritutkinnon luominen. Tanskan esimerkki ei ole herättänyt kiinnostusta ei Ruotsissa enempää kuin Norjassakaan.

Uuden akatemiainsinöörien koulutusta vastaavan opetusmuodon rinnalla on julkisuudessa viitailtu myös siihen mahdollisuuteen että korkeakoulussamme ja maan kahdessa teknillisessä tiedekunnassa suoritettava diplomitutkinnon ensimmäinen osa, niin sanottu pikkudiplomitutkinto, muutettaisiin itsenäiseksi akateemiseksi oppisaavutukseksi, jonkinlaiseksi englantilaista Bachelor of Science-tai Bachelor of Engineering-arvoa vastaavaksi. Tämän ajatuksen takana lienee myös se että teknillisistä opistoista korkeakouluun siirtyvillä olisi päämäärä, jonka saavuttaminen olisi diplomi-insinööritutkintoa helpompaa ja veisi lyhyemmän ajan.

Nykyisen yhtenäisen opetusmemme jakamista kahteen entistä selvemmin toisistaan erotettavaan portaaseen ei liene vakavassa mielessä ehdotettu. Teknillinen kehitys on viemässä korkeakouluopetuksen sisältöä sellaiseen suuntaan, että mainitunlaisen ehdotuksen hyväksymistä olisikin hyvällä syyllä pidettävä askeleena taaksepäin. On syytä muistaa että jokaisen teknillisen tutkinnon on oltava

kiinteä kokonaisuus. Meidän pikkudiplomitutkintomme ei sellainen ole, ja sen muuttaminen homogeeniseksi kokonaisuudeksi on perin vaikeata. Huomautin edellä että yleiset perusaineet ovat valtaamassa yhä suuremman osan opiskelun ensi vuosina käytettävissä olevasta ajasta. Ammattiaineiden alkeidenkin opetus on yhä enemmän siirtymässä tutkinnon toiseen osaan. Näin pikkudiplomi on menettämässä sitäkin teknillistä luonnetta, mitä sillä vielä nykyisin on. Tämän tutkinnon itsenäistäminen jotakin tekniikkaan viittaavaa nimitystä käyttäen olisi jopa harhaan johtamista.

On havaittavissa että kehitys myös Englannissa on viemässä samaan suuntaan. Sielläkin yleensä kolme vuotta kestävä ja Bachelor of Science-tutkintoon johtava opiskelu, jonka toisena ja erikoisesti kolmantena vuonna on vielä nykyisin eri ammattialojen mukainen jako siviili-, mekaaniseen, sähkö- ja kemian insinööritieteisiin olemassa, on saamassa entistä yhtenäisemmän ja vähemmän ammattimaisen luonteen. Erikoistuminen on siirtymässä yhä enemmän ylempien oppiarvojen suorittamisen puolelle. Bachelor of Science- ja Bachelor of Engineering-arvot tulevat saamaan selvemmin alkututkintoa vastaavan merkityksen. Tämä on sopusoinnussa sen yleismaailmallisen pyrkimyksen kanssa, joka tähtää entistä suurempien ylimmän teknillisen opin saaneiden insinöörikaadereiden kasvattamiseen.

Mainitsemistani ajankohtaisista kysymyksistä on teknillisten opistojen suuren laajentumisen mukanaan tuoma ajatus opintojen jatkamisen yleistämiseksi teknillisessä korkeakoulussa asia, joka liittyy läheisesti toimintaamme. Tämä ajatus, joka viime keväänä aiheutti myös eduskuntakyselyn, perustuu epäilemättä positiiviseen huolenpitoon uusien ja laajentuvien teknillisten opistojen tulevasta toiminnasta. Halutaan nähtävästi varmentaa se, että opistot voisivat saada riittävän hyvää oppilasainesta ja kilpailla tässä suhteessa menestyksellisesti oppikoulujen lukioluokkien kanssa. Teknilliseen korkeakouluun opistoista siirtymisen helpottaminen nähdään yhtenä houkuttimena. Ajatellaan tämän avulla voitavan muuttaa myös sitä vallalla olevaa käsitystä, että vain ylioppilastutkinnon suorittaminen on portti menestykseen tulevaa elämänuraa hahmoiteltaessa.

Tämä ajatus, keinojen löytäminen yhteiskuntaelämään valmistautumiseksi ylioppilastutkintoa suorittamattakin, on kieltämättä harkinnan arvoinen. Mutta se että nimenomaan opisto-korkeakouluportaikon levittäminen on esitetty keinona tähän päämäärään pyrittäessä tuntuu epäilyttävältä. Oikeampaan olisi osuttu korostamalla sitä kasvavaa merkitystä, joka opistoinsinööreillä tulee olemaan insinööriseurakuntamme rakenteessa. Opistojen osuus insinöörityövoiman tuottajana teollisuutemme ja talouselämämme tarpeisiin tulee lähiaikoina huomattavasti lisääntymään. Niiden arvostuksessa tulisi samalla saada perusteellinen muutos aikaan. Opistoinsinööritutkinto on arvokas teknillinen loppututkinto, jonka suorittajan olisi säännönmukaisesti ja välittömästi siirryttävä käytännön palvelukseen. Opistojen arvostuksen muutoksen tulisi tapahtua ensisijaisesti työnantajapiireissä, mutta mainitsemani eduskuntakysely antaa aihetta luulla, että siihen olisi syytä

myös opistoinsinöörien omassa keskuudessa. Tämä olisi se tapa jolla opistojen houkuttavuutta voitaisiin parhaiten lisätä.

Silti on pidettävä etuna sitä, että meillä ilman ylioppilastutkintoakin, keskikoulupohjalta lähtien, lahjakkailla opistoinsinööreillä on mahdollisuus siirtyä teknilliseen korkeakouluun jatkamaan opiskeluaan sen yliopistollisen teoreettisessa ilmapiirissä. Meillähän tämä mahdollisuus on järjestetty joustavammin ja oikeudenmukaisemmin kuin monissa muissa maissa. Siitä huolimatta on olemassa meilläkin opistoinsinöörien siirtymisoikeutta harkittaessa eräitä muodollisia esteitä ja vaikeuksia, joiden poistamiseksi olisi syytä saada muutoksia aikaan. Tällöinkään ei pitäisi luopua siitä periaatteesta, joka Länsi-Saksassa on määritelty sattuvasti näin: „Vain sellaisten insinöörikkoulujen tutkinnon suorittaneiden tulisi jatkaa opiskeluaan teknillisissä korkeakouluissa, joilla on erityinen taipumus ja kyky tieteelliseen työhön tai arkkitehtiopiskelijoiden osalta taiteellisuuteen”.

Vaikka tällaisten lahjakkuuksien opiskelun tielle ei saisi turhaan esteitä rakentaa on pidettävä oikeana ja suurena etunamme sitä, että teknilliset korkeakoulumme saavat oppilasaineksensa valtaosalta ylioppilaiden joukosta. On maita, joissa tie korkeimman tekniikan pariin ei ole viitoitettu niin selvästi kuin meillä. Esimerkiksi Tanskassa noin kolmasosalla Kööpenhaminan teknillisen korkeakoulun oppilaista on takanaan vain ns. reaalitytö; loput ovat ylioppilaita. Realitytö, johon kuuluu myös kolmen vieraan kielen alkeisopetusta, suoritetaan pari vuotta aikaisemmin kuin ylioppilastutkinto, ja sitä tietä tulleiden on ennen korkeakoulun valintatutkintoa osallistuttava erityiseen matematiikkaa, fysiikkaa ja kemiaa sisältävään yksivuotiseen valmennuskurssiin. Vaikka reaalitytönnön pohjalta lähteneet ovatkin menestyneet korkeakouluopinnoissaan yleensä yhtä hyvin kuin ylioppilaat, on Tanskassa heidän havaittu kärsivän myöhemmin jonkinlaisesta alemmuudentunteesta, joka johtuu yleisen humanistisen koulutuksen vajavuudesta. Korkeakouluinsinöörien usein saavuttaman huomattavan yhteiskunnallisen aseman vuoksi on edullista, että heillä on riittävä yleissivistys, sellainen kulturellinen pohjakoulutus, joka antaa mielenrauhan muissakin kuin teknillisissä piireissä liikuttaessa.

Edellä eräitä ajankohtaisia teknillistä opetusta koskevia kysymyksiä kosketellakseni olen ehkä — niin ainakin voidaan väittää — jättänyt liiaksi syrjään kasvavan ylioppilaiden joukon omien intressien huomioonottamisen. On ymmärrettävää, että ylioppilastutkinnon suorittaneet tuntevat oikeudekseen saada jatkaa opintojaan saavuttamaltaan portaalta lähtien. He ja heidän vanhempansa — usein erikoisesti juuri nämä — tuntevat katkeruutta, kun yhteiskunta ei voi varata riittävästi mahdollisuuksia korkeakouluopintojen aloittamiseen. Teknillisten korkeakoulujen osalta olemme lähivuosina saavuttamassa, kuten olen maininnut, sen tavoitteen, että opiskelupaikkojen luku kasvaa samassa suhteessa kuin uusien ylioppilaiden määrä. Mutta koska meillä teknillisiin korkeakouluihin pyrkijöiden ja niihin otettujen suhde on suurempi kuin esimerkiksi muissa Pohjois-

maissa, on käsitettävää, että korkeakoulujen laajentamistöitä ei ole pidetty nimenomaan ylioppilastulvaa ajatellen riittävänä. Palauttaen kuitenkin mieliin sen, mitä muiden koulutusmuotojen etsimisestä edellä lausuin, on syytä olettaa, että teknillisten opistojen tarjoamia mahdollisuuksia myös ylioppilaiden koulutuspaikkoina ei ole tarpeeksi ajateltu esittäessä vain yliopistojen ja korkeakoulujen suurentamista.

Teknillisten opistojen moninkertaisesti laajentuessa ne voivat ottaa vastaan entistä enemmän myös ylioppilaita. Opistojen arvostuksen toivottavasti muuttuessa opistoinsinöörin titteli tulee aikaisempaa halutummaksi. Kuulee usein sanottavan että kielitaidon vähyys on opiston käyneiden pahimpana puutteena. Ylioppilaspohjalta lähteviä ei tämä valitus koske. Se että ylioppilas ei teknillisessä opistossa saa täyttä hyötyä siitä että hänen tietonsa matematiikassa ja luonnontieteissä ovat keskikoulun kurssia laajemmat, on epäkohta, joka olisi poistettava. Näin tapahtuessa ja ylioppilaiden opiskeluajan mahdollisesti tämän avulla lyhetyssä teknilliset opistot on nähtävä koulutusmuotona, joka tarjoaa arvokkaan lisämahdollisuuden kasvavien ylioppilasmäärien sijoittumiselle myös tekniikan palvelukseen.

Edellä esittämäni ajatukset koskevat useita sellaisia kysymyksiä, joiden oikealla ratkaisemisella on kauaskantoinen merkitys ei vain teknillisen vaan myös muun korkeimman opetuksen tulevaan järjestelyyn. Toivomme olkoon että ratkaisut tulisivat olemaan oikeita. Siihen pyrittäessä ei rajoittuneiden tavoitteiden asettamiselle saisi antaa liiaksi painoa. Se tapa, jolla pulmamme voidaan onnellisimmin poistaa, on se, että asiat käsitellään kokonaisuuksina ja niiden pohdinassa käytetään objektiivista, rauhallista harkintaa.

Samalla kun julistan korkeakoulumme lukuvuoden alkaneeksi toivotan opettajakunnallemme ja oppilaillemme menestyksellistä vuotta meidän yhteisvoimin pyrkiessämme luomaan maallemme uutta teknillistä työvoimaa.

Kustaa Bernhard Wuolle

20. 4. 1876—3. 11. 1962

Bernhard Wuolle oli teknillisen korkeakoulun professoriksi tullessaan kokenut ja taisteluiden kypsyttämä mies. Tekniikan Ylioppilaat valitsivat hänet pian inspehtorikseen. Opetuksen ulkopuolella saivat ylioppilaat häneltä hänen oman elämänfilosofiansa sävyttämiä neuvoja. Vähitellen hän sai omalaatuisen vankan sijan ylioppilaitten sydämessä, mikä ei järkkynyt edes hänen täysinpalvelleena erotessaankaan. Hänestä tuli korkeakoulun ylioppilaiden oma „ikiteekkari”. Korkeakoulun ylioppilaskunnan ikiteekkarilleen järjestämä saatto siunauspaikalta Helsingin Vanhasta kirkosta Hietaniemen hautausmaalle sai valtakunnalliselle surujuhlaa luonteenomaisia piirteitä.

Bernhard Wuolle syntyi Tampereella, tuli sieltä ylioppilaaksi 1896 ja opiskeli Polyteknillisessä Opistossa, jonka koneinsinööriosastolta sai diplominsa vuonna 1900. Nuori insinööri joutui toimintaan uudelle sähkö- ja voimamiehen uralle. Perehtyäkseen alaansa syvällisemmin Bernhard Wuolle opiskeli vuosina 1902—04 rautatiehallituksen stipendiaattina ulkomailla, mm. Charlottenburgin teknillisessä korkeakoulussa Berlinissä.

Kotimaahan palattuaan hänestä tuli stipendiehtojen mukaisesti rautatiehallituksen sähköinsinööri. Vuonna 1907 hänet kutsuttiin Helsingin kaupungin sähkölaitoksen suunnittelu- ja rakennuspäälliköksi. Rakennustyön päästyä hyvään alkuun hän haki teknilliseen korkeakouluun juuri perustettua sähkötekniikan professorin virkaa, mutta peruutti hakemuksensa, kun hänet valittiin vasta rakentamansa laitoksen vakinaiseksi johtajaksi.

Helsingin kaupungin sähkölaitoksen johtajan toimesta insinööri Wuolle siirtyi 1. 1. 1917 Etelä-Suomen Voima Oy:n toimitusjohtajaksi, mutta jo samana vuonna hänet kutsuttiin rautatiehallituksen päätirehtööriksi. Valtiollisen asemamme muuttumisen johdosta hän tällöin joutui monenlaisiin muihin tehtäviin pääjohtajan toimensa ohessa. Hän toimi välillä mm. ulkomaan edustuksessamme ja oli vuosina 1918—19, jolloin valtioneuvoston työjärjestys uusittiin, sen jäsen kulkulaitosministerin ominaisuudessa.

Suomen rautatielaitoksen kehittäminen ei Bernhard Wuolteen pääjohtajakautenaan tekemistä monista aloitteista ja uudistuksista huolimatta muodostunut hänen elämäntehtäväkseen. Jo vuonna 1922 hän uudelleen haki teknilliseen korkeakouluun, nytkin uuteen juuri perustettuun professorinvirkaan. Hänestä tuli yleisen koneopin ja teollisuustalouden professori. Tästä virasta hän täysin palvelleena erosi vuonna 1945. Työn ja toimen kausi jatkui vielä tämän jälkeenkin. Hän kirjoitti mm. laajan teoksen „Suomen teknillinen korkeakouluopetus 1849—1949” ja sen ruotsinkielisen laitoksen. Teknillinen korkeakoulu soi hänelle tekniikan kunniatohtorin arvon vuonna 1949.

Harrastusten monipuolisuus oli kuvaavaa nuorelle, opiskelevalle Bernhard Wuolteelle. Opiskeluajan päättyessä vaihtui harrastusten monipuolisuus insinööri- ja kansalaistoiminnan runsaudeksi. Työ yhdistyksissä, komiteoissa, liikelaitosten hallinto- ja johtoelimissä sekä aikakaus- ja päivälehtien artikkelien kirjoittajana sai melkein uskomattoman laajuuden ja ulottui yhä suurempiin ja tärkeämpiin asioihin. Kolme insinööritoiminnan suuntausta samalla ikäänsä kilpaili Bernhard Wuolteen mielenkiinnosta: Hän oli menestyksellinen luovana insinöörinä, hänellä oli arvovaltaa yritysten ja laitosten johtajana, ja monet huolellisiin tutkimuksiin perustuvat alotteet todistivat hänen tutkijankyvystään.

Laitosten johtamisessa oli myös jotain Bernhard Wuolteelle vierasta. Ne tavoitteiden ja keinojen kompromissit, joita laitosten ylimmän päätösvalan omaavat elimet odottivat hänen toteuttavan, olivat joskus hänelle raskaita, sillä hän oli ehjien ratkaisujen mies. Sovitteluista vapaa tiedemiehen työ, jota professorinvirka näytti lupaavan, vetikin hänet sitten puoleensa.

Tiedemiehenä professori Wuolle kohdisti tutkimuksensa ajankohtaisiin kysymyksiin. Pyrkimättä syvälliseen teorianmuodostukseen hän halusi kulloinkin tietää asian nykyisen tilan ja syyt, miksi siihen oli tultu. Syiden tunteminen oli hänen mielestään se kartta, jonka avulla oli helppo suunnistaa eteenpäin. Eräänlainen historiallinen suuntaus on siten havaittavissa hänen omissa tutkimuksissaan.

Opettajana professori Wuolle lausui painavia ja mieleenjääviä sanoja insinöörin tehtävistä. Hän ei kuitenkaan pyrkinyt suuren auktoriteetin asemaan, vaan pikemminkin siihen, mitä voisi nimittää vanhemman teekkarin neuvoiksi nuoremalle. Hän lienee ollut ensimmäinen korkeakoulun professoreista, joka järjesti keskustelu- ja väittelytilaisuuksien luontoisia seminaariharjoituksia oppilailleen.

Ominaisinta Bernhard Wuolteelle professorina oli nykyisin moderniksi käsitetty korkeakoulun ja teollisuuden suhteiden hoitaminen. Koko maalle oli välitöntä hyötyä hänen aktiivisesta, henkilökohtaisesta työskentelystään talouselämää, erityisesti teknillistä tutkimusta, voimataloutta ja kuljetusasioita koskevien kysymysten parissa. Tätä työtä hän teki valtion komiteoissa, järjestöissä ja liikelaitosten hallintoelimissä. Tässä toiminnassa professori Wuolle sai hänelle ominaisella tavalla toteuttaa pyrkimyksiään, ja siitä hän sai välitöntä tyydytystä. Eikä hän askaroinut vain laajojen organisatoristen kysymysten ja uusien järjestöjen, laitosten tai toimielimien perustamisissa, vaikka monet tällaiset johtavatkin syntynsä professori Wuolteen alotteista. Hän teki myös tarkkaa detaljityötä, jos se hänestä näytti tarpeelliselta. Näin hän mm. suomensi erään laajan, uutta alaa koskevan oppikirjan.

Henkilökohtaisessa kanssakäymisessä Bernhard Wuolteen kanssa oli helppo havaita hänen elämänviisautensa syvyys. Tarkka ja kestävä muisti terävöitti hänen sanojaan. Ketään hän ei pitänyt halpana keskustelemaan kanssansa, mutta esitetyt asiat hän kyllä osasi saattaa kohdilleen.

Korkeakoulu opettajineen ja oppilaineen pääsi Bernhard Wuolletta lähelle. Hänen väkevän persoonallisuutensa vaikutukset tuntuvat vielä kauan korkeakoulun piirissä.

II. Hallitus ja hallinto

Neuvottelukunta

Syyskuun 1 päivänä 1961 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi kauppa- ja teollisuusministeriö kutsui kesäkuun 1 päivänä 1961 korkeakoulun neuvottelukunnan puheenjohtajaksi vuorineuvos *Petri Baldur Brykin*, varapuheenjohtajaksi vuorineuvos *Paavo Mikko Honkajuuren* sekä jäseniksi akateemikko *Hugo Alvar Henrik Aallon*, vuorineuvos *Gunnar Robert Hernbergin*, vuorineuvos *Aarne Valen-*

tin Härkösen, toimitusjohtaja Kustaa Aulis Ferdinand Junntilan, teknillisen johtajan Alarik Mettälän, pääjohtaja Viljo Niskasen, toimitusjohtaja Axel Veikko Axelssonin ja vuorineuvos Tauno Uolevi Raaden. Neuvottelukunnan sihteerinä on toiminut diplomi-insinööri Matti Kaario.

Opettajaneuvosto

Opettajaneuvosto, jonka puheenjohtajana on rehtori ja jäseninä kaikki korkeakoulun professorit, on kokoontunut 15 kertaa. Opettajaneuvostoon ovat kuuluneet seuraavat professorit: Sten Einar Stenij, Martti Johannes Paavola, Arvo Albin Johannes Ylinen, Urpo Jyry Kullervo Tikka, Jaakko Juhani Rahola, Pentti Veikko Kaitera, Jaarli Johannes Jauhainen, Eino Markus Niini, Erkki Aukusti Laurila (30. 4. 1963 saakka), Jorma Olavi Serlachius, Kauko Nestor Järvinen, Kurt Heikki Olavi Erämettä, Risto Tapani Hukki, Veikko Pentti Johannes Laasonen, Matti Haakon August Tikkanen, Tauno Olavi Pyökäri, Reino Antero Hirvonen, Tauno Erkki Häyrynen, Veli Antero Pernaja, Jaakko Robert Wuolijoki, Ohto Antero Kaarle Oksala, Karl Wilhelm Helenelund, Per-Holger Ferdinand Sahlberg, Heikki Malakias Miekko-oja, Torsti Rafael Verkkola, Gustaf Arthur Nyman, Arvid Konstantin Wiiala, Viljo Nikolai Kuuskoski, Nils-Erik Wickberg, Bruuno Kivisalo, Hans Georg Blomberg, Erkki Voipio, Pekka Antti Olavi Jauho, Unto Kalervo Korhonen, Aimo Kustaa Mikkola, Henrik Karl Johan Rytty, Yrjö Aulis Uramo Blomstedt, Kalervo Johannes Savolainen, Pekka Kivalo, Viljo Veli Castrén, Jaakko Olavi Murto, Olavi Johannes Harva, Reino Sakari Halonen, Esko Sakari Suhonen, Martti Olavi (Olli) Kivinen, Veikko Vihtori Linnaluoto, Eero Mikael Kivimaa, Osmo Veijo Jaskari, Matti Eelis Tiuri, Olli Kristian Lokki (1. 12. 1962 lukien), Jan-Erik Jansson (1. 12. 1962 lukien), Niilo Erik Rytty (1. 8. 1963 lukien), Aarno Emil Ruusuvuori (1. 3. 1963 lukien), Viljo Nikodemus Immonen (1. 7. 1963 lukien) Erkki Vilho Niskanen (1. 8. 1963 lukien) ja Olavi Mathias Vuorelainen (1. 8. 1963 lukien).

Rehtori ja vararehtori

Korkeakoulun rehtorina on lukuvuonna 1962—63 ollut professori Jaakko Juhani Rahola ja vararehtorina professori Erkki Aukusti Laurila (30. 4. 1963 saakka) ja professori Viljo Nikolai Kuuskoski (1. 5. 1963 lukien).

Hallintokollegi, osastonjohtajat ja osastokollegit

Hallintokollegi, jonka muodostavat rehtori puheenjohtajana, vararehtori ja osastonjohtajat, on kokoontunut 31 kertaa.

Yleisen osaston johtajana on ollut professori Sten Einar Stenij. Osastokollegi, jonka muodostavat osaston professorit ja apulaisprofessorit sekä näitä vir-

koja hoitamaan määrätty henkilöt ynnä muut kollegin jäseniksi määrätty osaston opettajat, on kokoontunut 8 kertaa.

Teknillisen fysiikan osaston johtajana on ollut professori *Pekka Antti Olavi Jauho*. Osastokollegi on kokoontunut 18 kertaa.

Rakennusinsinööriosaston johtajana on ollut professori *Viljo Nikolai Kuuskoski* (30. 4. 1963 saakka) ja professori *Kalervo Johannes Savolainen* (1. 5. 1963 lukien). Osastokollegi on kokoontunut 37 kertaa.

Koneinsinööriosaston johtajana on ollut professori *Torsti Rafael Verkkola*. Osastokollegi on kokoontunut 21 kertaa.

Sähköteknillisen osaston johtajana on ollut professori *Erkki Voipio*. Osastokollegi on kokoontunut 30 kertaa.

Puunjalostusosaston johtajana on ollut professori *Eero Mikael Kivimaa*. Osastokollegi on kokoontunut 21 kertaa.

Kemianosaston johtajana on ollut professori *Pekka Kivalo*. Osastokollegi on kokoontunut 22 kertaa.

Vuoriteollisuusosaston johtajana on ollut professori *Heikki Malakias Miekkoja*. Osastokollegi on kokoontunut 18 kertaa.

Maanmittausosaston johtajana on ollut professori *Reino Sakari Halonen*. Osastokollegi on kokoontunut 25 kertaa.

Arkkitehtiosaston johtajana on ollut professori *Veli Antero Pernaja*. Osastokollegi on kokoontunut 20 kertaa.

Osakuntien inspektorit

Suomenkielisen osakunnan inspektorina on ollut professori *Arvo Ylinen*.

Ruotsinkielisen osakunnan inspektorina on ollut professori *Per-Holger Sablberg*.

Kanslia

Korkeakoulun sihteerinä on ollut lainopin kandidaatti *Martti Yrjö Olavi Liesto*. Perustettuun uuteen apulaissihteerin virkaan nimitettiin 1. 7. 1963 lukien lainopin kandidaatti *Terttu Tuulikki Ijäs*. Taloudenhoitajana on ollut lainopin kandidaatti *Jouko Kullervo Suuronen*.

III. Opettajat ja opetus

1. Professorinvirat

Uusia professorinvirkoja

Tammikuun 25 päivänä 1963 annetulla asetuksella perustettiin teknilliseen korkeakouluun metalliopin professorinvirka sekä muutettiin epäorgaanisen kemian teknologian kiinteä professorinvirka vaihtuvaksi professorinviraksi. Tämän

viran alaksi määräsi valtioneuvosto opettajaneuvoston esityksestä tehdassuunnittelun.

Eroamisia professorinvirasta

Tasavallan Presidentin nimitettyä professori *Erkki Aukusti Laurilan* Suomen Akatemian jäseneksi toukokuun 1 päivästä 1963 lukien tuli teknillisen fysiikan professorinvirka avoimeksi.

Virkaanastujaisesitelmät

Lukuvuoden aikana pidettiin seuraavat virkaanastujaisesitelmät:

Lokakuun 2 päivänä 1962:

Matematiikan professori *Veikko Pentti Johannes Laasonen* aiheesta: "Matematiikan tieteestä ja matematiikan taidosta".

Radiotekniikan professori *Martti Eelis Tiuri* aiheesta: „Avaruusajan radiotekniikka”.

Joulukuun 4 päivänä 1962:

Sovelletun matematiikan professori *Olli Kristian Lokki* aiheesta: „Tietokoneet ja matematiikka”.

Laivanrakennusopin (laivanrakennustekniikka) professori *Jan-Erik Jansson* aiheesta: "Laivatekniikan kehitysmahdollisuuksista".

Toukokuun 14 päivänä 1963:

Arkkitehtuurin professori *Aarno Emil Ruusuvuori* aiheesta: "Maisema ja arkkitehtuuri".

Uusia professorinimityksiä

Sovelletun matematiikan professorinvirkaa hakivat marraskuun 19 päivänä 1960 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan tohtori *Olavi Bertel Hellman*, professori *Veikko Pentti Johannes Laasonen* ja apulaisprofessori *Olli Kristian Lokki*. Hakijoista peruuttivat hakemuksensa tekniikan tohtori Hellman heinäkuun 29 päivänä 1961 ja professori Laasonen maaliskuun 14 päivänä 1962. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain, professori *Richard Petersenin* Tanskasta sekä professoreiden *Olli Lehdon* ja *Gustaf Elfvingin* Suomesta annettua lausuntonsa viran hakijan pätevyydestä hakemaansa virkaan sekä vapautettuaan hakijan pitämästä näyteluentoja, päätti opettajaneuvosto istunnossaan lokakuun 2 päivänä 1962 yksimielisesti julistaa apulaisprofessori *Olli Kristian Lokin* päteväksi sovelletun matematiikan professorinvirkaan sekä tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi, asettaa apulaisprofessori *Olli Kristian Lokin* ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle sekä esittää hänet virkaan nimitettäväksi.

Tasavallan Presidentti nimitti marraskuun 9 päivänä 1962 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun sovelletun matematiikan professorinvirkaan joulukuun 1 päivästä 1962 lukien apulaisprofessori, filosofiantohtori *Olli Kristian Lokin*.

Sovelletun matematiikan professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on marraskuun 30 päivään 1962 saakka hoitanut apulaisprofessori *Olli Kristian Lokki*.

Laivanrakennusopin (laivanrakennustekniikka) professorinvirkaa haki maaliskuun 10 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan tohtori *Jan-Erik Jansson*. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain, professorien *Anders Svennerudin*, Ruotsista, *C. W. Probaskan* Tanskasta ja tekniikan tohtori *Georg Vedelerin* Norjasta annettua lausuntonsa viran hakijan pätevydestä hakemaansa virkaan sekä vapautettuaan hakijan pitämästä näyteluentoa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan lokakuun 2 päivänä 1962 yksimielisesti julistaa tekniikan tohtori Jan-Erik Janssonin päteväksi laivanrakennusopin (laivanrakennustekniikka) professorinvirkaan sekä tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksensa viran täyttämiseksi, asettaa tekniikan tohtori Jan-Erik Janssonin ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle sekä esittää hänet virkaan nimitettäväksi.

Tasavallan Presidentti nimitti marraskuun 9 päivänä 1962 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun laivanrakennusopin (laivanrakennustekniikka) professorinvirkaan joulukuun 1 päivästä 1962 lukien tekniikan tohtori *Jan-Erik Janssonin*.

Laivanrakennusopin (laivanrakennustekniikka) professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on marraskuun 30 päivään 1962 saakka hoitanut tekniikan tohtori *Jan-Erik Jansson*.

Paperiteknologian professorinvirkaa hakivat syyskuun 6 päivänä 1961 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan tohtori *Erkki Aulis Aaltio* sekä tekniikan lisensiaatit *Nils Johan Lindberg* ja *Niilo Erik Ryti*. Hakijoista peruutti hakemuksensa tekniikan lisensiaatti Lindberg toukokuun 7 päivänä 1962. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain professori *Börje Steenbergin* Ruotsista sekä professori *Heikki Pellisen*, diplomi-insinööri *Lars Nordmanin* ja yli-insinööri *Fjalar Moringin* Suomesta annettua lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä hakemaansa virkaan sekä vapautettuaan viran hakijat pitämästä näyteluentoa päätti opettajaneuvosto istunnossaan joulukuun 4 päivänä 1962 julistaa yksimielisesti hakijoista tekniikan lisensiaatti Rytin päteväksi ja tekniikan tohtori Aaltion epäpäteväksi hakemaansa virkaan. Tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto asettaa tekniikan lisensiaatti Niilo Erik Rytin ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle sekä esittää hänet virkaan nimitettäväksi.

Tasavallan Presidentti nimitti tammikuun 11 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun paperiteknologian professorinvirkaan elokuun 1 päivästä 1963 lukien tekniikan lisensiaatti *Niilo Erik Rytin*.

Paperiteknologian professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on elokuun 1 päivään 1963 saakka hoitanut tekniikan tohtori *Erkki Aulis Aaltio*.

Arkkitehtuurin professorinvirkaa haki huhtikuun 18 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa arkkitehti *Aarno Emil Ruusuvauri*. Opettajaneuvoston valitsemien suomalaisten asiantuntijain professorien *Hilding Ekelundin* ja *Olli*

Pöyryn annettua lausuntonsa viran hakijan pätevydestä hakemaansa virkaan sekä vapautettuaan hakijan pitämästä näyteluentoa päätti opettajaneuvosto istunnossaan tammikuun 29 päivänä 1963 yksimielisesti julistaa arkkitehti Aarno Emil Ruusuvuoren päteväksi arkkitehtuurin professorinvirkaan sekä tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi asettaa arkkitehti Aarno Emil Ruusuvuoren ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle sekä esittää hänet virkaan nimitettäväksi.

Tasavallan Presidentti nimitti helmikuun 22 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun arkkitehtuurin professorinvirkaan maaliskuun 1 päivästä 1963 lukien arkkitehti *Aarno Emil Ruusuvuoren*.

Arkkitehtuurin professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on helmikuun 28 päivään 1963 saakka hoitanut arkkitehti *Aarno Emil Ruusuvuori*.

Voimalaitosopin ja energiatalouden professorinvirkaa hakivat huhtikuun 29 päivänä 1961 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan lisensiaatti *Viljo Nikodemus Immonen* ja diplomi-insinööri *Erkki Antero Rissanen*. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain, professori *Kurt Jaroschekin* Saksasta sekä professori *Jarl Salinin* ja diplomi-insinööri *Martti Laurilan* Suomesta annettua lausuntonsa viranhakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä hakemaansa virkaan sekä vapautettuaan viran hakijat pitämästä näyteluentoa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan helmikuun 19 päivänä 1963 julistaa yksimielisesti hakijoista tekniikan tohtori Immosen päteväksi ja tekniikan lisensiaatti Rissanen epäpäteväksi hakemaansa virkaan. Tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto asettaa tekniikan tohtori *Viljo Nikodemus Immosen* ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle sekä esittää hänet virkaan nimitettäväksi.

Tasavallan Presidentti nimitti toukokuun 17 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun voimalaitosopin ja energiatalouden professorinvirkaan heinäkuun 1 päivästä 1963 lukien tekniikan tohtori *Viljo Nikodemus Immosen*.

Voimalaitosopin ja energiatalouden professorinvirkaan kuuluva opetus on kesäkuun 30 päivään 1963 saakka ollut järjestettynä siten, että tekniikan tohtori *Viljo Immonen* ja diplomi-insinööri *Teuvo Numminen* ovat kumpikin hoitaneet puolet virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

Lujuusopin professorinvirkaa hakivat tammikuun 27 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinööri *Martti Mikael Kaila*, filosofian tohtori *Erkki Vilho Niskanen* ja tekniikan tohtori *Ilmari Sala*. Opettajaneuvoston valitsemien asiantuntijain professorien *Karl Marguerren* Saksasta, *Folke K. G. Odqvistin*, Ruotsista ja *Arne Sellbergin* Norjasta annettua lausuntonsa viranhakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä hakemaansa virkaan sekä vapautettuaan hakijat pitämästä näyteluentoa päätti opettajaneuvosto istunnossaan tammikuun 29 päivänä 1963 julistaa yksimielisesti hakijoista filosofian

tohtori Niskasen ja tekniikan tohtori Salan päteviksi sekä diplomi-insinööri Kailan epäpäteväksi hakemaansa virkaan. Tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi, päätti opettajaneuvosto yksimielisesti asettaa filosofian tohtori Niskasen ensimmäiselle ja tekniikan tohtori Salan toiselle ehdokassijalle sekä esitti, että virkaan nimitettäisiin filosofian tohtori Erkki Vilho Niskanen.

Tekniikan lisensiaatti Ilmari Salan valitettua ehdollepanoa koskevasta päätöksestä sekä kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä opettajaneuvostolta lausunnon valituksesta, käsiteltiin valituskirjelmä ja filosofian tohtori Niskasen siihen antama vastine opettajaneuvoston istunnossa toukokuun 14 päivänä 1963. Opettajaneuvosto päätti yksimielisesti ilmoittaa lausuntonaan kauppa- ja teollisuusministeriölle pitävänsä tekniikan tohtori Salan valitusta aiheettomana.

Tasavallan Presidentti nimitti toukokuun 31 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun lujusopin professorinvirkaan elokuun 1 päivästä 1963 lukien filosofian tohtori *Erkki Vilho Niskasen*.

Lujusopin professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on joulukuun 31 päivään 1962 saakka hoitanut professori *Veikko Pentti Johannes Laasonen* ja tammikuun 1 päivästä 1963 lukien heinäkuun 31 päivään 1963 saakka filosofian tohtori *Erkki Vilho Niskanen*.

Saniteettitekniikan professorinvirkaa hakivat maaliskuun 19 päivänä 1961 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Martti Olavi Aladar Ebeling*, *Juha Erkki Gabrielsson M.Sc.*, *Martti Veikko Hilska*, *Harry William Johannes Kuisma* ja *Heikki Pero* sekä tekniikan tohtori *Olavi Mathias Vuorelainen*. Opettajaneuvoston valitsemien suomalaisten asiantuntijain, professori *T. Tuomolan* sekä diplomi-insinöörien *Christian Huberin* ja *Juha Saarron* annettua lausuntonsa viran hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä hakemaansa virkaan sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa päätti opettajaneuvosto istunnossaan huhtikuun 4 päivänä 1963 julistaa äänestyksen jälkeen tekniikan tohtori Vuorelaisen päteväksi sekä yksimielisesti diplomi-insinöörit Ebelingin, Gabrielssonin, Hilskan, Kuisman ja Peron epäpäteviksi hakemaansa virkaan. Virkaehdotuksessaan viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto asettaa ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle tekniikan tohtori Olavi Mathias Vuorelaisen sekä esittää hänet virkaan nimitettäväksi.

Diplomi-insinöörien Olavi Ebelingin, Juha Gabrielssonin ja Heikki Peron valitettua ehdollepanoa koskevasta päätöksestä sekä kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä opettajaneuvostolta lausunnot valituksista, käsiteltiin valituskirjelmät ja tekniikan tohtori Vuorelaisen niihin antama vastine opettajaneuvoston istunnoissa toukokuun 14 ja 28 päivinä 1963. Opettajaneuvosto päätti lausuntonaan kauppa- ja teollisuusministeriölle ilmoittaa pitävänsä diplomi-insinöörien Ebelingin ja Peron valituksia yksimielisesti sekä diplomi-insinööri Gabrielssonin valitusta äänestyksen jälkeen aiheettomana.

Tasavallan Presidentti nimitti kesäkuun 20 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun saniteettitekniikan professorinvirkaan elokuun 1 päivästä 1963 lukien tekniikan tohtori *Olavi Mathias Vuorelaisen*.

Saniteettitekniikan professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on heinäkuun 31 päivään 1963 saakka hoitanut diplomi-insinööri *Martti Olavi Aladar Ebeling*.

Virkavapaudet

Professori *Reino Antero Hirvonen* on ollut virkavapaana geodesian professorinvirasta 1.—30. 9. 1962 välisen ajan sairauden perusteella. Opetusta ovat virkavapauden aikana hoitaneet filosofian tohtorit *Erkki Kääriäinen* ja *Jorma Korhonen*.

Professori *Arvo Albin Johannes Ylinen* on ollut virkavapaana rakennusstatiiikan professorin virasta 12. 11.—1. 12. 1962 välisen ajan osallistumista varten totaalisen maanpuolustuksen kurssille. Opetusta ovat virkavapauden aikana hoitaneet diplomi-insinöörit *Herman Parland* ja *Matti Mikkola*.

Professori *Matti Haakon August Tikkanen* on ollut virkavapaana metallurgian professorinvirasta 22. 2.—15. 3. 1963 välisen ajan osallistumista varten Yhdysvalloissa pidettyyn hydrometallurgian ja metallikorroosion kongressiin.

Professori *Urpo Jyry Kullervo Tikka* on ollut virkavapaana biokemian ja elintarvikekemian professorinvirasta 1. 2.—28. 2. 1963 välisen ajan sairauden perusteella.

Rehtorin opetusvelvollisuuden hoito

Korkeakoulun laivanrakennusopin (laivan teoria) professorin *Jaakko Juhani Raholan* oltua määrättynä korkeakoulun rehtoriksi on laivanrakennusopin (laivan teoria) professorinvirkaan kuuluva opetus ollut järjestettynä siten, että opettajaneuvoston huhtikuun 17 päivänä 1962 antamalla määräyksellä professori *Jan-Erik Jansson* ja tekniikan lisensiaatti *Valter Kostilainen* ovat kumpikin hoitaneet puolet virkaan kuuluvasta opetuksesta.

Avoimien professorinvirkojen täyttäminen ja hoito

Koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä tammikuun 17 päivänä 1959 päättyneen hakuajan kuudessa diplomi-insinööri *Kosti Johannes Helenius*, tekniikan lisensiaatti *Viljo Nikodemus Immonen*, Doctor of Science *Jukka Lehtinen* ja diplomi-insinööri, Doctor of Philosophy *Ralp Johan Herman Liljelund*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyitymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Asian tuntijoiksi antamaan lausuntonsa viran hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä, lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *Olof Hammar*, Ruotsista, *P. Profos*, Sveitsistä ja *Harald Kyrklund*, Suomesta. Asian tuntijain annettua lausuntonsa päätti opettajaneuvosto, vapautettuaan viran

viran hakijat pitämästä näyteluentoa, istunnossaan maaliskuun 13 päivänä 1962 julistaa hakijoista äänestyksen jälkeen tekniikan tohtori *Immosen* päteväksi hakemaansa virkaan sekä diplomi-insinööri *Heleniuksen* ja Doctor of Science *Lehtisen* yksimielisesti sekä diplomi-insinööri, Doctor of Philosophy *Liljelundin* äänestyksen jälkeen epäpäteviksi hakemaansa virkaan. Tehdessään seuraavassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto asettaa tekniikan tohtori *Viljo Nikodemus Immosen* ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle sekä esitti hänet koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinvirkaan nimitettäväksi.

Diplomi-insinööri, Doctor of Science Ralph Liljelundin valitettua ehdollepanoa koskevasta opettajaneuvoston päätöksestä sekä kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä opettajaneuvostolta selitystä valituksen johdosta, päätti opettajaneuvosto istunnossaan toukokuun 22 päivänä 1962, pyydettyään tekniikan tohtori Immoselta vastalausunnon valituksen johdosta, äänestyksen jälkeen pitää valitusta aiheettomana. Opettajaneuvoston selitys lähetettiin kauppa- ja teollisuusministeriölle kesäkuun 5 päivänä 1962. Tekniikan tohtori Viljo Immosen peruutettua hakemuksensa koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinvirkaan tultuaan nimitetyksi toiseen teknillisen korkeakoulun professorin virkaan, kumosi valtioneuvosto toukokuun 30 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä opettajaneuvoston maaliskuun 13 päivänä 1962 tekemän virkaehdotuksen sekä palautti asian ainoan jäljellä olevan hakijan, diplomi-insinööri, Doctor of Philosophy Ralph Liljelundin osalta uudelleen opettajaneuvoston käsiteltäväksi. Asia on opettajaneuvostossa käsittelyn alaisena.

Koneenrakennusopin (höyrytekniikka) professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut tekniikan tohtori *Viljo Immonen* kesäkuun 30 päivään 1963 saakka, josta lukien opetus on ollut järjestettynä siten, että professori *Per-Holger Sahlberg* on hoitanut 5/12 ja professori *Viljo Immonen* 7/12 virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

Kemian koneopin professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä lokakuun 18 päivänä 1961 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan lisensiaatti *Martti Ilmari Ratu* ja tekniikan tohtori *Eino Vilppu Uusitalo*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyytensaika hakuajan päättymisestä lukien. Hakijoista peruutti hakemuksensa tekniikan tohtori Uusitalo marraskuun 10 päivänä 1962. Opettajaneuvoston valitseminen kotimaisten asiantuntijain, professorien *Kaarlo Ståhlbergin* ja *Jarl Salin'in* annettua lausuntonsa ainoan jäljellä olevan viran hakijan, tekniikan lisensiaatti Ratun pätevydestä hakemaansa virkaan ja vapautettuaan hänet pitämästä näyteluentoa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan maaliskuun 19 päivänä 1963 yksimielisesti julistaa viran ainoan hakijan, tekniikan lisensiaatti *Martti Ilmari Ratun* epäpäteväksi teknillisen korkeakoulun kemian koneopin professorinvirkaan eikä virkaehdotusta viran täyttämiseksi tehty.

Kemian koneopin professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut professori *Kaarlo Ståhlberg* joulukuun 31 päivään 1962 saakka,

josta lukien opetuksen hoito on ollut järjestettynä siten, että professori *Kaarlo Ståhlberg* ja diplomi-insinööri *Jorma Ponsi* ovat kumpikin hoitaneet puolet viran opetusvelvollisuudesta heinäkuun 31 päivään 1963 saakka. Elokuun 1 päivästä 1963 lukien on opetusvelvollisuutta hoitanut tekniikan tohtori *Harry V. Nordén*.

Hydraulisten koneiden professorinviran oltua haettavaksi julistettuna haki sitä toukokuun 12 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinööri *Heikki Pero*. Opettajaneuvoston valitsemien kotimaisten asiantuntijain diplomi-insinööri *Helge Haaviston* ja yli-insinööri *Kasper Pajasen* annettua lausuntonsa viran hakijan pätevydestä hakemaansa virkaan ja vapautettuaan hakijan pitämästä näyteluentoa päätti opettajaneuvosto istunnossaan helmikuun 4 päivänä 1963 yksimielisesti julistaa viran hakijan diplomi-insinööri *Heikki Peron* epäpäteväksi teknillisen korkeakoulun hydraulisten koneiden professorinvirkaan eikä virkaehdotusta viran täyttämiseksi näin ollen tehty.

Hydraulisten koneiden professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut diplomi-insinööri *Risto Perttuli*.

Tekstiiliteknologian professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä tammikuun 27 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan tohtori *Carl Gösta Silén* ja tekniikan lisensiaatti *Osmo Heikki Vuorio*, joille myönnettiin kahdeksan kuukauden pätevytymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa viran hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä hakemaansa virkaan lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *Walter Wegener* ja *E. Schenkel* Saksasta sekä diplomi-insinööri *Arvi Jäättelä* ja *Jaakko Ruutu* Suomesta.

Tekstiiliteknologian professorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että diplomi-insinööri *Esko Brax* ja tekniikan lisensiaatti *Osmo Vuorio* ovat kumpikin hoitaneet puolet virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

Rakentamistalouden professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä toukokuun 19 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa rakennusneuvos *Beato Kelopuu* sekä diplomi-insinöörit *Pentti Aleksanteri Lehtimäki*, *Arvo Eino Leino* ja *Lemmitty Salmensaari*, joille myönnettiin yhden vuoden pituinen pätevytymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Hakijoista peruutti diplomi-insinööri *Leino* hakemuksensa kesäkuun 25 päivänä 1963. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa viran hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *David Österberg* ja *Lennart Rönmark* Ruotsista sekä diplomi-insinööri *Alpo Lippa* Suomesta.

Rakentamistalouden professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on kuluvan lukuvuoden aikana hoitanut diplomi-insinööri *Lemmitty Salmensaari*.

Talousoikeuden professorinviran oltua haettavaksi julistettuna haki sitä syyskuun 5 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa dosentti *Eero Johannes Manner*, joka kuitenkin peruutti hakemuksensa lokakuun 17 päivänä 1962. Talousoikeuden professorinviran oltua uudelleen haettavaksi julistettuna hakivat

sitä joulukuun 5 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa lakitieteen lisensiaatti, lainsäädäntöneuvos *Kalevi Airaksinen*, lakitieteen lisensiaatti, varatuomari *Toivo Holopainen* ja lakitieteen lisensiaatti, varatuomari *Ukko-Pellervo Kivi-Koskinen*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyymisaika hakuajan päättymisestä lukien.

Talousoikeuden professorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että opetusta on hoitanut lakitieteen lisensiaatti *Kalevi Airaksinen* apunaan lainopin kandidaatti *Veli-Martti Metsälampi* ja lakitieteen lisensiaatti *Paul Paavela*.

Teknillisen fysiikan professorinviran (perustettu 26. 1. 1962) oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä syyskuun 5 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan tohtorit *Teuvo Kalevi Kohonen* ja *Pentti Emil Mattila* sekä dosentti *Olli Viktor Lounasmaa*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyymisaika hakuajan päättymisestä lukien.

Teknillisen fysiikan professorinvirkaan kuuluva opetus on ollut järjestettynä siten, että professori *Pekka Jauho*, tekniikan tohtori *Teuvo Kohonen* ja diplomi-insinööri *Lauri Saari* ovat joulukuun 31 päivään 1962 saakka kukin hoitaneet kolmanneksen virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta. Tammikuun 1 päivästä 1963 lukien heinäkuun 31 päivään 1963 saakka on opetus ollut järjestettynä siten, että tekniikan tohtori *Teuvo Kohonen* on hoitanut 4/5 ja diplomi-insinööri *Lauri Saari* 1/5 virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta. Elokuun 1 päivästä 1963 lukien on virkaan kuuluvaa opetusta hoitanut tekniikan tohtori *Teuvo Kohonen*.

Teknillisen fysiikan professorinviran, joka tuli avoimeksi professori *Erkki Laurilan* tultua nimitetyksi Suomen Akatemian jäseneksi, oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä kesäkuun 20 päivänä 1963 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan tohtori *Lassi Pekka Hyvärinen* ja *Teuvo Kalevi Kohonen*, dosentti *Olli Viktor Lounasmaa*, professori *Eero Juhani Suoninen* sekä tekniikan lisensiaatit *Pekka Johannes Tarjanne*, *Eino Heikki Tunkelo* ja *Jouko Matti Virkkunen*, joille myönnettiin pätevyymisaikaa maaliskuun 31 päivään 1964 saakka.

Teknillisen fysiikan professorinvirkaan kuuluva opetus on ollut järjestettynä siten, että tekniikan lisensiaatti *Antti Vuorinen* on hoitanut 7/10 ja diplomi-insinööri *Antti Niemi* 3/10 viran opetusvelvollisuudesta toukokuun 1 päivästä 1963 lukien heinäkuun 31 päivään 1963 saakka. Elokuun 1 päivästä 1963 lukien on opetusta hoitanut dosentti *Olli Lounasmaa*.

Metalliopin professorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä huhtikuun 11 päivänä 1963 päättyneen hakuajan kuluessa filosofian tohtori *Jaakko Ilmari Salokangas*, tekniikan tohtorit *Martti Seppo Sulonen* ja *Veikko Väinö Bruno Valovirta*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyymisaika hakuajan päättymisestä lukien.

Metalliopin professorinvirkaan kuuluvaa opetusta on helmikuun 1 päivästä 1963 lukien hoitanut tekniikan tohtori *Martti Sulonen*.

Vaihtuvaan professorinvirkaan, jonka opetusalaksi valtioneuvosto määräsi *tehdassuunnittelun*, ehdottivat korkeakoulun kemian- ja puunjalostusosastot yhteisesti kutsuttavaksi teknillisen korkeakoulun puun kemiallisen teknologian professorin *Jaakko Olavi Murron*. Opettajaneuvoston pyynnöstä lupautui asiantuntijaksi antamaan lausuntonsa professori Murron pätevyydestä kyseiseen virkaan diplomi-insinööri *Pentti Halle* Suomesta.

Tehdassuunnittelun opetusta ei lukuvuoden aikana annettu.

Epäorgaanisen kemian professorinvirka on kauppa- ja teollisuusministeriön suostumuksella ollut avoimena tammikuun 25 päivään 1963 saakka, jolloin virka muutettiin vaihtuvaksi professorinviraksi.

Epäorgaanisen kemian professorinvirkaan kuuluva opetus on ollut järjestettynä siten, että professori *Matti Haakon August Tikkanen* ja diplomi-insinööri *Tenho Sneck* ovat kumpikin hoitaneet puolet opetusvelvollisuudesta joulukuun 31 päivään 1962 saakka, josta lukien opetus on ollut järjestettynä siten, että professori *M. H. Tikkanen* on hoitanut $3/4$ ja professori *Olavi Harva* $1/4$ virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

2. Apulaisprofessorinvirat

Uusia apulaisprofessorinvirkoja

Tammikuun 25 päivänä 1963 annetulla asetuksella perustettiin teknilliseen korkeakouluun seuraavat apulaisprofessorin virat:

mekaanisen teknologian apulaisprofessorinvirka

lämpötekniikan ja koneopin apulaisprofessorinvirka

rautatierakennuksen sekä maa- ja tienrakennuksen apulaisprofessorinvirka.

Eroamisia apulaisprofessorinvirasta

Tasavallan Presidentin nimitettyä teknillisen korkeakoulun matematiikan apulaisprofessorin *Olli Kristian Lokin* korkeakoulun sovelletun matematiikan professorinvirkaan joulukuun 1 päivästä 1962 lukien, tuli matematiikan apulaisprofessorinvirka avoimeksi.

Uusia apulaisprofessorinimityksiä

Käytännöllisen geodesian apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä marraskuun 7 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinööri *Unto Kullervo Korhonen* ja tekniikan lisensiaatti *Martti Juhani Tikka*, joista diplomi-insinööri Korhonen peruutti hakemuksensa marraskuun 15 päivänä 1962. Opettajaneuvoston valitsemien kotimaisten asiantuntijain professori *Tauno Honkasalon*, kaupungingeodeetti *Niilo Matti Nummisen* ja pääjohtaja, tekniikan lisensiaatti *Viljo Niskasen* annettua lausuntonsa viran ainoan jäljellä olevan hakijan, tekniikan lisensiaatti *Tikan* pätevyydestä hakemaansa

virkaan sekä vapautettuaan hänet pitämästä näyteluentoa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan joulukuun 18 päivänä 1962 yksimielisesti julistaa tekniikan lisen-siaatti Martti Juhani Tikan päteväksi käytännöllisen geodesian apulaisprofesso-rinvirkaan sekä tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttä-miseksi asettaa yksimielisesti tekniikan lisen-siaatti Martti Juhani Tikan ensim-mäiselle ja ainoalle ehdokassijalle sekä esittää hänet virkaan nimitettäväksi.

Valtioneuvosto nimitti tammikuun 10 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun käytännöllisen geodesian apulaisprofessorinvirkaan helmikuun 1 päivästä 1963 lukien tekniikan lisen-siaatti *Martti Juhani Tikan*.

teknillisen korkeakoulun käytännöllisen geodesian apulaisprofessorinvirkaan Käytännöllisen geodesian apulaisprofessorinvirkaan kuuluva opetus on tam-mikuun 31 päivään 1963 saakka ollut järjestettynä siten, että yli-insinööri *Into Seppo Härmälä* ja tekniikan lisen-siaatti *Martti Tikka* ovat kumpikin hoitaneet puolet virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

Rakennetekniikan apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna haki sitä huhtikuun 18 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan lisen-siaatti *Reino Sopanen*. Opettajaneuvoston valitsemien kotimaisten asiantuntijain professori *Ossian Hanneliuksen* ja diplomi-insinööri *Magnus Malmbergin* annet-tua lausuntonsa hakijan pätevydestä hakemaansa virkaan sekä vapautettuaan hakijan pitämästä näyteluentoa päätti opettajaneuvosto istunnossaan lokakuun 23 päivänä 1962 julistaa yksimielisesti viran ainoan hakijan tekniikan lisen-siaatti Reino Sopasen päteväksi hakemaansa virkaan sekä tehdessään samassa istun-nossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi asettaa hänet yksimielisesti ensim-mäiselle ja ainoalle ehdokassijalle sekä esittää hänet virkaan nimitettäväksi.

Valtioneuvosto nimitti marraskuun 8 päivänä 1962 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun rakennetekniikan apulaisprofessorinvirkaan joulukuun 1 päivästä 1962 lukien tekniikan lisen-siaatti *Reino Sopasen*.

Rakennetekniikan apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta on marras-kuun 30 päivään 1962 saakka hoitanut tekniikan lisen-siaatti *Reino Sopanen*.

Sähkötekniikan (vabvavirtatekniikka) apulaisprofessorinviran oltua haetta-vaksi julistettuna hakivat sitä syyskuun 29 päivänä 1961 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Pauli Juhani Karttunen* ja *Otso Vilho Pöyhönen*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevytymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Opettajaneuvoston valitsemien kotimaisten asiantuntijain tekniikan tohtori *E. K. Saraojan* ja diplomi-insinööri *T. Hakasen* annettua lausuntonsa hakijain päte-vyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä hakemaansa virkaan ja hakijain pidet-tyä näyteluentonsa päätti opettajaneuvosto istunnossaan helmikuun 19 päivänä 1963 julistaa yksimielisesti hakijoista tekniikan lisen-siaatti Pauli Juhani Karttu-sen päteväksi ja diplomi-insinööri Otso Vilho Pöyhösen epäpäteväksi hake-maansa virkaan sekä tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi asettaa ensimmäiselle ja ainoalle ehdokassijalle tekniikan lisen-siaatti Pauli Juhani Karttusen sekä esittää hänet virkaan nimitettäväksi.

Valtioneuvosto nimitti toukokuun 9 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä teknillisen korkeakoulun sähkötekniikan (vahvavirtatekniikka) apulaisprofessorinvirkaan elokuun 1 päivästä 1963 lukien tekniikan lisensiaatti *Pauli Jubani Karttusen*.

Sähkötekniikan (vahvavirtatekniikka) apulaisprofessorinvirkaan kuuluva opetus on ollut heinäkuun 31 päivään 1963 saakka järjestettynä siten, että tekniikan lisensiaatti *Pauli Karttunen* on hoitanut 13/21, diplomi-insinööri *Jouko Pajula* 5/21 ja diplomi-insinööri *Esko Kasurinen* 3/21 virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

Sähkötekniikan (teletekniikka) apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä kesäkuun 28 päivänä 1961 päättyneen hakuajan kuluessa tekniikan lisensiaatit *Antti-Pekka Ahonen*, *Risto Hämeen-Anttila* ja *Paavo Jääskeläinen*, diplomi-insinöörit *Pekka Koski* sekä tekniikan tohtorit *Pentti Mattila* ja *Martti Tiuri*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Hakijoista peruuttivat hakemuksensa professori *Tiuri* syyskuun 10 päivänä 1962 ja tekniikan tohtori *Mattila* syyskuun 10 päivänä 1963. Opettajaneuvoston valitsemien kotimaisten asiantuntijain, professori *Jouko Pohjanpalon*, tekniikan tohtori *S. A. Karlssonin*, yli-insinööri *P. Hellnerin* ja diplomi-insinööri *Mauri Tantun* annettua lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämyydestä hakemaansa virkaan sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa päätti opettajaneuvosto istunnossaan tammikuun 17 päivänä 1963 julistaa yksimielisesti viran hakijoista tekniikan lisensiaatit *Antti-Pekka Ahosen* ja *Paavo Jääskeläisen* päteviksi sekä tekniikan lisensiaatti *Risto Hämeen-Anttilan* ja diplomi-insinööri *Pekka Kosken* epäpäteviksi hakemaansa virkaan sekä tehdessään samassa istunnossaan virkaehdotuksen viran täyttämiseksi asettaa tekniikan lisensiaatti *Antti-Pekka Ahosen* ensimmäiselle ja tekniikan lisensiaatti *Paavo Jääskeläisen* toiselle ehdokassijalle sekä esittää että virkaan nimitettäisiin tekniikan lisensiaatti *Antti-Pekka Ahonen*.

Valtioneuvosto nimitti kesäkuun 27 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä elokuun 1 päivästä 1963 lukien teknillisen korkeakoulun sähkötekniikan (teletekniikka) apulaisprofessorinvirkaan tekniikan lisensiaatti *Antti-Pekka Ahosen*.

Sähkötekniikan (teletekniikka) apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta on heinäkuun 31 päivään 1963 saakka hoitanut tekniikan lisensiaatti *Antti-Pekka Ahonen*.

Avoimien apulaisprofessorinvirkojen täyttäminen ja hoito

Sähkötekniikan (perusopetus) apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä syyskuun 29 päivänä 1961 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Pekka Olavi Koski*, *Otso Vilho Pöyhönen*, *Sergei Rajainen*, *Olli Sakari Ristaniemi* ja *Matti Olavi Tuuri*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevydestä sekä keskinäisestä etevämyydestä hakemaansa

virkaan lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä tekniikan lisensiaatti *U. A. Luoto*, diplomi-insinööri *Timo Kytöniemi* ja diplomi-insinööri *Martti Laurila* Suomesta.

Sähkötekniikan (perusopetus) apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut tekniikan lisensiaatti *Matti Tuuri*.

Fysiikan apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä tammikuun 5 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa filosofian tohtorit *Mårten Brenner*, *Juhani Kantele*, *Jaakko Salokangas* ja *Simo Vihinen* sekä tekniikan lisensiaatit *Teuvo Kohonen* ja *Eino Tunkelo*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Hakijoista peruuttivat hakemuksensa tekniikan lisensiaatti Tunkelo tammikuun 9 päivänä 1963, filosofian tohtori Salokangas maaliskuun 11 päivänä 1963, filosofian tohtori Kantele maaliskuun 27 päivänä 1963 ja filosofian tohtori Brenner maaliskuun 29 päivänä 1963. Opettajaneuvoston valitsemien kotimaisten asiantuntijain professorien *Martti Kantolan*, *Risto Niinin* ja *Lennart Simonsin* annettua lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä hakemaansa virkaan sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa päätti opettajaneuvosto istunnossaan toukokuun 28 päivänä 1963 julistaa molemmat jäljellä olevat viranhakijat päteviksi hakemaansa virkaan, tekniikan tohtori Teuvo Kohosen yksimielisesti sekä filosofian tohtori Simo Vihisen äänestyksen jälkeen. Tehdessään istunnossaan elokuun 1 päivänä 1963 virkaehdotuksen viran täyttämiseksi päätti opettajaneuvosto yksimielisesti asettaa tekniikan tohtori Teuvo Kohosen ensimmäiselle ja filosofian tohtori Simo Vihisen toiselle ehdokassijalle sekä esittää virkaan nimitettäväksi tekniikan tohtori Teuvo Kohosen.

Viran täyttäminen on vielä valtioneuvoston käsiteltävänä.

Fysiikan apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut filosofian tohtori *Mårten Brenner* joulukuun 31 päivään 1962 saakka, josta lukien opetuksen hoito on ollut järjestettynä siten, että diplomi-insinöörit *Kari Varsila* ja *Bruno Bårs* ovat kumpikin hoitaneet puolet viran opetusvelvollisuudesta.

Fysiikan apulaisprofessorinviran (perustettu 26.1.1962) oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä maaliskuun 31 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa filosofian tohtorit *Juhani Kantele*, *Kaarle Kurki-Suonio*, *Jaakko Salokangas* ja *Simo Vihinen*, tekniikan tohtori *Teuvo Kohonen* ja tekniikan lisensiaatti *Eino Tunkelo*, joille myönnettiin pätevyymisaikaa tammikuun 5 päivään 1963 saakka. Hakijoista peruuttivat hakemuksensa tekniikan lisensiaatti Tunkelo tammikuun 9 päivänä 1963, filosofian tohtori Salokangas maaliskuun 11 päivänä ja filosofian tohtori Kantele maaliskuun 27 päivänä 1963. Opettajaneuvoston valitsemien kotimaisten asiantuntijain, professorien *Martti Kantolan*, *Risto Niinin* ja *Lennart Simonsin* annettua lausuntonsa hakijain pätevydestä ja keskinäisestä etevämmyydestä hakemaansa virkaan sekä hakijain pidettyä näyteluentonsa, päätti opettajaneuvosto istunnossaan toukokuun 28 päivänä 1963

julistaa viran kaikki jäljellä olevat hakijat päteviksi hakemaansa virkaan, tekniikan tohtori Teuvo Kohosen ja filosofian tohtori Kaarle Kurki-Suonion yksimielisesti sekä filosofian tohtori Simo Vihisen äänestyksen jälkeen. Filosofian tohtori Kurki-Suonion peruutettua hakemuksensa heinäkuun 15 päivänä 1963 päätti opettajaneuvosto istunnossaan elokuun 1 päivänä 1963 tehdessään virkaehdotuksen viran täyttämiseksi yksimielisesti asettaa ensimmäiselle ehdokassijalle tekniikan tohtori Teuvo Kohosen ja toiselle ehdokassijalle filosofian tohtori Simo Vihisen. Sen johdosta, että täytettävänä oli saman aikaisesti kaksi saman sisältöistä virkaa päätti opettajaneuvosto esittää virkaan nimitettäväksi filosofian tohtori Simo Vihisen.

Viran täyttäminen on vielä valtioneuvoston käsiteltävänä.

Fysiikan apulaisprofessorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että tekniikan lisensiaatti *Eino Tunkelo* ja filosofian kandidaatti *Pauli Sysiö* ovat kumpikin hoitaneet puolet virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta kesäkuun 30 päivään 1963 saakka. Elokuun 1 päivästä 1963 lukien on opetusta hoitanut filosofian tohtori *Simo Vihinen*.

Koneenrakennusopin (kone-elimet) apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä maaliskuun 31 päivänä 1962 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Yrjö J. Cl. Collan*, *Osmo Eero Huhtamo*, *Esa Alvar Kuronen* ja siviili-insinööri *Oskari Valdemar Levänti*, joille myönnettiin yhden vuoden pätevyymisaika hakuajan päättymisestä lukien. Hakijoista peruutti hakemuksensa diplomi-insinööri Kuronen joulukuun 5 päivänä 1962. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa viran hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä diplomi-insinöörit *Uolevi Konttinen* ja tekniikan tohtori *Martti Vainio*.

Koneenrakennusopin (kone-elimet) apulaisprofessorinvirkaan kuuluva opetus on lukuvuoden aikana ollut järjestettynä siten, että diplomi-insinööri *Aimo Pere* on hoitanut 7/12, diplomi-insinööri *Eero Huhtamo* 3/12 ja diplomi-insinööri *Esa Kuronen* 2/12 virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta joulukuun 31 päivään 1962 saakka, josta lukien diplomi-insinööri *Aimo Pere* ja diplomi-insinööri *Eero Huhtamo* ovat kumpikin hoitaneet puolet virkaan kuuluvasta opetusvelvollisuudesta.

Matematiikan apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä tammikuun 16 päivänä 1963 päättyneen hakuajan kuluessa dosentti *Raimo Armas Lehti*, filosofian tohtori *Toivo Einari Nieminen* ja dosentti *Jussi Ilmari Väisälä*, joille myönnettiin pätevyymisaikaa huhtikuun 16 päivään 1963 saakka. Hakijoista peruutti hakemuksensa dosentti Väisälä toukokuun 27 päivänä 1963. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professorit *Rolf Nevanlinna* ja *Gunnar af Hällström* Suomesta.

Matematiikan apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta on lukuvuoden aikana hoitanut filosofian tohtori *Harri Rikkonen*.

Mekaanisen teknologian apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä huhtikuun 11 päivänä 1963 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinöörit *Osmo Eero Huhtamo* ja *Reino Olavi Riibimäki*. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa viran hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä yli-insinööri *Alec Brander* ja diplomi-insinööri *Arno Saraste* Suomesta.

Mekaanisen teknologian apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta ei lukukauden aikana annettu.

Lämpötekniikan ja koneopin apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna haki sitä huhtikuun 11 päivänä 1963 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinööri *Yrjö J. Cl. Collan*. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijan pätevyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä professori *Henrik Ryti* ja diplomi-insinööri *Bjarne Huldén* Suomesta.

Lämpötekniikan ja koneopin apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta ei lukukauden aikana annettu.

Rautatierakennuksen sekä maa- ja tienrakennuksen apulaisprofessorinviran oltua haettavaksi julistettuna hakivat sitä toukokuun 29 päivänä 1963 päättyneen hakuajan kuluessa diplomi-insinööri *Väinö Kalervo Suonio* ja tekniikan lisen-siaatti *Otto Gösta Wahlgren*. Asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain pätevyydestä ja keskinäisestä etevämyydestä lupautuivat opettajaneuvoston pyynnöstä yli-insinööri *Arvo Eino Leino* ja rakennusneuvos *Bruno Niemi* Suomesta.

Rautatierakennuksen sekä maa- ja tienrakennuksen apulaisprofessorinvirkaan kuuluvaa opetusta on elokuun 1 päivästä 1963 lukien hoitanut tekniikan lisen-siaatti *Otto Wahlgren*.

Virkavapaudet

Apulaisprofessori *Eino Olavi (Olli) Tammi* on ollut elokuun 1 päivästä 1963 lukien virkavapaana matematiikan apulaisprofessorinvirasta matemaattisten tutkimusten suorittamista varten Stanfordin yliopistossa USA:ssa.

3. Dosenttinitykset

Filosofian tohtori *Tor Helmer Alarik Stubb'in* anottua, että hänet määrättäisiin sähkömateriaaliopin dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto, sähkötekniillisen osaston annettua lausuntonsa anomuksesta, jossa se katsoi tohtori Stubb'in päteväksi mainitun aineen dosentiksi, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että filosofian tohtori Stubb määrättäisiin sähkömateriaaliopin dosentiksi teknilliseen korkeakouluun.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi joulukuun 21 päivänä 1962 tekemällään päätöksellä filosofian tohtori *Tor Helmer Alarik Stubb'in* sähkömateriaaliopin dosentiksi teknilliseen korkeakouluun tammikuun 1 päivästä 1963 lukien.

Tohtori-insinööri *Paavo Kalevi Gabriel Asannin* anottua, että hänet määrättäisiin valimotekniikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun päätti opettajaneuvosto, koneinsinööriosaston puollettua anomusta sekä professori Jorma Serlachiuksen ja diplomi-insinööri E. Autereen annettua yhteisen asiantuntijalausunnon, joissa he katsoivat tohtori-insinööri Asannin päteväksi mainitun aineen dosentiksi sekä katsottuaan tohtori-insinööri Asannin Saksassa suorittaman tohtorin tutkinnon vastaavan Suomessa suoritettua tutkintoa, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että tohtori-insinööri Asanti määrättäisiin valimotekniikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi helmikuun 26 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä tohtori-insinööri *Paavo Kalevi Gabriel Asannin* valimotekniikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun maaliskuun 1 päivästä 1963 lukien.

Filosofian tohtori *Jorma Kalervo Miettisen* anottua, että hänet määrättäisiin radiokemian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto kemianosaston puollettua anomusta ja professorien Pekka Kivalon ja Pekka Jauhon pidettyä yhteisessä lausunnossaan häntä päteväenä mainitun aineen dosentiksi esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että filosofian tohtori Miettinen määrättäisiin radiokemian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi huhtikuun 29 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä filosofian tohtori *Jorma Kalervo Miettisen* radiokemian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun toukokuun 1 päivästä 1963 lukien.

Tekniikan tohtori *Pekka Rautalan* anottua, että hänet määrättäisiin uudelleen teknillisen fysiikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun koska ne esteet, jotka aiheuttivat hänen eroamisensa mainitusta dosentuurista ovat poistuneet ja opettajaneuvoston puollettua anomusta määräsi kauppa- ja teollisuusministeriö kesäkuun 6 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä tekniikan tohtori *Pekka Rautalan* teknillisen fysiikan dosentiksi teknilliseen korkeakouluun heinäkuun 1 päivästä 1963 lukien.

Filosofian tohtori *Lauri Olavi Jäntin* anottua, että hänet määrättäisiin analyttisen kemian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun, päätti opettajaneuvosto kemianosaston puollettua anomusta ja professori Olavi Erämetsän annettua asiantuntijalausuntansa, jossa hän katsoi tohtori Jäntin päteväksi mainitun aineen dosentiksi, esittää kauppa- ja teollisuusministeriölle, että filosofian tohtori Jäntti määrättäisiin analyttisen kemian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun.

Kauppa- ja teollisuusministeriö määräsi kesäkuun 7 päivänä 1963 tekemällään päätöksellä filosofian tohtori *Lauri Olavi Jäntin* analyttisen kemian dosentiksi teknilliseen korkeakouluun heinäkuun 1 päivästä 1963 lukien.

4. Erikoisopettajat

Hallintokollegin päätöksellä on suoritettu seuraavat toimenpiteet erikoisopetuksen järjestelyssä:

Yleinen osasto

Syyskuun 10 päivänä 1962 myönnettiin meteorologian erikoisopettajalle filosofian tohtori *Veikko Rossille* virkavapautta 1. 9.—31. 12. 1962 väliseksi ajaksi sekä määrättiin tointa virkavapauden aikana hoitamaan filosofian tohtori *Mauri Tommila*.

Lokakuun 1 päivänä 1962 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset:

Suullisen esitystaidon erikoisopettajan toimeen logonomi *Antero Aho* elokuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1963 saakka.

Liikuntakasvatuksen erikoisopettajan toimeen voimistelunopettaja *Vilho Aro-niemi* elokuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Fysiikka I:n erikoisopettajan toimeen filosofian tohtori *Johannes Fedosow* elokuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Venäjänkielen erikoisopettajan toimeen filosofian maisteri *Väinö Joensuu* elokuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Mekaaninen teknologia I—II:n erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Jaakkima Kilpi* elokuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Ranskankielen erikoisopettajan toimeen filosofian tohtori *Erik Oskar von Kraemer* syyskuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Sovelletun geologian erikoisopettajan toimeen filosofian maisteri *Ilpo Laiti* elokuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Hydro- ja aeromekaniikan erikoisopettajan toimeen professori *Erkki Niskanen* elokuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1963 saakka.

Meteorologian erikoisopettajan toimeen filosofian tohtori *Veikko Rossi* elokuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Saksankielen erikoisopettajan toimeen filosofian tohtori *Marta Römer* elokuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Sovellettu matematiikka I:n erikoisopettajan toimeen filosofian lisensiaatti *Ossi Taari* syyskuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1962 saakka.

Lokakuun 29 päivänä 1962 määrättiin *Mr. Christopher G. Boyle* hoitamaan *englanninkielen* opetusta syyskuun 9 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1963 saakka.

Joulukuun 3 päivänä 1962 määrättiin logonomi *Johannes Reitamo* ja insinööri, logonomi *Aulis Lumme* avustamaan suullisen esitystaidon opetuksessa syyslukukauden 1962 aikana.

Tammikuun 22 päivänä 1963 myönnettiin *mekaniikka ja lujuusoppi I:n* erikoisopettajalle, apulaisprofessori *Paul Kustaanheimolle* omasta pyynnöstä ero toimestaan tammikuun 1 päivästä 1963 lukien sekä määrättiin helmikuun 28 päivänä 1963 toimeen filosofian kandidaatti *Jukka Lehtonen* tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1963 saakka.

Toukokuun 13 päivänä 1963 myönnettiin *matematiikan* erikoisopettajalle, filosofian maisteri *Stig Gustafssonille* ero toimestaan kesäkuun 1 päivästä 1963 lukien sekä määrättiin toimeen filosofian maisteri *Johan Fellman* elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Toukokuun 27 päivänä 1963 määrättiin filosofian maisteri *Helvi Hakulinen-Sipilä* *englanninkielen* erikoisopettajan toimeen elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Toukokuun 27 päivänä 1963 myönnettiin filosofian maisteri *Helvi Hakulinen-Sipilälle* virkavapautta *englanninkielen* erikoisopettajan toimesta 1. 8. 1963—31. 7. 1964 väliseksi ajaksi sekä määrättiin tointa virkavapauden aikana hoitamaan filosofian kandidaatti *Marja-Kaarina Renkonen*.

Toukokuun 27 päivänä 1963 myönnettiin *ranskankielen* erikoisopettajalle filosofian tohtori *Erik von Kraemerille* ero toimestaan heinäkuun 31 päivästä 1963 lukien.

Heinäkuun 31 päivänä 1963 määrättiin *ranskankielen* erikoisopettajan toimeen filosofian lisensiaatti *Ritva Abtiluoto* elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Teknillisen fysiikan osasto

Lokakuun 8 päivänä 1962 määrättiin *matematiikkakonetekniikan* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Aarre Aaltonen* syyskuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1963 saakka.

Lokakuun 8 päivänä 1962 määrättiin *säteilykemian* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Robert Uhlenius* syyskuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1965 saakka.

Helmikuun 11 päivänä 1963 peruutettiin diplomi-insinööri *Aarre Aaltoselle* annettu määräys *matematiikkakonetekniikan* erikoisopettajan toimeen tammikuun 1 päivästä 1963 lukien.

Toukokuun 13 päivänä 1963 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset:

Reaktoritekniikan erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Bjarne Regnell* syyskuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Kojeenrakennustekniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Osmo Eero Huhtamo* syyskuun 1 päivästä 1963 alkaen toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Rakennusinsinööriosasto

Syyskuun 10 päivänä 1962 määrättiin *uittoteknologian* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Urpo Kupiainen* syyskuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Lokakuun 8 päivänä 1962 myönnettiin *buoneenrakennusopin* erikoisopettajalle arkkitehti *Matti Liedolle* sairauden perusteella virkavapautta lokakuun 1962 ajaksi sekä määrättiin tointa tänä aikana hoitamaan diplomi-insinööri *Mauno Kiiskinen*.

Lokakuun 22 päivänä 1962 määrättiin *asemakaavaopin* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Risto Mäkitalo* syyskuun 15 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka.

Joulukuun 3 päivänä 1962 myönnettiin *sovelletun geologian* erikoisopettajalle filosofian tohtori *Urpu Soverille* virkavapautta maaliskuun 1963 ajaksi sekä määrättiin tointa virkavapauden aikana hoitamaan filosofian lisensiaatti *Leevi Kauvanne*.

Joulukuun 17 päivänä 1962 määrättiin dosentti, tekniikan tohtori *Reino Castrén* luennoimaan liikennetaloutta tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1965 saakka.

Joulukuun 17 päivänä 1962 määrättiin *koneopin* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Niilo Aaltonen* tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Maaliskuun 25 päivänä 1963 myönnettiin diplomi-insinööri *Niilo Aaltoselle* ero *koneopin* erikoisopettajan toimesta maaliskuun 1 päivästä 1963 lukien ja määrättiin toimeen diplomi-insinööri *Pekka Härkönen* maaliskuun 1 päivästä

1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Toukokuun 27 päivänä 1963 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset:

Huoneenrakennustekniikan erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Matti Lieto* elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Asemakaavaopin erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Risto Mäkitalo* syyskuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Rautatien ratapihojen erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Eino Puikkonen* syyskuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Rautatien turvalaitteiden erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Veikko Puolanne* syyskuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Vesihuoltotekniikan erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Armas Koskenpato* syyskuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Koneinsinööriosasto

Marraskuun 20 päivänä 1962 myönnettiin *teollisuustalouden* erikoisopettajalle professori *Jaakko Hongolle* ero toimestaan tammikuun 1 päivästä 1963 lukien.

Joulukuun 17 päivänä 1962 määrättiin diplomi-insinööri *Esko Pennanen* antamaan opetusta *konepajatekniikka III:ssä (työnjärjestelytekniikka)* kevätlukukaudella 1963.

Joulukuun 17 päivänä 1962 määrättiin diplomi-insinööri *Toivo Tammissalo* antamaan opetusta *konepajatekniikka IV:ssä (paja- ja levytyötekniikka)* kevätlukukaudella 1963.

Joulukuun 17 päivänä 1962 määrättiin *teollisuustalouden* erikoisopettajan toimeen kauppatieteiden lisensiaatti *Eero Artto* tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Joulukuun 17 päivänä 1962 määrättiin *tekstiilien koetuksen* erikoisopettajan tointa hoitamaan diplomi-insinööri *Inkeri Pylvänäinen* tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään enintään kuitenkin toukokuun 31 päivään 1963 saakka.

Tammikuun 22 päivänä 1963 myönnettiin *maatalouskoneopin* erikoisopettajalle diplomi-insinööri *Jorma Torkkelille* ero toimesta helmikuun 1 päivästä 1963 lukien ja määrättiin toimeen diplomi-insinööri *Kauko Abo* helmikuun 1

päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Tammikuun 22 päivänä 1963 myönnettiin *bitsaustekniikan* erikoisopettajalle professori *Olavi Eirolle* ero toimesta tammikuun 1 päivästä 1963 lukien ja määrättiin toimeen diplomi-insinööri *Erkki Vesikivi* tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1963 saakka.

Toukokuun 13 päivänä 1963 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset, elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka:

Veistämötekniikan erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Armas Tuomisto*.

Markkinomisopin erikoisopettajan toimeen kauppatieteen kandidaatti *Onni Heikkilä*.

Toukokuun 13 päivänä 1963 määrättiin *teollisuustalouden* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Alpo Salo* elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Toukokuun 27 päivänä 1963 myönnettiin *autotekniikan* erikoisopettajalle, diplomi-insinööri *Erkki Viitasalolle* ero toimestaan toukokuun 31 päivästä 1963 lukien sekä määrättiin toimeen diplomi-insinööri *Mauri Kurki-Suonio* syyskuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Heinäkuun 31 päivänä 1963 määrättiin *saniteettitekniikan* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Olavi Ebeling* elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Säbköteknillinen osasto

Lokakuun 15 päivänä 1962 määrättiin *radiotekniikan* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Timo Kytöniemi* syyskuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1965 saakka.

Toukokuun 13 päivänä 1963 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Heikkovirtatekniikka III:n erikoisopettajan toimeen dosentti, tekniikan tohtori *S. A. Karlsson*.

Akustiikan erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Eero Lampio*.

Toukokuun 13 päivänä 1963 määrättiin *informaatioteorian* erikoisopettajan toimeen tekniikan tohtori *Pentti Mattila* elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistai-

seksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1964 saakka.

Puunjalostusosasto

Joulukuun 3 päivänä 1962 määrättiin *graafisen tekniikan* erikoisopettajan toimeen dosentti, tekniikan tohtori *Olavi Perilä* tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1965 saakka.

Kemianosasto

Marraskuun 20 päivänä 1962 määrättiin *teknillisen kemian* erikoisopettajan tointa hoitamaan tekniikan tohtori *Jorma Larinkari* ja diplomi-insinööri *Tenbo Sneck* tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1965 saakka.

Tammikuun 22 päivänä 1963 määrättiin diplomi-insinööri *Elisabeth Mickos* antamaan *analyttisen kemian I:n* luento-opetusta tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1963 saakka.

Kesäkuun 7 päivänä 1963 määrättiin *kemian koneopin* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Sakari Hyryläinen* elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Vuoriteollisuusosasto

Lokakuun 1 päivänä 1962 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset:

Elokuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Mineralogian ja geologian erikoisopettajan toimeen filosofian maisteri *Ilpo Laiti*.

Geofysikaalisten malminetsintämenetelmien erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Toivo Siikarla*.

Kaivosmittauksen erikoisopettajan toimeen tekniikan tohtori *Herman Stigzelius*.

Syyskuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Metallurgia I:n erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Toivo Tyynelä*.

Metallurgia IV:n erikoisopettajan toimeen tekniikan tohtori *Kalevi Kiukkola*.

Elokuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1962 saakka.

Vuorikemian erikoisopettajan toimeen filosofian tohtori *Olavi Jäntti*.

Lokakuun 1 päivänä 1962 määrättiin *metallioppi III:n* erikoisopettajan toimeen diplomi-insinööri *Pentti Kettunen* syyskuun 1 päivästä 1962 lukien lokakuun 31 päivään 1962 saakka ja tekniikan tohtori *Sakari Heiskanen* marraskuun 1 päivästä 1962 lukien joulukuun 31 päivään 1962 saakka.

Joulukuun 17 päivänä 1962 määrättiin *muokkaustekniikan* erikoisopettajan toimeen dosentti, tekniikan tohtori *Martti Sulonen* tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään.

Joulukuun 17 päivänä 1962 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1963 saakka:

Metallioppi I:n erikoisopettajan toimeen dosentti, tekniikan tohtori *Martti Sulonen*.

Metallioppi II:n erikoisopettajan toimeen tekniikan tohtori *Sakari Heiskanen*.

Joulukuun 17 päivänä 1962 myönnettiin *kaivosmittauksen* erikoisopettajalle tekniikan tohtori *Herman Stigzeliukselle* virkavapautta 1. 1.—31. 12. 1963 väliseksi ajaksi. Helmikuun 28 päivänä 1963 määrättiin tointa virkavapauden aikana heinäkuun 31 päivään 1963 saakka hoitamaan diplomi-insinööri *Pentti Similä*.

Joulukuun 17 päivänä 1962 määrättiin *vuorikemian* erikoisopettajan toimeen filosofian tohtori *Olavi Jäntti* tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1963 saakka.

Tammikuun 22 päivänä 1963 määrättiin *säätötekniikan ja instrumentoinnin* erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Jouko Virkkunen* tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1963 saakka.

Helmikuun 18 päivänä 1963 peruutettiin dosentti, tekniikan tohtori *Martti Suloselle* annetut määräykset *muokkaustekniikan* ja *metallioppi I:n* erikoisopettajan toimiin helmikuun 1 päivästä 1963 lukien.

Maanmittausosasto

Syyskuun 10 päivänä 1962 myönnettiin *asemakaavaopin* erikoisopettajalle arkkitehti *Matti Aaltoselle* virkavapautta 1. 9. 1962—31. 8. 1963 väliseksi ajaksi.

Lokakuun 1 päivänä 1962 myönnettiin *sovelletun kasvitieteen* erikoisopettajalle, professori *Leo Heikuraiselle* ero toimestaan syyskuun 1 päivästä 1962 lukien ja määrättiin toimeen maatalous- ja metsätieteen tohtori *Juhani Sarasto* syyskuun 1 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Lokakuun 1 päivänä 1962 määrättiin lakitieteen lisensiaatti *Paul Paavela* antamaan luento-opetusta *lainopissa* syyskuun 15 päivästä 1962 lukien joulukuun 31 päivään 1962 saakka.

Lokakuun 22 päivänä 1962 määrättiin *asemakaavaopin* erikoisopettajan toi-

meen arkkitehti *Risto Mäkitalo* syyskuun 15 päivästä 1962 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1963 saakka.

Joulukuun 10 päivänä 1962 määrättiin dosentti *Mauno Kajamaa* luennoimaan *kartografiaa* tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1963 saakka.

Toukokuun 27 päivänä 1963 annettiin seuraavat erikoisopettajamääräykset elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi, ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka:

Sovelletun maanjakotekniikan erikoisopettajan toimeen tekniikan lisensiaatti *Viljo Niskanen*.

Maankäytön yleissuunnittelun erikoisopettajan toimeen valtiotieteen maisteri *Väinö Paavilainen*.

Kesäkuun 7 päivänä 1963 peruutettiin arkkitehti *Pertti Luostariselle* annettu määräys *maatalousrakennusten* erikoisopettajan toimeen sekä annettiin hänelle uusi määräys *sovelletun talonrakennusopin* erikoisopettajan toimeen elokuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

Kesäkuun 7 päivänä 1963 peruutettiin tekniikan lisensiaatti *Otto Wahlgrenille* annettu määräys *sovelletun tienrakennuksen* erikoisopettajan toimeen heinäkuun 31 päivästä 1963 lukien.

Kesäkuun 7 päivänä 1963 määrättiin *asemakaavaopin* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Risto Mäkitalo* syyskuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin elokuun 31 päivään 1964 saakka.

Arkkitehtiosasto

Lokakuun 1 päivänä 1962 myönnettiin taiteilija *Gösta Diehlille* ero *piirustuksen, maalauksen ja kuvasommittelun* erikoisopettajan toimesta syyskuun 1 päivästä 1962 lukien.

Tammikuun 22 päivänä 1963 määrättiin *sisustussuunnittelun* erikoisopettajan toimeen taiteilija *Olli Borg* tammikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin joulukuun 31 päivään 1963 saakka.

Helmikuun 11 päivänä 1963 määrättiin *asemakaavaopin* erikoisopettajan toimeen arkkitehti *Lars Hedman* helmikuun 1 päivästä 1963 lukien toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1965 saakka.

Heinäkuun 31 päivänä 1963 määrättiin *puutarhataiteen* erikoisopettajan toimeen puutarhasuunnittelija *Jubo Jännes* toistaiseksi ja kunnes toisin määrätään, enintään kuitenkin heinäkuun 31 päivään 1966 saakka.

5. Kursseja

Syyskuun 10 päivänä 1962 määrättiin pidettäviksi seuraavat kurssit lukuvuoden 1962—63 aikana:

Filosofian tohtori *Osmo Suolatti* pitämään puun mekaanisen teollisuuden opintosuunnan oppilaille *puun labosuojausta* koskeva kurssi, käsittäen 8 tuntia luentoja ja 12 tuntia harjoituksia.

Tekniikan lisensiaatti *Osmo Liiri* pitämään etupäässä puun mekaanisen teollisuuden opintosuunnan oppilaille *lastulevyn ja kuitulevyn* valmistamista koskeva 10 tuntia käsittävä luentosarja.

Diplomi-insinööri *Bror Sorsa* pitämään etupäässä puun mekaanisen teollisuuden opintosuunnan oppilaille *vanerin liimausta* koskeva kurssi, käsittäen 12 tuntia luentoja ja 25 tuntia harjoituksia.

Diplomi-insinööri *Jaakkima Kilpi* pitämään konepajatekniikan opetukseen kuuluvat *tarkeusmittauskurssit*, käsittäen 24 tuntia luentoja ja 90 tuntia harjoituksia.

Lokakuun 22 päivänä 1962 määrättiin tekniikan lisensiaatti *Antti Vuorinen* pitämään reaktiolaboratorion henkilökunnalle ja oppilaille kaksi 10 tunnin luentosarjaa aiheesta "*Säteilysuojelukysymykset reaktorin yhteydessä*".

Lokakuun 29 päivänä 1962 määrättiin diplomi-insinööri *Juhani Borenius* pitämään syyslukukaudella 1962 arkkitehtiosaston IV vuosikurssin oppilaille 12 luentotuntia käsittävä *akustiikan* kurssi.

Maaliskuun 18 päivänä 1963 määrättiin insinööri *Risto Mäenpää* pitämään arkkitehtiosaston III vuosikurssille 10 luentotuntia käsittävä *sähköasennuskurssi*.

6. Assistentit

Eri osastoilla ovat vanhempien ja nuorempien sekä tuntiassistenttien lukumäärät olleet seuraavan taulukon mukaiset:

	Vanhemmat ja nuoremmat assistentit		Tuntiassistentit	
	syysl.	kevätl.	syysl.	kevätl.
Teknillisen fysiikan osasto	7	10	5	2
Rakennusinsinööriosasto	1	1	26	27
Koneinsinööriosasto	14	16	34	27
Sähkötekniillinen osasto	10	11	49	50
Puunjalostusosasto	6	6	3	2
Kemianosasto	15	16	20	18
Vuoriteollisuusosasto	3	5	10	11
Maanmittausosasto	2	2	26	23
Arkkitehtiosasto	2	3	20	21
Yleinen osasto	9	11	43	34
Kirjasto	—	—	8	9
	69	81	244	224

Tämän lisäksi korkeakoulussa on ollut 6 tutkimusassistenttia.

7. Ulkomaiset luennoitsijat

Seuraavat ulkomaiset luennoitsijat ovat pitäneet esitelmiä ja luentoja korkeakoulussa:

Tohtori *H. Zemanek* Wienin teknillisestä korkeakoulusta piti lokakuun 3 päivänä 1962 esitelmän aiheesta "Learning structures and artificial intelligence".

Chalmersin teknillisen korkeakoulun polttomoottoritekniikan professori *Sven Lundberg* piti lokakuun 16 päivänä 1962 esitelmän aiheesta "Motorproblem med speciell hänsyn tagen till påverkan på människornas välbefinnande."

Mr. *J. L. Olsen*, Canadian General Electric Company Ltd., piti marraskuun 5 päivänä 1962 esitelmän aiheesta "Atomic Power Development in Canada".

Fulbright-stipendiaatti Dr. *Frank A. Haight* Kaliforniasta piti maaliskuun 18—19 päivinä 1963 esitelmäsarjan aiheesta „Mathematical Theory of Traffic Flow”.

Massachusetts Institute of Technologyn laivatekniikan professori *Martin A. Abkowitz* piti maaliskuun 19 päivänä 1963 kaksi esitelmää aiheesta „Steering and Manerability of Ships, a Problem in Design, Research and Operation” ja „The Effect of Forward Speed on Pitch Damping”.

Prahan teknillisen korkeakoulun rehtori, professori *J. Kozousek* piti toukokuun 7 päivänä 1963 esitelmän aiheesta "Luftströmung in den Verbrennungs-räumen der Dieselmotoren mit direkter Einspritzung".

Professori *W. Olszak* Puolan tiedeakatemiasta esitelmöi toukokuun 24 päivänä 1963 aiheesta „Plastisuusteorian soveltamisesta konstruktioihin”.

8. Reaktorilaboratorio

Reaktorilaboratorion ensimmäisenä varsinaisena toimintavuotena keskityttiin tutkimus- ja koulutustoimintaan. Useita tutkimusohjelmia on käynnissä, joista laajin on kylmän neutronitutkimus. Muista tutkimuskohteista mainittakoon positronien elinaikamittaukset, gammasäteilyn resonanssiabsorptio ja positronien diffuusiotutkimukset sekä puolijohteiden säteilyvauriot. Reaktorikinetiikkaa on tutkittu määräämällä huolellisesti tehopulssin muoto. Lentoaikamenetelmällä on suoritettu neutronispektrin määrittäminen termisessä patsaassa sekä mitattu eräitä vaikutusaloja.

Koulutustoiminta on alkanut suunnitelmien mukaisesti. 22 teknillisen fysiikan osaston opiskelijaa on saanut koulutusta reaktorilla.

Atomien energieneuvottelukunnan ja teknillisen korkeakoulun toimesta järjestettiin neljännet ydintekniikan kurssit 5.—29. 8. 1963 välisenä aikana. Peruskurssille osallistui 27 ja jatkokurssille 7 teollisuuden ja korkeakoulujen palveluksessa olevaa henkilöä. Kurseilla pidettiin 105 tuntia luentoja ja tehtiin 83 tuntia harjoitustöitä, joista suuri osa reaktorilla. Peruskurssilla käsiteltiin ydinfysiikan perusteita, reaktorifysiikkaa ja -tekniikkaa, ydinfysiikan instrumentteja ja

elektronisia apuneuvoja, isotooppitekniikan sovellutuksia, ydintekniikan käyttöä teollisuudessa, ydinvoimalaitoksia ja säteilysuojelua sekä jatkokursseilla tutkimusreaktorin rakennetta, ominaisuuksia ja käyttöä sekä radioaktiivisten isotooppien valmistusta ja käyttöä. Kurssien päätteeksi pidettiin ydinvoimalaitoksia koskeva seminaari.

Reaktorilla on lukuvuoden aikana suoritettu 80 säteilytystä, joista osa muille korkeakouluille ja tutkimuslaitoksille sekä teollisuudelle. Säteilytykset ovat käsittäneet isotooppien ja säteilylähteiden valmistusta sekä biologisia säteilytyksiä.

Reaktorilaboratoriolle perustettiin 19. 6. 1963 asiantuntijatoimikunta, jonka tehtävänä on toimia laboratorion sekä toisaalta maan korkeakoulujen ja elinkeinoelämän välisenä yhdyssiteenä. Asiantuntijatoimikunta, jonka puheenjohtajana on toiminut prof. L. Simons (Helsingin yliopisto) sekä jäseninä prof. P. Haapala (Outokumpu Oy), prof. V. Hovi (Wihurin fysiikantutkimuslaitos), dipl.-ins. S. Hultin (Ekono), prof. P. Jauho (Teknillinen korkeakoulu), prof. P. Kivalo (Teknillinen korkeakoulu), prof. P. Roine (Helsingin yliopisto) ja tekn. tri V. Veijola (Oulun yliopisto), kokoontui 3 kertaa.

Reaktorilaboratoriolle nimitettiin 8. 3. 1962 turvallisuusohjesäännön edellyttämä turvallisuuskomitea, jonka tehtävänä on antaa laboratorionjohtajalle lausuntoja reaktorin käytön turvallisuutta koskevista kysymyksistä. Komitean puheenjohtajana on toiminut prof. E. Laurila ja jäseninä prof. K. Salimäki (Säteilyfysiikan laitos), tekn. lis. B. Regnell, tekn. lis. A. Vuorinen, dipl.-ins. S. Valve sekä viimeksimainitun tilalla 1. 5. 1963 alkaen dipl.-ins. H. Koskinen. Turvallisuuskomitea on kokoontunut 9 kertaa. Kokouksissa on annettu suosituksia mm. säteilytyspyyntökaavakkeen muodosta, useissa kokeissa noudatettavista turvallisuuteen liittyvistä menettelytavoista ja reaktorin vuositarkastuksesta.

Reaktorilaboratoriossa ovat vakinaisen henkilökunnan lisäksi työskennelleet seuraavat Atomienenergianeuvottelukunnan tutkijat: Dipl.-ins. P. Bergius, dipl.-ins. B. Bärns, dipl.-ins. S. Hangasmaa, dipl.-ins. L. Ojala, dipl.-ins. A. Palmgren, dipl.-ins. R. Uhlenius, tekn. lis. E. Tunkelo ja dipl.-ins. T. Toivanen sekä Fulbright-stipendiaattina Dr. Robert C. Liimatainen Argonne National Laboratorysta.

9. Insinöörien täydennyskoulutus

Liikkeenjohdollinen täydennyskoulutus

Teknillinen korkeakoulu, Kauppakorkeakoulu ja Svenska Handelshögskolan järjestivät viidennen kerran Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön kanssa ja johdolla liikkeenjohdollisen täydennyskurssin opintonsa jo päättäneille, liikkeenjohdollisissa tehtävissä kokemusta saaneille insinööreille ja muunkinlaisen peruskoulutuksen omaaville henkilöille.

Kurssien tavoitteena oli

- osanottajien ohjaaminen liikkeenjohdolliseen ajatteluun ja pulmien käsittelyyn yrityksen kokonaisuuden kannalta,
- osanottajien johtamismenetelmien tuntemuksen lisääminen,
- yrityksen toiminnan eri osien ja näiden yhteistoiminnan selvittäminen osanottajille,
- yrityksen ulkopuolisten taloudellisten ja sosiaalisten tekijöiden merkityksen selvittäminen sekä näiden tekijöiden tarkastelu yrityksen johtamisen kannalta.

Kahdeksan viikon pituinen kurssi oli jaettu kolmeen noin neljän kuukauden väliajoin pidettyyn jaksoon. Eri jaksojen puitteissa oli erotettavissa seuraavat osat:

- I 1. Liikkeenjohdon tehtävät ja yrityksen tavoitteet
- 2. Yrityksen organisaatio
- 3. Henkilöasiain hallinto
- II 4. Markkinoinnin johto
- III 5. Tuotannon johto
- 6. Taloudellinen suunnittelu ja valvonta
- 7. Opittujen asiain yhteensovittaminen

Kurssin johtajana toimi Kauppakorkeakoulun professori *Henrik Virkkunen* ja hänen kuolemansa jälkeen kolmannen kurssijakson osalla professori *Jaakko Honko*. Opettajina oli eri korkeakoulujen opettajia ja liikkeenjohdon asiantuntijoita. Johtajan apuna ja yhdysmiehenä opettajiin oli kauppat. lis. *Leo Ahlstedt*.

Kurssi pidettiin internaattikurssin luontoisena. Osanottajia oli 29.

10. Televisiotoiminta

Sähkölaboratorioon sijoitettu televisiolähetin uusittiin lukuvuoden aikana. Lähettimen ja laboratorion katolle pystytetyn tv-antennin välityksellä on Tesvision ohjelmaa lähetetty kuten aikaisemminkin koko lukuvuoden ajan kanavalla 8 (kuva 196,25 MHz, 4 kW ERP; ääni 201,75 MHz, 800 W ERP). 1. 4. 1963 aloitti työskentelynsä Tes-verkko, johon Helsingin aseman lisäksi kuuluvat Tampereen ja Turun asemat ja näitä yhdistävä radiolinkkiverkosto. Televisiotyöskentelyyn on lukuvuonna osallistunut n. 30 opiskelijaa. Radiotekniikan diplomi- ja konstruktioitöitä on tehty edelleen televisioteknillisistä aiheista. Tässä yhteydessä rakennetut laitteet ovat jatkuvassa käytössä.

Tekniikan Edistämissäätiön erikoisrahaston televisiotoiminnan kehittämistä varten neuvottelukuntaan ovat vuoden 1962 loppuun saakka kuuluneet puheenjohtajana prof. *J. Jaubainen* (Teknillinen korkeakoulu), varapuheenjohtajana prof. *J. Pohjanpalo* (Valtion teknillinen tutkimuslaitos) ja jäsenenä teoll.neuvos

U. Hakkarainen (Kauppa- ja teollisuusministeriö), johtaja *E. Heino* (Posti- ja lennätinhallitus), eversti *A. R. Saarmaa* (Suomen Radioteollisuusyhdistys), tekn. lis. *P. Ahonen* (Radioinsinööriseura). Neuvottelukunnan sihteerinä on toiminut dipl.ins. *T. Kytöniemi*. Neuvottelukunnan työhön on lisäksi syyslukukauden ajan ottanut osaa prof. *M. Tiuri*. Neuvottelukunta on kokoontunut syyslukukaudella 4 kertaa. Vuoden 1963 alusta muutettiin neuvottelukunnan nimi Tekniikan Edistämissäätiön vahvistaman uuden ohjesäännön mukaisesti TES-TV toimikunnaksi, johon nimettiin seuraavat jäsenet: prof. *O. Ikkala* (puheenjohtaja), vuorineuvos *G. Hernberg* (varapuheenjohtaja), apul.prof. *P. Ahonen*, dipl.ins. *O. Hassi*, kaupunginjohtaja *H. Kyttä*, kaupunginjohtaja *E. Lindfors*, kaupunginjohtaja *A. Loimaranta*, ylijohtaja *A. Niini*, prof. *C. Olsson*, prof. *L. Puntila*, dipl.ins. *U. Ratia*, eversti *A. Saarmaa*, fil.maist. *E. Salonen*, prof. *M. Tiuri*.

Televisio-ohjelmasta on vastannut Oy Tesvisio Ab koko lukuvuoden ajan. Yhtiön osakkaina ovat Tekniikan Edistämissäätiö, Ekonomiliitto r.y., Kauppa- korkeakoulun Ylioppilaskunta, Maa- ja vesitekniikan Tuki r.y., Suomen Teknillinen Seura r.y., Teekkaritoiminnan Edistämisyhdistys r.y., Kulutusosuuskuntien Keskusliitto r.y. ja Pellervo-Seura r.y. Yhtiön tarkoituksena on televisio-ohjelmien tuottaminen välitettäväksi Tekniikan Edistämissäätiön televisiolähetysasemien kautta sekä televisiotoimintaan liittyvän teknillisen, tieteellisen ja kaupallisen tutkimustoiminnan edistäminen. Yhtiön hallintoneuvostoon kuuluu puheenjohtajana kansliapäällikkö *Reino R. Lehto*, varapuheenjohtajana prof. *E. Laurila* sekä jäsenenä mm. rehtori *J. Rahola* sekä professorit *R. S. Halonen*, *J. Jauhiainen*, *J. Pohjanpalo* ja *T. R. Verkkola*.

Televisiotekniikan tutkimustyön kehittämiseksi on ohjelmatoiminta tuottanut nmk 15 000 Tekniikan Edistämissäätiön erikoisrahastoon.

IV. Suoritetut tutkimukset

1. Tekniikan tohtorin arvo ja väitöstilaisuudet

Tekniikan tohtorin arvon saivat seuraavat tekniikan lisensiaatit heidän suoritettuaan asetuksen mukaisen väitöskirjatyön:

Toukokuun 28 päivänä 1963 tekniikan lisensiaatti *Paavo Mikko Pellervo Jääskeläinen*, s-os.; väitöskirja „On Attenuation and Electrical Length of a Plasma Loaded Helical Transmission Line” tarkastettiin toukokuun 24 päivänä 1963. Virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professori *Martti Tiuri* ja dosentti *Tor Stubb*.

Elokuun 1 päivänä 1963 tekniikan lisensiaatti *Leo Sakari Keinonen*, r-os.; väitöskirja „On the Sensitivity of Water-laid Sediments in Finland and Factors

inducing Sensitivity” tarkastettiin toukokuun 24 päivänä 1963. Virallisina vasta-vaittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat professori *K. V. Helenelund* ja filosofian tohtori *Urpu Soveri*.

Elokuun 1 päivänä 1963 tekniikan lisensiaatti *Leevi Otto Jubani Oksman*, s-os.; väitöskirja „Studies on the Auroral Sporadic E Ionization at Sodankylä” tarkastettiin toukokuun 28 päivänä 1963. Virallisina vastaväittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat laboraattori *Rune Lindquist* ja tekniikan tohtori *Pentti Mattila*.

Tekniikan tohtorin arvo on myönnetty marraskuun 13 päivänä 1962 diplomi-insinööri *Lars Johan Aschanille*, v-os., hänen suoritettuaan asetuksen mukaiset tutkinnot ja väitöskirjatyön: „Studies on the Ternary System Copper—Magnesium—Silicon”, joka tarkastettiin syyskuun 20 päivänä 1960. Virallisina vasta-vaittäjinä väitöstilaisuudessa toimivat tekniikan tohtori *Martti Sulonen* ja diplomi-insinööri, Ph.d. *Eero Suoninen*.

2. Tekniikan lisensiaatin tutkinnot

Tekniikan lisensiaatin arvon ovat saaneet seuraavat diplomi-insinöörit suoritettuaan asetuksen mukaiset tutkinnot:

Lokakuun 2 päivänä 1962 *Pauli Jubani Karttunen* s-os. ja *Matti Olavi Tuuri* s-os., lokakuun 23 päivänä 1962 *Heikki Lennart Pertovaara* p-os., marraskuun 13 päivänä 1962 *Helge Matias Roos* r-os. ja *Pentti Ensio Malaska* s-os., joulukuun 4 päivänä 1962 *Kauko Kalervo Nevalainen* p-os., tammikuun 29 päivänä 1963 *Veikko Olavi Vapaavuori* f-os., *Björn Olavi Immonen* p-os., *Ritva Laila Aneri Penttilä* ke-os., *Matti Antero Stén* ke-os. ja *Göran Oskar Sundholm* ke-os., helmikuun 19 päivänä 1963 *Bertel Mortimer Hellman* r-os., *Pentti Olavi Kettunen* ko-os. ja *Unto Kullervo Korhonen* m-os., maaliskuun 5 päivänä 1963 *Anssi Esko Uolevi Kärnä* p-os., maaliskuun 19 päivänä 1963 *Vallu Valter Kostilainen* ko-os., huhtikuun 24 päivänä 1963 *Pentti Aleksanteri Lehtomäki* r-os. ja *Lemmitty Salmensaari* r-os., toukokuun 17 päivänä 1963 *Seppo Erkki Mustonen* r-os., *Matti Aarne Ranta* ko-os. ja *Teemu Abti Tapio Reijonen* ko-os., toukokuun 28 päivänä 1963 *Jubani Pietikäinen* ko-os., *Aarno Oskar Suvanto* ko-os. ja *Friedrich Blanz* p-os. ja elokuun 1 päivänä 1963 *Krister Olav Hjalmar Relander* ko-os.

3. Diplomi-insinöörin ja arkkitehdin tutkinnot

Lukuvuonna 1962—63 suoritti korkeakoulussa loppututkinnon teknillisen fyysikan osastolla (f-os.) 7, rakennusinsinööriosastolla (r-os.) 56, koneinsinööriosastolla (ko-os.) 81, sähköteknillisellä osastolla (s-os.) 59, puunjalostusosastolla (p-os.) 29, kemianosastolla (ke-os.) 26, vuoriteollisuusosastolla (v-os.) 16,

maanmittausosastolla (m-os.) 16 ja arkkitehtiosastolla (a-os.) 30 eli yhteensä 320 oppilasta. Eri osastoilla suorittivat seuraavat opiskelijat loppututkinnon:

Teknillisen fysiikan osasto:

Insinööri Simo Olavi Hemilä, Pekka Eljas Hiismäki „oivallisesti”, Heikki Juhani Kalli, Ulf Göran Lindholm, Pentti Juhani Oravainen, Anders Palmgren, Niilo Antero Tamminen.

Rakennusinsinööriosasto:

Kari Toivo Hannes Alastalo, Börje Bernhard Aldén, Matti Juhani Alinikula, Kauko Sakari Asumalahti, Reino Jalmari Eurén, Mauno Kalevi Forss, Pentti Veikko Hautala, Oma Lauri Veikko Hautsalo, Reino Juhani Heinonen, Erkki Tapio Huru, Esko Johannes Hyttinen, Iikka Järvenpää, Raimo Jääskeläinen, Heikki Juhani Kaijala, Pekka Aimo Vilhelmi Kanerva, Arvo Yrjö Karjalainen, Reijo Tero Benjamin Ketola, Hannu Mauno Kiiskinen, Jouko Tapio Kivinen, Kari Kalle Korpela, Rauno Kalevi Kostamo, Matti Juhani Kuusela, Matti Juhani Kuusivaara, Oiva Veikko Laine, Erkki Jussi Loukola, Knut Olof Harald Lönngren, Pauli Kalevi Mahkonen, Markku Tapani Mikkola, Unto Eelis Muroke, Martti Juhani Mäkelä, Hannu Tapio Niemelä, Matti Kalervo Pietilä, Matti Sakari Pitkänen, Jouko Väinö Tapio Pynnönen, Kalle Antero Pöllänen, Anssi Taisto Sakari Rajala, Voitto Armo Rajaniemi, Seppo Sakari Roininen, Lassi Ruuben Rämö, Eero-Matti Olavi Salonen, Seppo Ilmari Sanaksenaho, Karl Olav Smeds, Raimo Juhani Suni, Veijo Matti Suni, Heikki Ilmari Sätälä, Pentti Viljami Takala, Pekka Jaakko Taskinen, insinööri Erkki Matias Teräs, Seppo Juhani Tiira, Seppo Arvid Toivonen, insinööri Ahti Armas Toratti, Martti Juhani Vainio, Lauri Otto Vasara, Yrjö Olavi Virtanen, Tuomo Armas Välikangas, Erkki Juhani Väänänen.

Koneinsinööriosasto:

Klaus Olavi Aho, Aulis Gunnar Boström, Tero Vilho Elomaa, Torsten Bo-Gilbert Eriksson, Ulf Christian Eriksson, Bengt Gustav Haldin, Pentti Ilmari Heikkilä, Kauko Antero Heinänen, Matti Armas Antero Helamaa, Matti Kalevi Hokka, Markku Juhani Hyytiäinen, Ahti Tapani Häyrinen, Lauri Ilmari Jalkanen, Bengt Ingmar Mikael Johansson, Antti Kalevi Henrik Järvi, Pekka Henrik Kaipio, Ahti Matti Olavi Karasto, Ahti Antero Karhusaari, Raimo Emil Keinänen, Antti Mikko Kivistö, Pertti Johannes Korkki, Jouko Tapani Koskinen, Pekka Uolevi Koskinen, Eero Juhani Kovalainen, Pentti Sakari Kupila, Nils-Erik Kurtén, Heikki Jaakko Antero Kutvonen, Heikki Ilmari Kytölä, Kullervo Mikko Henriikki Kärki, Pentti Johannes Lampinen, Birgitta Maria Lassenius, insinööri Hannu Uolevi Leskinen, Seppo Juhani Leskinen, Antti Kaukomieli Lindgrén,

Taimo Untamo Loikas, Teppo Ahti Lyyjynen, Heikki Ilmari Lässämäki, Aarno Hannes Mannonen, Eero Juhani Mäkinen, Heikki Tapio Mäntylä, Erkki Kaarlo Nederström, Erkki Juhani Nieminen, Rauno Antti Olavi Nieminen, Otto Ilmari Nikander, Rauno Einari Nissilä, Erkki Olavi Ojanen, Veli Matti Oravainen, Timo Olavi Pajunen, Pertti Lasse Parikka, Pekka Mikael Peltola, Mauri Olavi Peltonen, Heikki Tapio Pietilä, Eero Antero Piimies, Olavi Erik Pohto, Georg (Yrjö) Pugin, Tapio Matti Rannanmäki, Pekka Olavi Rannisto, Turjo Ensio Rantanen, Kari Pekka Raski, Raimo Lasse Juhani Reko, Martti Antero Riihimäki, Juho Heikki Ale-Einari Riipinen, Pentti Juhani Rikkinen, Rauno Tapio Saira, Christer Olof Schalin, Rolf Erik Ström, Ilpo Juhani Sukselainen, Arttur Suomalainen, Ismo Edvard Suominen, Harri Aulis Säkjäjärvi, Pentti Kalevi Söderlin, Jukka Topias Tervamäki, Kalevi Nestori Uitti, Veli Aarne Viiri, Matti Vilho Winberg, Matti Sakari Vornanen, Veikko Olavi Vuorikari, Veli Antero Väinölä, Seppo Kalervo Eemil Väisänen, Jukka Yrjänäinen, Leif Erik Åström.

Sähköteknilinen osasto:

Reijo Kalervo Aarni, Toivo Johannes Arnberg, Kauko Olavi Aumala „oivallisesti”, Pekka Juhani Auterinen, Bengt Richard Börman, Ingmar Johan Eklöf, Mikko Henrik Fontell, Pentti Ilmari Halinen, Lauri Kaarlo Halme, Seppo Juhani Halme „oivallisesti”, Matti Kullervo Heikkilä, Asko Juhani Helenius, Martin Gunnar Holm, Lauri Einari Karjalainen, Tapio Juhani Kasanen, Reijo Kalevi Kaukonen, Pekka Kalevi Kekäläinen, Pentti Juhani Keskitalo, Esko Antero Kiiskinen, Arne Christian Kolster, Matti Jooseppi Korsi, Martti Olavi Korvola, Reima Mikael Koskinen, Erkki Juhani Kupari, Johannes Jooseppi Kupila, Matti Oskari Kyheröinen, Matti Juhani Kähkipuro, Jukka Martti Laine, Lauri Pekka Lehtonen, Kalle Lintunen, Kauko Aulis Montonen, Suoma Sylvi Tuulikki Mäkelä, Toivo Johannes Neuvonen, Väinö Sakari Nevalainen, Jorma Antero Nikkilä, Kurt Alvar Nordman, Väinö Kalervo Nurmimäki, Seppo Ilmari Oksanen, Kaarlo Johannes Pelkonen, Martti Sakari Perkiö, Eero Juhani Pilvinen, Yrjö Johannes Portaankorva, Antti Potila, Eero Antero Raitio, Olli Juhani Rätty, Matti Kalervo Saari, Seppo Severi Saarinen, Aulis Antero Salin, Aimo Johannes Salmi, Martti Olavi Sanaksenaho, Sulo Armas Santanen, Veli August Santomaa, Onni Tapani Seppä, Kyösti Olavi Seppänen, Sverre Karsten Slotte, Martti Antti Suomela, Ossi Kalevi Tarkka, Pentti Onni Tukkinen, Aarno Tapani Tuomenoja.

Puunjalostusosasto:

Kari Into Ebeling, Tor Valter Eklöf, Ulf-Christian Tancred Dahlberg, Heikki Martti Juhani Huhtanen, Esko Antero Jantunen, Risto Juhani Juvonen, Asko Kalevi Järvinen, Aimo Kalevi Kaiku, Harri Kallonen, Simo Toivo Petteri Karttunen, diplomi-insinööri Klaus William Mikael Kerppola, Pentti Jussi Kokko,

Ossi Kokkonen, Eero Juhani Kurkijärvi, Holger Carl Mauritz Lassenius, Ola Hjalmar Marttila, Erkki Ilmari Myllykangas, Matti Olavi Niiranen, Kaarlo Juhani Orivuori, Juha Vilho Oskari Perttilä, Pekka Juhani Pitkämäki, Mikko Juhani Rantanen, Veli Pekka Riippa, Eino Olavi Selander, Erkki Sakari Siivonen, Reino Matias Soukka, Tauno Juhani Tuomaala, Timo Kalle Tukkimäki, Keijo Veikko Väliviita.

Kemianosasto:

Karl Leo Fagerstolt, Kurt Christian Herrmann, Pekka Raimo Hyppönen, Stig Edvard Idman, Martti Juhani Järveläinen, Ilkka Antero Kanko, Matti Kares, Timo Tapani Karjalainen, Timo Antti Karttunen, Heikki Urmas Kilpeläinen, Pertti Pekka Komonen, Seppo Kalervo Lampinen, Mauri Viktor Lounasmaa, Veijo Olavi Mehtälä, Ahti Kalevi Mononen, Raimo Kalevi Määttä, Seppo Olavi Nikkilä, Timo Markus Nurminen, Seppo Matti Palosaari, Jaakko Olavi Pavas, Taisto Voitto Tapio Rantala, Toivo Hermann Ristimäki, Fehim Sadik, Kaj Hugo Snickars, Ilkka Juhani Tuomarla, Raili Liisa Marjatta Vilhunen.

Vuoriteollisuusosasto:

Hannu Matti Asikainen, Ilmo Viljo Juhani Autere, Pekka Fomin, Teuvo Tapio Grönfors, Kaarlo Olavi Hakalehto, Yrjö Olavi Halavaara, Seppo Juhani Hiilamo, Hans Folke Jansson, Markku Eero Aukusti Kaivola, Otto Anders Manfred Kranck, Aaro Uljas Laurila, Lauri Juhani Pajari, Asko Eemeli Parviainen, Vesa Antero Rutanen, Ilmo Kalevi Silventoinen, Pentti Sakari Vaninen.

Maanmittausosasto:

Heikki Kaarlo Heikkilä, Olli Alfred Lammassaari, Harri Ossi Uolevi Lepänen, Matti Jyrki Tapio Martikainen, Markku Kalervo Mikkola, Kauko Olavi Myhrberg, Simo Harri Mäkelä, Erkki Aleksi Pajunen, Heikki Ensio Johannes Parkkinen, Ossi Juhani Paukkunen, Simo Kalevi Piippo, Kalevi Puupponen, Jaakko Ravaska, Kaarlo Kalevi Matti Fjalar Sorri, Veikko Antero Tapanainen, Aarne Väinö Veriö.

Arkkitehtiosasto:

Markku Ville Juhana Annila, Marja Hannele Elisabet Arantola, Märten Bondestam, Ulla Margareta Cronhjort „oivallisesti”, Raimo Kalervo Hannula, Brita Ingeborg Hausen, Harto Veikko Helpinen, Reino Edvard Kalevi Huhtiniemi, Aimo Jaakko Aarre Huuskonen, Pirkko Anneli Ilonen, Vuokko Tellervo Jouhikainen, Erkki Juutilainen, Maija Kaarina Kairamo, Jyrki Tapani Kalke, Ritva Lea Koho, Ismo Jarkko Koski, Elvi Kaarina Laapotti, insinööri Paavo Sakari Mykkänen, Ilkka Lauri Pajamies, Marja Helena Palmqvist, Pentti Erkki

Sakari Pantzar, Martti Juhani Pesonen, Jouko Urmas Rastimo, insinööri Eero Olavi Saari, Sulo Ferdinand Savolainen, Jaakko Suihkonen, Pauli Kaarlo Viljam Sulonen, Liisa Marjatta Tarjanne, Mauno Matias Vuori, Jaakko Kristian Ylinen.

V. Opettajaneuvoston ja hallintokolleeegin asettamat toimikunnat ja niiden antamat lausunnot

1. Opettajaneuvoston asettaman toimikunnan korkeakoulun oppilaiden kulttuuripohjan laajentamiskysymyksen selvittämistä ja ehdotuksen laatimista varten ns. *Studia generalia*-ohjelmasta ovat muodostaneet puheenjohtajana professori *Pentti Kaitera* ja jäseninä professorit *Jaarli Jaubiainen* ja *Obto Oksala*. *Studia generalia* luentoja ei järjestetty.

2. Toukokuun 23 päivänä 1961 valitsi opettajaneuvosto kirjastotoimikuntaan puheenjohtajaksi vararehtori, professori *Erkki Laurilan* ja jäseniksi professorit *S. E. Stenij'n*, *Olavi Erämetsän*, *T. R. Verkkolan* ja *Nils Erik Wickbergin*. Professori Laurilan tultua nimitetyksi Suomen Akatemian jäseneksi toukokuun 1 päivästä 1963 lukien valitsi opettajaneuvosto toukokuun 28 päivänä 1963 hänen tilalleen professori *Hans Blomberg'in* sekä määräsi toimikunnan puheenjohtajaksi professori *S. E. Stenij'n*. Kirjastotoimikunta on lukuvuoden aikana pitänyt 6 kokousta.

3. Väitöskirjaksi aiottujen käsikirjoitusten ennakkotarkastusta varten asetetun komitean puheenjohtajana on ollut professori *S. E. Stenij* ja jäseninä professorit *Olavi Erämetsä*, *Jaakko Wuolijoki* ja *Arvo Ylinen*.

4. Marraskuun 1 päivänä 1955 asetetun karsintakurssien pistelaskua käsittelevän komitean puheenjohtajana on ollut professori *S. E. Stenij* ja jäseninä professorit *Obto Oksala* ja *Aulis Blomstedt*.

5. Otaniemen rakennustoimikuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajana korkeakoulun rehtori, professori *Jaakko Rahola*, varapuheenjohtajana vararehtori, professori *Erkki Laurila* (30. 4. 1963 saakka) sekä jäseninä professorit *Antero Pernaja* ja *Viljo Kuuskoski*. Lisäksi ovat toimikuntaan kuuluneet niiden osastojen johtajat, joiden asioita on käsitelty. Toimikunnan sihteerinä on toiminut tekniikan ylioppilas *Timo Ronkainen*. Tärkeimpinä toimikunnan käsiteltävinä ja valmisteltavina olleista asioista mainittakoon uuden pääarakennuksen rakentamiseen ja kalustamiseen sekä vuoriteollisuusosaston rakentamiseen liittyneet asiat, lausuntojen antaminen eri osastojen luonnos- ja pääpiirustuksista, eri osastojen huonetilaohjelmien laatimiskysymykset ja menoarvioesityksen valmistelu eri uudisrakennustöiden osalta.

6. Ehdotuksen tekemistä varten stipendirahastojen ja opintoapurahojen käytöstä tammikuun 29 päivänä 1952 perustetun pysyvän toimikunnan puheenjohtajaksi on valittu

tajana on ollut professori *Eino M. Niini* ja jäseninä professorit *Kaarlo Ståhlberg* ja *Aulis Blomstedt*.

7. Korkeakouluinsinöörien jatkokoulutuksen järjestämiskysymystä käsittelemään asetetun toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *Erkki Laurila*, jäseninä professorit *Heikki Miekko-oja*, *Eino M. Niini* ja *Olavi Erämetsä*.

8. Teknillisen korkeakoulun tieteellisen julkaisusarjan toimikunnan puheenjohtajana on ollut professori *Arvo Ylinen* ja jäseninä professorit *S. E. Stenij* ja *Jaakko Wuolijoki*.

9. Teknillisen korkeakoulun kielitutkintolautakunnan puheenjohtajana on ollut professori *S. E. Stenij* ja jäseninä professorit *G. A. Nyman*, *Nils-Erik Wickberg* ja *Eino M. Niini*.

10. Syyskuun 14 päivänä 1959 asetettiin monistustoimiston ohjesääntöehdotusta laatimaan komitea puheenjohtajana professori *Eino M. Niini* ja jäsenenä professori *Jaakko Wuolijoki*.

11. Lokakuun 11 päivänä 1960 asetettiin komitea laatimaan ehdotusta teknillistä korkeakoulua koskevien säädösten tarkistamiseksi. Komitean puheenjohtajaksi valittiin korkeakoulun rehtori, professori *Jaakko Rahola*, jäseniksi professorit *Erkki Laurila*, *S. E. Stenij* ja *Eino M. Niini* sekä sihteeriksi lainopin kandidaatti *Martti Liesto*.

12. Joulukuun 18 päivänä 1962 asetettiin toimikunta puheenjohtajana professori *Tauno Pyökäri* ja jäseninä professorit *Jorma Serlachius*, *Obto Oksala*, *Unto Korhonen*, *Kalervo Savolainen* ja *Olli Lokki* käsittelemään opistoinsinöörien jatko-opiskelun järjestämiskysymystä.

13. Joulukuun 18 päivänä 1962 asetettiin toimikunta puheenjohtajana professori *Erkki Laurila* ja jäseninä professorit *Karl V. Helenelund*, *T. R. Verkola*, *Aulis Blomstedt* ja *Martti Tiuri* laatimaan ehdotusta uusien virkojen ja toimien perustamiseksi korkeakouluun tulevien 3—5 vuosien aikana.

Lisäksi korkeakoulu on valinnut allamainittuihin tehtäviin seuraavat henkilöt:

Ylioppilaiden opintolainarahaston hallituksen jäsenenä on ollut professori *Pentti Laasonen*, varamiehenään professori *Erkki Häyrinen*.

Huhtikuun 14 päivänä 1963 valittiin koulukassan, monistustoimiston ja lahjoitusrahastojen tilintarkastajiksi vuodeksi 1963 professorit *Veikko Linnaluoto* ja *Osmo Jaskari*.

Helmikuun 2 päivänä 1961 valittiin Otaniemen Urheilusäätiön valtuuskuntaan sääntömääräisen puheenjohtajan rehtori *Jaakko Raholan* lisäksi hänen henkilökohtaiseksi varamieheksen vararehtori *Erkki Laurila* sekä jäseneksi professori *Antero Pernaja* henkilökohtaisena varamiehenään professori *Eino M. Niini*.

Lokakuun 29 päivänä 1962 valittiin korkeakoulun edustajiksi Suomen radiotieteelliseen kansalliskomiteaan vuosiksi 1963—65 professorit *Pekka Jauho* ja *Martti Tiuri*.

Lokakuun 9 päivänä 1961 valittiin eksponentiaalimiilun neuvottelukuntaan puheenjohtajaksi professori *Erkki Laurila* ja jäseneksi professori *Pekka Jaubo*.

Lokakuun 22 päivänä 1962 valittiin teknillisen korkeakoulun opintolainalautakuntaan vuodeksi 1963 puheenjohtajaksi professori *Unto Korhonen* varamiehenään professori *K. V. Helenelund* sekä varapuheenjohtajaksi professori *Esko Suhonen* varamiehenään professori *Erkki Voipio*. Maaliskuun 18 päivänä 1963 myönnettiin professori Suhoselle ero varapuheenjohtajan tehtävistä ja valittiin hänen tilalleen professori *Aarno Ruusuvuori*.

Lokakuun 23 päivänä 1962 valittiin ylioppilaiden opintolainarahaston neuvottelukuntaan edelleen vuodeksi 1963 jäseneksi professori *S. E. Stenij* ja varajäseneksi professori *T. R. Verkkola*.

Joulukuun 12 päivänä 1961 valittiin korkeakoulun edustajiksi Tekniikan Edistämissäätiön hallitukseen vuosiksi 1962—63 professori *Jaakko Rahola* ja hänen henkilökohtaiseksi varamieheksi professori *Jaarli Jaubiainen*. Joulukuun 4 päivänä 1962 valittiin professori Jaakko Raholan tilalle professori *Jaarli Jaubiainen* ja hänen varamieheksi professori *Martti Tiuri*.

Marraskuun 10 päivänä 1959 valittiin korkeakoulun edustajaksi Tekniikan Edistämissäätiön hallitukseen 1. 1. 1960 alkavaksi nelivuotiskaudeksi professori *Martti Levón* ja hänen varamieheksi professori *Erkki Laurila*. Tammikuun 30 päivänä 1962 valittiin professori Levónin tilalle professori *Olavi Harva*.

Helmikuun 2 päivänä 1962 valittiin Ammattienedistämissäätiön hallintoneuvostoon korkeakoulun edustajaksi kolmivuotiskaudeksi 1962—65 professori *Martti Paavola* varsinaiseksi ja professori *Jorma Serlachius* varajäseneksi.

Syyskuun 19 päivänä 1961 valittiin korkeakoulun edustajaksi Walter Ahlström säätiön hallitukseen kolmivuotiskaudeksi 1962—64 professori *Jaakko Wuolijoki*.

Tammikuun 15 päivänä 1962 valittiin korkeakoulun edustajaksi Suomen Ylioppilaiden Liiton Terveystieteiden valtuuskuntaan kaksivuotiskaudeksi 1962—63 edelleen professori *Obto Oksala*.

Huhtikuun 16 päivänä 1962 valittiin valokuvaus- ja elokuvausammattien edistämissäätiön valtuuskuntaan kolmivuotiskaudeksi 1962—64 professori *Olavi Erämetsä*.

Helmikuun 11 päivänä 1963 valittiin korkeakoulun edustajaksi vuodeksi 1963 Teekkarikylän kappelirahastoon professori *Viljo Castrén*.

Marraskuun 1 päivänä 1960 valittiin korkeakoulun edustajaksi perustettavaan tietojenkäsittelyalan Kansalliseen komiteaan professori *Pentti Laasonen*.

Joulukuun 4 päivänä 1961 valittiin korkeakoulun edustajaksi Vientikoulutuksen Erikoisrahaston hoitokuntaan professori *Eino M. Niimi* ja hänen varamieheksi professori *Jorma Serlachius*.

Joulukuun 15 päivänä 1959 valittiin korkeakoulun edustajiksi Luonnonvarain tutkimussäätiön hallitukseen 1. 1. 1960 alkavaksi viisivuotiskaudeksi jäseneksi professori *Jaakko Murto* ja varajäseneksi professori *Aimo Mikkola*.

Tammikuun 31 päivänä 1962 valittiin korkeakoulun edustajaksi Suomen Standardisoimislautakuntaan kolmivuotiskaudeksi 1962—64 edelleen professori *Jorma Serlachius*.

Tammikuun 14 päivänä 1957 valittiin Akustiseen standardisoimiskomiteaan korkeakoulun edustajaksi professori *Jaarli Jaubainen*.

Kesäkuun 8 päivänä 1959 valittiin professori *Antero Pernaja* teknillisen korkeakoulun edustajaksi Pohjoismaisten Rakennuspäivien Suomen edustajistoon ja hänen varamiehekseen professori *Viljo Kuuskoski*.

Maaliskuun 13 päivänä 1957 valittiin professori *Eino M. Niini* teknillisen korkeakoulun edustajaksi Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiön liikkeenjohdolliseen jatkokoulutustoimikuntaan.

Tammikuun 22 päivänä 1962 valittiin opetusministeriön vahvistaman teknillisen korkeakoulun stipendiohjesäännön mukaisesti korkeakoulun stipendilautakuntaan vuodeksi 1962 puheenjohtajaksi professori *Aimo Mikkola*, varapuheenjohtajaksi professori *Erkki Voipio* ja jäseneksi professori *Esko Suhonen*.

Lokakuun 8 päivänä 1962 myönnettiin professori Voipiolle ero lautakunnan jäsenyydestä ja valittiin hänen tilalleen professori *Karl V. Helenelund*.

Joulukuun 10 päivänä 1962 valittiin korkeakoulun stipendi- ja opintotakauslautakuntaan vuodeksi 1963 puheenjohtajaksi professori *Esko Suhonen*, varapuheenjohtajaksi professori *Karl V. Helenelund* ja jäseneksi professori *Osmo Jaskari*.

Marraskuun 20 päivänä 1961 valittiin työtehovaltuuskuntaan korkeakoulun edustajaksi professori *Pekka Kivalo*.

Lokakuun 11 päivänä 1960 valittiin korkeakoulun edustajaksi Alfred Kordelinin säätiöön vuosiksi 1960—63 edelleen professori *Arvo Ylinen*, varamieheksi professori *Pekka Kivalo*.

Korkeakoulun edustajina Otaniemen Asuntosäätiön hallituksessa ovat olleet professorit *Pekka Jaaho* ja *Viljo Kuuskoski* sekä lainopin kandidaatti *Martti Liesto*. Heidän varamiehinään ovat olleet professorit *Risto Hukki* ja *Bruno Kivisalo* sekä lainopin kandidaatti *Jouko Suuronen*.

Joulukuun 12 päivänä 1960 valittiin Eichingerin rahastoon korkeakoulun edustajaksi professori *G. A. Nyman* ja hänen varamiehekseen professori *Olavi Harva*.

Maaliskuun 26 päivänä 1962 määrättiin teknillisen korkeakoulun suojelujohtajaksi lainopin kandidaatti *Martti Liesto* ja hänen apulaisekseen diplomi-insinööri *Toivo Koivula*.

Toukokuun 30 päivänä 1961 valittiin maanpuolustukseen liittyvää tieteellistä tutkimustyötä yliopistojen, korkeakoulujen, tutkimus- ja teollisuuslaitosten välillä ohjaavaan, järjestävään ja ylläpitävään neuvottelukuntaan korkeakoulun edustajaksi professori *Veikko Linnaluoto*.

Toukokuun 8 päivänä 1961 valittiin korkeakoulun edustajaksi insinöörien täydennyskoulutustoiminnan neuvottelukuntaan professori *R. S. Halonen*.

Elokuun 2 päivänä 1961 valittiin korkeakoulun edustajiksi valtion teknillis-tieteelliseen toimikuntaan rehtori *Jaakko Rahola* sekä professorit *Martti Paavola* ja *Aulis Blomstedt*.

Rehtori Raholan tultua määrätyksi toimikunnan puheenjohtajaksi valittiin näin vapautuneelle paikalle syyskuun 26 päivänä 1962 korkeakoulun edustajaksi professori *T. R. Verkkola*. Valtioneuvoston myönnettyä professori Blomstedtille omasta pyynnöstä eron toimikunnan jäsenyydestä tammikuun 10 päivästä 1963 lukien valittiin hänen tilalleen tammikuun 29 päivänä 1963 professori *Risto Hukki*.

Toukokuun 27 päivänä 1963 valittiin Afrikan yliopistojen opettajakunnan jatkokoulutusta käsittelevään Suomen Unesco-toimikuntaan kuuluvaan jaostoon korkeakoulun edustajaksi professori *Unto Korhonen*.

VI. Teknillisen korkeakoulun talous

Määrärahat	1962	1963
1. Palkkaukset	387 264 200:—	5 757 029:—
2. Kirjasto	7 500 000:—	82 000:—
3. Laboratoriot ja opetusvälineet	29 000 000:—	330 000:—
4. Lämmitys, valaistus, voimavirta, vesi ja puhtaanapito	23 000 000:—	230 000:—
5. Sekalaiset menot	4 000 000:—	45 000:—
6. Ylioppilaiden käytänn. harjoittelu	1 500 000:—	21 000:—
7. Painatuskustannukset	1 500 000:—	15 000:—
8. Matkakustannukset	140 000:—	5 400:—
9. Siirto koulukassaan	24 500 000:—	250 000:—
10. Otaniemeen siirtyvien laboratorioden suunnittelu	6 000 000:—	60 000:—

Perushankintamäärärahat

Teknillisen korkeakoulun opetusvälineiden, kokoelmien, kojeistojen ja kaluston täydentäminen	60 000 000:—	600 000:—
Teknillisen korkeakoulun Otaniemeen siir-tyneiden osastojen ja laboratorioden kaluston, tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kojeiden hankkiminen	70 000 000:—	3 500 000:—
Teknillisen korkeakoulun reaktorilaborato- rion tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kojeiden hankkiminen		200 000:—

VII. Teknillisen korkeakoulun rahastot, myönnetty stipendit, apurahat ja palkinnot

1. Korkeakoulun omat rahastot ja niistä myönnetty stipendit ja apurahat

Koulukassasta on myönnetty seuraavat apurahat:

Syyskuun 10 päivänä 1962 myönnettiin prof. *Veikko Linnaluodolle* 50 000 mk osallistumista varten Tukholmassa pidettävään ICAS-kongressiin ja käyntiä varten Farnborough'in lentonäytöksessä.

Syyskuun 10 päivänä 1962 myönnettiin dipl.ins. *Matti Rannalle* 30 000 mk osallistumista varten ICAS-kongressiin sekä tutustumista varten Tukholmassa oleviin ilmatunneleihin.

Syyskuun 10 päivänä 1962 myönnettiin prof. *Pekka Kivalolle* 56 000 mk ja prof. *Olavi Harvalle* 53 000 mk osallistumista varten 11.—12. 10. 1962 pohjoismaisten teknillisten korkeakoulujen kemian professorien kokoukseen Trondheimissa.

Lokakuun 8 päivänä 1962 myönnettiin prof. *Unto Korhoselle* 60 000 mk ja lokakuun 15 päivänä 1962 prof. *Arvo Yliselle* 70 000 mk osallistumista varten teknillisen korkeakoulun edustajana korkeimman tieteellisen ja teknillisen koulutuksen kansainväliseen kokoukseen Moskovassa.

Lokakuun 15 päivänä 1962 myönnettiin prof. *Jorma Serlachiukselle* 27 000 mk osallistumista varten konepajateknillistä tutkimusta ja sen hyväksikäyttöä koskevaan pohjoismaiseen konferenssiin Tukholmassa.

Lokakuun 22 päivänä 1962 myönnettiin arkkitehtiosaston opettajille 150 000 mk käytettäväksi palkintoina arkkitehtiosaston oppilaille pidettävissä kilpailuissa. Määräraha jakaantui eri opettajien kesken: prof. *Aulis Blomstedt* 25 000 mk, prof. *Olli Kivinen* 25 000 mk, prof. *Esko Suhonen* 25 000 mk, prof. *Nils-Erik Wickberg* 25 000 mk ja arkkitehti *Aarno Ruusuvuori* 50 000 mk.

Lokakuun 22 päivänä 1962 myönnettiin prof. *Kalervo Savolaiselle* 20 000 mk osallistumista varten Solnassa 29.—31. 10. 1962 pidettävälle Ingenjörsfirma Nordisk ADB Ab:n järjestämälle, tiensuunnittelijoille ja -rakentajille tarkoitetulle kurssille „Räkna rationellt”.

Marraskuun 5 päivänä 1962 päätettiin prof. *S. E. Stenijlle* ja fil.maist. *Marrjatta Myrbergille* suorittaa kummallekin 43 500 mk tutustumista varten Neuvostoliiton Tiedeakatemiaan kuuluvan professori Mihailov'in johtaman Teknillisen Informaatioinstituutin toimintaan Moskovassa ja Leningradissa.

Marraskuun 20 päivänä 1962 myönnettiin prof. *Marti Tiurille* ja tekn.lis. *Kalevi Leinolle* kummallekin 135 000 mk tutustumista varten Pohjois- ja Keski-Euroopan teknillisiin korkeakouluihin Otaniemeen rakennettavan sähköteknillisen laboratorion tilojen ja laitteiden suunnittelua silmällä pitäen.

Joulukuun 3 päivänä 1962 myönnettiin siitä 1 500 000 mk:n määrärahasta, jonka hallintokollegi oli varannut vakinaisille opettajille apurahoiksi tieteellis-

ten tutkimusten edistämiseen ja sellaisten teosten aikaansaamiseen tekniikan ja muilta aloilta, jotka ovat tarpeellisia korkeakoulun opintoihin tai muutoin korkeakoulun toiminnalle hyödyksi, apuraha seuraaville henkilöille: prof. *Hans Blombergille* 100 000 mk, prof. *R. A. Hirvoselle* 200 000 mk, prof. *R. T. Hukin* anomuksesta *Teknillisten Tieteiden Akatemialle* 1 000 000 mk ja prof. *Pentti Kaiteralle* 200 000 mk.

Joulukuun 17 päivänä 1962 myönnettiin dipl.ins. *Valter Kostilaiselle* 25 000 mk Saksaan 28. 2.—3. 3. 1963 tehtävää matkaa varten, jonka tarkoituksena on tutustua Otaniemeen rakennettavan laivamallialtaan laitteisiin.

Helmikuun 11 päivänä 1963 myönnettiin prof. *Martti Tiurille* 260 mk osallistumista varten 11.—13. 3. 1963 Ruotsin kansainvälisen tieteellisen radiounionin (URSI:n) radiotieteelliseen konferenssiin Tukholmassa.

Helmikuun 18 päivänä 1963 myönnettiin prof. *Tauno Pyökärille* 3 000 mk opetuselokuvan loppuunsaattamista varten.

Helmikuun 18 päivänä 1963 myönnettiin prof. *Pekka Jauholla* 1 200 mk osallistumista varten Voimayhdistys Ytimen järjestämään, Englannin atomivoimalaitoksiin suuntautuvaan tutustumismatkaan.

Helmikuun 25 päivänä 1963 myönnettiin prof. *M. H. Tikkaselle* 500 mk tutustumista varten korkeakoulun metallurgian laboratorion kanssa samoilla aloilla toimiviin laitoksiin ja laboratorioihin USA:ssa.

Helmikuun 25 päivänä 1963 myönnettiin vuonna 1962 julkaistujen väitöskirjojen painatus- ym. kulujen peittämiseksi: tekn.tri *Teuvo Kohoselle* 40 000 vmk, tekn.lis. *Pekka Tarjanteelle* 25 000 vmk ja tekn.tri *Matti Lingolle* 50 000 vmk sekä maaliskuun 4 päivänä 1963 tekn.tri *K-H. Korhoselle* 100 000 vmk.

Maaliskuun 18 päivänä 1963 myönnettiin apul.prof. *Olli Tammelle* 200 mk jaettavaksi palkintoina arkkitehtiosaston II vuosikurssin oppilaille heidän suoritettavikseen määrättävistä perspektiiviopin piirustuksista kevätlukukaudella 1963.

Huhtikuun 1 päivänä 1963 myönnettiin prof. *Aulis Blomstedtille* 800 mk keväällä 1963 Egyptiin tehtävää opintomatkaa varten.

Huhtikuun 8 päivänä 1963 myönnettiin prof. *Jan-Erik Janssonille* 1 000 mk osallistumista varten Englannissa 4.—11. 9. 1963 järjestettävään "10th International Towing Tank Conference" nimiseen konferenssiin sekä tutustumista varten Englannin tärkeimpiin laivamallikoelaitoksiin sekä niiden mittauslaitteisiin.

Huhtikuun 22 päivänä 1963 päätettiin vararehtorille suorittaa matkakuluja 475 mk osallistumista varten 24.—28. 5. 1963 toiseen Länsi-Saksan/Pohjoismaiden rehtorikonferenssiin Oslossa sekä samoin matkakuluja 598 mk osallistumista varten 8. 9. 1964 Euroopan yliopistojen rehtorien konferenssiin Göttingenissä. Professori Kuuskosken tultua määrättyksi vararehtoriksi 1. 5. 1963, suoritettiin mainitut summat koulukassasta hänelle.

Huhtikuun 22 päivänä 1963 päätettiin rehtori *Rabolalle* suorittaa matka-

kuluja 242 mk osallistumista varten 21.—22. 5. 1963 pohjoismaiden teknillisten korkeakoulujen rehtorien kokoukseen.

Huhtikuun 22 päivänä 1963 myönnettiin prof. *Jaarli Jaubiaiselle* 275 mk osallistumista varten pohjoismaisten teknillisten korkeakoulujen teletekniikan professorien kokoukseen Tukholmassa.

Huhtikuun 29 päivänä 1963 myönnettiin professoreille *Viljo Kuuskoski, K. V. Helenelund, Arvo Ylinen* ja *Viljo Castrén* kullekin 200 mk osallistumista varten 27.—28. 5. 1963 Pohjoismaiden teknillisten korkeakoulujen rakennusinsinööriosastojen professorien kokoukseen Tukholmassa.

Toukokuun 13 päivänä 1963 myönnettiin prof. *Esko Suhoselle* 800 mk kesäkuussa 1963 Kreikkaan tehtävää opintomatkaa varten.

Toukokuun 13 päivänä 1963 myönnettiin dos. *S. A. Karlssonille* 275 mk osallistumista varten 4.—6. 6. 1963 teletekniikan professorien kokoukseen Tukholmassa.

Toukokuun 27 päivänä 1963 myönnettiin prof. *R. S. Haloselle* 700 mk tutustumista varten Leitzin tehtaisiin Länsi-Saksassa.

Toukokuun 27 päivänä 1963 myönnettiin prof. *Henrik Ryttille* 300 mk osallistumista varten 11.—15. 6. 1963 Kansainvälisen Standardisoiimisjärjestön (ISO) teknillisen komitean n:o 12 kuudenteen kokoukseen Kööpenhaminassa.

Kesäkuun 7 päivänä 1963 päätettiin prof. *Olli Kiviselle* suorittaa matkakuluja 475 mk osallistumisesta 21.—24. 4. 1963 Kööpenhaminassa pidettyyn kongressiin „Undervisningen i Byplanlegning” sekä myönnettiin 500 mk:n suuruinen matka-apuraha osallistumista varten 14.—16. 6. 1963 välisenä aikana 4. Pohjoismaisten Arkkitehtuurikorkeakoulujen kongressiin Trondheimissa.

Kesäkuun 7 päivänä 1963 myönnettiin *Suomen Ylioppilaskuntien Liitolle* 500 mk korkeakouluopiskelijoille myönnettävistä stipendeistä ja apurahoista laadittavan kirjasen painatuskustannuksia varten.

Heinäkuun 3 päivänä 1963 päätettiin suorittaa rehtori *Rabolalle* 1 235 mk osallistumista varten 7.—14. 10. 1963 FAO:n järjestämään kokoukseen Gdanskissa.

Koulukassasta myönnetyt palkinnot erinomaisesti suoritetuista opinnoista

Teknillisen fysiikan osasto:

50 000 mk: diplomi-insinöörit *Veli Taavi Juhani Korhonen, Timo Paavo Lennart Toivonen* ja *Leo Bruno Bär*s.

Rakennusinsinööriosasto:

100 000 mk: tekniikan lisensiaatti *Otto Wahlgren*.

75 000 mk: diplomi-insinöörit *Pauli Jumppanen, Raimo Koski, Sune Norrbäck* ja *Arto Salmela*.

Koneinsinööri-osasto:

100 000 mk: diplomi-insinöörit Pauli A. Virtanen, Harri Malmgren, Lilli Heininen, Tauno Matomäki ja Kai M. Saurio.

Sähköteknilinen osasto:

100 000 mk: diplomi-insinöörit Kauko Olavi Aumala, Raimo Ilmari Kolkki, Heikki Haavisto ja Kari Ruokonen.

Puunjalostusosasto:

100 000 mk: diplomi-insinöörit Jyrki Kettunen ja Lauri Paavilainen.

Kemianosasto:

100 000 mk: tekniikan lisensiaatti Randolph von Schalien ja diplomi-insinööri Matti Heikonen.

Vuoriteollisuusosasto:

100 000 mk: diplomi-insinööri Esko Ulvelin.

Maanmittausosasto:

50 000 mk: diplomi-insinöörit Esko Olavi Maunu ja Reijo Tapani Karjalainen.

Arkkitehtiosasto:

100 000 mk: arkkitehdit Kirmo Mikkola, Aatos Issakainen ja Kalle-Heikki Narinen.

Yleinen osasto:

50 000 mk: tekniikan ylioppilaat Seppo Juhani Uusitalo, Toivo Ensio Katila, Kai Erland Anttila, Jorma Matti Kataja, Väinö Olavi Kelhä, Lauri Edwin Sepänen, Jaakko Juhani Saastamoinen, Aarno Tuomas Meskanen, Jorma Juhani Siirainen, Timo Tapio Korpela, Gunnar (Jan) Ekberg, Pekka Juhani Kainulainen, Matti Sakari Lehmus ja Matti Veli Pekka Voltti.

Koulukassasta myönnetyt palkinnot „oivallisesti” suoritetuista diplomi-insinöörin tutkinnoista.

100 000 mk: diplomi-insinöörit Kauko Olavi Aumala, Seppo Juhani Halme, Tapani Veikko Juhani Jokinen, Raimo Ilmari Kolkki ja Veikko Tapio Porra sekä arkkitehti Ulla Margareta Cronhjort.

Lahjoitusrahastot ja niistä myönnetty stipendit

Korkeakoulun lahjoitusrahastojen tila joulukuun 31 päivänä 1962 oli seuraava:

J. Ph. Palménin	rahasto	258 712: —
C. G. Sanmarkin	”	239 050: —
Aug. Palmbergin	”	310 239: —
H. ja E. Hallonbladin	”	204 059: —
Joh. Sohlmanin	”	141 924: —
G. W. Sohlberg Oy:n	”	278 608: —
Teknillisten tieteiden	”	174 550: —
K. Lindahlin	”	273 160: —
F. Sjöströmin	”	164 693: —
W. Thomén	”	174 993: —
Töölön Sokeritehdas Oy:n	”	129 976: —
J. Brehmerin	”	94 991: —
A. Wreden	”	70 202: —
Polyteknillisen Opiston	”	70 429: —
G. L. Lundgrenin	”	50 036: —
E. Lekven	”	37 002: —
Aleksanteri II:n	”	33 306: —
Usko Nystromin	”	130 435: —
J. E. Rynénin	”	103 340: —
Palovakuutusyhtiö Pohjolan	”	502 880: —
G. Cygnaeuksen	”	12 844: —
Leo Lindelöfin	”	11 775: —
Suomen Sotalaitoksen	”	23 813: —
A. O. Saelanin	”	5 516: —
Jussi Paatelan	”	129 875: —
Kansallis-Osake-Pankin	”	814 780: —
Oy Strömberg Ab:n	”	2 027 132: —
Arkkitehti Vähäkallion	”	11 513 237: —
Oy Julius Tallberg Ab:n	”	1 181 206: —
Hahlin aviopuolisoiden	”	364 992: —
Teknillisen Tuonnin Keskusliiton	”	1 676 229: —
Atlas Diesel Ab:n	”	2 186 898: —
Rakennus Oy Cultorin	”	289 525: —
Ärtin perheen	”	2 092 282: —
Arkkitehti Annikki Paasikiven	”	10 210 009: —
Prof. H. O. Hanneliuksen	”	481 324: —

Sen jälkeen kun Arkkitehti *Väinö Vähäkallion* stipendirahastosta oli julistettu haettavaksi kaksi 3 000 markan suuruista matkastipendiä ulkomaista opinto-matkaa varten, päätti arkkitehtiosasto toukokuun 2 päivänä 1963 pitämässään kokouksessa myöntää stipendit arkkitehteille *Eero Miikkulainen* ja *Kurt Moberg*.

Sen jälkeen kun Arkkitehti *Annikki Paasikiven* stipendirahastosta oli julistettu haettavaksi neljä 1 000 markan suuruista stipendiä, päätti korkeakoulun

rehtori, arkkitehtiosaston annettua lausuntonsa asiasta, toukokuun 17 päivänä 1963 myöntää stipendit arkkitehtiosaston oppilaille *Markku Cairenius, Marita af Forselles, Aulis Kasari ja Pentti Pantzar*.

2. Suomen Akatemian apurahat

A. Varttuneiden tieteenharjoittajien apurahat (kolmivuotiskaudeksi 1963—65)

Teknillisen korkeakoulun rehtorin vuonna 1962 jakamia valtion apurahoja varttuneille tiedemiehille ovat lukuvuoden 1962—63 aikana nauttineet:

1. Teknillisen korkeakoulun professorit:

Blomberg, Hans Georg
Halonen, Reino Sakari
Helenelund, Karl Vilhelm
Jauho, Pekka Antti Olavi
Korhonen, Unto Kalervo
Laasonen, Veikko Pentti Johannes
Linnaluoto, Veikko Vihtori
Oksala, Ohto Antero Kaarle
Ryti, Henrik Karl Johan
Wiiala, Arvid Konstantin
Wuolijoki, Jaakko Robert

2. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen professorit:

Eiro, Olavi Veikko
Nykänen, Arvo

B. Nuorten tieteenharjoittajien apurahat vuodeksi 1963

Opetusministeriön myönnettyä teknilliselle korkeakoululle seitsemän (7) Suomen Akatemiasta ja valtion apurahoista annetussa laissa tarkoitettua nuorten tieteenharjoittajien apurahaa vuodeksi 1963, korkeakoulun rehtori on vuonna 1962 jakanut ne seuraaville apurahaa hakeneille tieteenharjoittajille:

Kettunen, Pentti Olavi, diplomi-insinööri
Koskinen, Heikki Antero, diplomi-insinööri
Pietikäinen, Juhani, tekniikan lisensiaatti
Ranta, Matti Aarne, tekniikan lisensiaatti
Rickman, Seppo Uolevi, diplomi-insinööri
Virkkunen, Jouko Matti, tekniikan lisensiaatti
Yläsaari, Seppo Tapio, diplomi-insinööri

3. Tutkimusstipendit

Kun teknilliselle korkeakoululle oli vuodeksi 1963 myönnetty neljä (4) korkeakoulustipendeistä 5 päivänä kesäkuuta 1953 annetun lain 6 §:ssä tarkoi-

tettua 1 270 markan suuruista tutkimusstipendiä, hallintokollegi päätti istunnossaan marraskuun 11 päivänä 1962 jakaa stipendit seuraaville hakijoille:

Moisio, Tapani, diplomi-insinööri
Salovaara, Sampo, diplomi-insinööri
Klemola, Aarno, diplomi-insinööri
Tervola, Veikko, diplomi-insinööri

Istunnossaan huhtikuun 8 päivänä 1963 hallintokollegi päätti myöntää diplomi-insinööri Klemolalta helmikuun 28 päivänä 1963 vapautuneen stipendin maaliskuun 1 päivästä 1963 lukien tekniikan lisensiaatti *Göran Sundholmille*.

4. Dosenttistipendit

Vuoden 1963 alusta lukien on korkeakoululla ollut käytettävissään neljä (4) 6 000 markan ja neljä (4) 3 000 markan suuruista dosenttistipendiä. Aikaisemmista stipendeistä on yksi 2 100 markan stipendi myönnetty tekniikan tohtori *Mauno Kajamaalle* vuoden 1963 loppuun.

Tohtori Kajamaan stipendin suuruudeksi 1. 1. 1963 lukien tuli 3 000 mk.

Helmikuun 11 päivänä 1963 myönnettiin filosofian tohtori *Olavi Nikkilälle* 3 000 markan suuruinen stipendi 1. 2.—31. 12. 1963 väliseksi ajaksi.

Huhtikuun 29 päivänä 1963 myönnettiin 1. 5. 1963—30. 4. 1964 väliseksi ajaksi seuraavat stipendit:

6 000 mk

Niinivaara, Kauko, tekniikan tohtori

Stubb, Tor, filosofian tohtori

Sulonen, Martti, tekniikan tohtori

Veijola, Väinö, tekniikan tohtori

3 000 mk

Perilä, Olavi, tekniikan tohtori

Yksi 3 000 markan suuruinen stipendi oli myönnettynä tekniikan tohtori *Eero Saraojalle* 31. 3. 1963 saakka, josta lukien stipendi on ollut vapaana.

5. Valtion stipendit korkeakouluopintoja varten

Korkeakoululle lukuvuodeksi 1963—64 osoitettuja toisesta opiskeluvuodesta alkaen oppilaille myönnettäviä korkeakoulustipendejä jaettiin seuraavasti: 99 kokostipendiä à 890 markkaa, 98 puolistipendiä à 890 markkaa, 98 puolistipendiä à 570 markkaa, 98 opiskeluvälinestipendiä à 170 markkaa ja 21 vieraspaikkakuntalaisen lisää à 220 markkaa.

VIII. Lahjoitukset ja niiden käyttö

Merenkulun Säätiön korkeakoululle lahjoittaman 100 000 markan suuruisen apurahan, joka oli tarkoitettu annettavaksi lukuvuoden 1961—62 aikana kone-insinööriosaston laivanrakennuksen opintosuunnalla loppututkintonsa ansiokkaasti suorittaneille diplomi-insinööreille, myönsi koneinsinööriosaston osastokollegi lokakuun 2 päivänä 1962 diplomi-insinööreille *Panu Korri*lle ja *Olavi Pylkäselle*.

Voima- ja polttoainetaloudellinen yhdistys Ekono on helmikuun 8 päivänä 1963 lahjoittanut teknillisen korkeakoulun sähkölaboratoriolle opetus- ja tutkimusvälineeksi venäläistä valmistetta olevan lämpösähkögeneraattorin 120 + 4V.

Norton Behr-Manning Overseas Inc. Worcester 6, Massachusetts USA on syyskuussa 1962 lahjoittanut teknilliselle korkeakoululle 200 \$ käytettäväksi puuhiokkeen tutkimuslaitteisiin.

IX. Kotimaiset ja ulkomaiset opintoretkeilyt

Kotimaiset opintoretkeilyt

Arkkitehtikilta. Syksyn ekskursio tehtiin Imatralle. Matkalla oli 40 kiltalaista matkanjohtajan lisäksi.

Fyysikkokilta. 3. 12. käytiin tutustumassa Vaisala Oy:n sonditehtaaseen. Kotimaan ekskursio suoritettiin 28.—30. 3. Kohteina olivat Valmet Oy:n lentokonetehtas ja Sarvis Oy:n muovitehtas Tampereella, Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n Valkeakosken paperitehtas sekä Outokumpu Oy:n Ylöjärven kaivos. Retken johtajana toimi tekn.tri *Teuvo Kohonen*.

Kemistikilta. Marraskuun puolivälissä kilta teki syysekskursion seuraaviin Pohjois-Suomen tuotantolaitoksiin: Oy Nars Ab, Rikkihappo Oy:n Kokkolan teollisuuslaitokset, Typpi Oy, Oulu Oy, Kajaani Oy ja Otanmäki Oy. Paikallisekskursioita on suoritettu seuraaviin teollisuuslaitoksiin: Oy Sinebrychoff Ab, Instrumentarium Oy ja Oy Karl Fazer Ab.

Koneinsinöörikilta. Syksyllä -62 teki kilta ekskursion Itä-Suomeen reitillä Imatra—Savonlinna—Varkaus, 44 kiltalaisen matkan johtajana toimi prof. *Jaakko Wuolijoki*. Keväällä -63 käytiin A. Ahlström Oy:n Karhulan tehtailla. Osanottajia oli 36. Matkan johtajana oli prof. *T. R. Verkkola*.

Maanmittarikilta. 13. 11. 1962 20 killan jäsentä tutustui Oy Kunnallistekniikkaan.

Puunjalostajakilta. Syyskaudella käytiin tutustumassa metsätyömaihin Pälkäneellä ja Nokialla. Perinteellinen Metallikutomo Oy:n ekskursio suoritettiin 19. 3. 32 hengen voimalla. Tällöin käytiin myös Ruskeasuon ja Tammisaaren teh-

taiden lisäksi katsomassa Espooseen nousevaa uutta kutomorakennusta. Kevätekursio tehtiin 17. 5., jolloin kiltalaiset olivat Heinolassa Zachariassen & Co:n ja Tampella Oy:n vieraina.

Rakennusinsinöörikilta. Syksyllä -62 teki kilta neljän päivän ekskursion Ouluun. Retken johtajana toimi prof. *Viljo Kuuskoski*. Ns. kaupunkiekskursioita on tehty mm. Jorvaksen tien silloille ja korkeakoulun työmaalle.

Sähköinsinöörikilta. Sähköinsinöörikillan syyskursio suuntautui vuonna 1962 Länsi-Suomeen. Matka kesti neljä vuorokautta alkaen 19. 11. ja päättyen 23. 11. Matkareitti oli: Helsinki—Vaasa—Mänttä—Pori—Helsinki. Kohteina olivat mm.: Vaasan Puhelinyhdistys, Oy Strömberg Ab, G. A. Serlachius Oy ja Outokumpu Oy. Matkan johtajana toimi tekn.lis. *Pekka Abonen* ja matkalle osallistui 32 kiltalaista. Paikallisekskursioita on tehty mm. Lahden Mallasjuoma Oy:lle.

Tekstiili-insinöörikilta. 14. 11. kilta vieraili Hyvinkäällä Villayhtymän Yhtyneissä Villatehtaissa. Maaliskuun puolella välissä lähdettiin Hankoon, jossa mielenkiinnon kohteena oli Kudeneule Oy. 10 kiltalaisen johtajana oli tekn.lis. *Osmo Vuorio*. 2.—4. 4. kilta lähti Tampereelle, jossa käytiin mm. Suomen Triko Oy:ssä, Tampella Oy:ssä, Finlayson Oy:ssä ja Klingendahl Oy:ssä sekä Ikaalisten Silkki Oy:ssä Ikaalisissa. Matkan johtajina toimivat prof. *T. E. Häyrinen* ja tekn.lis. *Osmo Vuorio*. Kiltalaisia oli mukana 15. Paikallisekskursioita on tehty mm. Suomen Käsityön Ystäviin, Tekstiilimyytinäyttelyyn ja P. G. Holmin nauhatehtaalle.

Vuorimieskilta. 28. 2.—2. 3. tehtiin killan varsinainen kotimaan ekskursio Oy Karl Forsström Ab:n Förbyn kaivokselle, Wärtsilä-Yhtymän Taalin Rautatehtaalla, Oy Fiskars Ab:n Äminneforsin tehtaalle ja Lohjan Kalkkitehdas Oy:n Tytyrin kaivokselle sekä Virkkalan Sementtitehtaalle. Mukana oli 28 kiltalaista. Retken johtajana toimi tekn.lis. *Jouko Virkkunen*. Marraskuun puolivälissä tutustui 30 kiltalaista Kovametalli Oy:ön Helsingissä.

Laivanrakentajain Kerho. Syksyn kotimainen ekskursio, joka tänä vuonna suuntautui Varsinais-Suomeen kohdistui seuraaviin teollisuuslaitoksiin: Wärtsilä Yhtymä Oy Crichton-Vulcan, Oy Laivateollisuus, Neste Oy:n öljysatama ja jalostamo, Reposaaren Konepaja Oy sekä Porin Oluttehdas Oy. Lisäksi tutustuttiin Turun teknillisen oppilaitoksen laivalaboratorioon. Retkelle osallistui 15 kerhon jäsentä.

Maatalouden Vesirakentajat. Kerho vieraili 25. 10. Karhulassa A. Ahlström Oy:ssä. Mukana olivat dipl.ins. *Tanskanen* ja 30 teekkaria. 16. 11. tutustuttiin Inkoon syväsatamaan ja Bodomin vedenpuhdistamoon. Keväällä käytiin Tampereella Lokomo Oy:ssä.

Metallikerho. 4.—5. 2. 63 kerho teki ekskursion Jyväskylään Jyskän ja Rautpohjan tehtaalle. Mukana oli 30 jäsentä. Paikallisekskursioita on tehty Aluma Oy:lle ja Suomen Kaapelitehdas Oy:lle Bätvikin tuotantolaitoksille. Mukana oli 28 jäsentä.

Saniteettikerho. Syyskursio tehtiin Kymi Oy:n Högforsin tehtaille Karkkilaan. Kevätekursio suuntautui Lahteen Upo Oy:n ja Mallasjuoman tehtaille. Paikallisekskursion kohteena oli Suomen Puhallintehdas Oy.

Teekearitytöt. Syyskaudella tehtiin kaksi paikallisekskursiota, toinen Sinebrychoffin taidekokeelmiin ja toinen Tarvaspähän.

Ulkomaiset opintoretkeilyt

Arkkitehtikilta. Kesäkuun alussa suoritettiin prof. *Aulis Blomstedtin* johdolla ekskursio Belgiaan, Hollantiin ja Ranskaan. Mukana oli 35 kiltalaista. 29. 8.—15. 9. käytiin Länsi- ja Itä-Saksassa sekä Puolassa. 30 kiltalaisen johtajina olivat arkkitehdit *Martti Jaatinen* ja *Clas-Olof Lindqvist*.

Koneinsinöörikiilta. Ulkomaan ekskursio suuntautui linjalle Helsinki—Hampuri—Berliini—Braha—Nürnberg—Frankfurt a.M.—Köln—Hampuri—Helsinki. Matkan johtajana oli prof. *Jaakko Wuolijoki*.

Maanmittarikilta. 7. 5. 1963 17 kiltalaista sekä matkan johtajina prof. *R. S. Halonen* ja apul.prof. *Martti Tikka* suuntasivat matkansa kohti Tukholmaa, jossa tutustumiskohteena olivat: Teknillinen Korkeakoulu, Rikets allmänna kartverk, AGA:n tehdaslaitokset, Tie- ja vesirakennushallituksen fotogrammetrinen osasto, Maanmittaushallitus sekä sikäläinen Maanmittarikilta.

Puunjalostajakilta. Kilta suoritti 26. 5.—2. 6. välisenä aikana ekskursion Leningradiin ja Moskovaan. Matkan johtajana toimi prof. *Eero Kivimaa*. Kiltalaisia oli mukana 19.

Rakennusinsinöörikiilta. Ulkomaan ekskursio tehtiin touko—kesäkuun vaihteessa Puolaan, Itävaltaan ja Saksaan. Retken johtajana oli prof. *Kalervo Savolainen*. Tällöin tutustuttiin mm. Hampurin satamaan, Frankfurt a.M:n lentokentän lentokonehalliin, Trierin voimalaitokseen ja Viandenin pumppuvoimalaitokseen.

Sähköinsinöörikiilta. Ulkomaan ekskursio 1963 suuntautui Keski- ja Etelä-Eurooppaan. Osanottajia oli kaikkiaan 40 ja matkanjohtajina toimivat prof. *Hans Blomberg* ja prof. *Martti Tiuri*. Vierailuja suoritettiin mm. seuraaviin laitoksiin: L. M. Ericsson (Tukholma), Siemens (Berliini), IBM (Sindelfingen), BBC (Baden) ja Fiat (Torino).

Vuorimieskiilta. 1. 6.—15. 6. kiltä teki ekskursion Keski-Eurooppaan, jolloin käytiin Saksassa, Belgiassa ja Ranskassa. Mukana oli 28 kiltalaista. Retken johtajina toimivat professorit *Kauko Järvinen* ja *M. H. Tikkanen*.

Laivanrakentajain Kerho. 10 kerhon jäsentä osallistui NTHS:n kongressiin, joka pidettiin Tukholmassa. Samalla käytiin seuraavissa teollisuuslaitoksissa: Finboda Varf, Oxelösundin terästehdas, AGA, ASEA, sekä Turbin Ab de Laval Ljungström.

Maatalouden Vesirakentajat. 24. 5.—13. 6. suoritettiin ulkomaan ekskursio Itä-Saksaan, Länsi-Saksaan ja Hollantiin. Retken johtajina toimivat prof. *Pentti Kaitera* ja dipl.ins. *Peltola*. Mukana oli 26 kerhon jäsentä.

Polin Lehdistömiehet. Polin Lehdistömiehet suoritti 13. 3.—18. 3. ekskursion Ruotsiin. Mukana oli 12 teekkaria ja matkan johtajana toimi kirjapainon-omistaja *Nuora*. Tutustumiskohteena olivat erilaiset kirjapainot Göteborgissa, Uppsalassa ja Tukholmassa.

X. Kotimaan ja ulkomaan harjoittelu

Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan harjoittelutoimisto on edelleen edustanut Suomessa kansainvälistä teknillisten alojen harjoittelijainvaihtojärjestöä The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience (IAESTE). Lukuvuosi 1962—1963, joka oli IAESTEn kuudestoista toimintavuosi, merkitsi kokonaisvaihdon jatkuvaa kasvua. Tosin kasvu kohdistui muutamiin maihin, joissa taloudellinen aktiviteetti on ollut vilkasta ja työllisyys siksi korkealla tasolla, kun taas varsin monissa maissa kehitys on ollut pysähdyksissä tai jopa taantunut. Vaihtoon osallistui kaikkiaan 8 455 (vuonna 1962 7 663) opiskelijaa 29 (31) jäsenmaasta; nämä opiskelijat edustivat 665 (621) yliopistoa, korkeakoulua ja muuta ylempää oppilaitosta sekä 50 (49) eri tiedekuntaa tai opinto-osastoa; teollisuus- tai muita laitoksia toimintaan osallistui 3 481 (3 357). Suomalaisen vaihtoon osallistuneiden opiskelijoiden määrä kasvoi myös varsin huomattavasti: 198:sta vuonna 1962 225:een. Mukana oli nyt ensimmäistä kertaa myös Kuopion, Lahden, Lappeenrannan ja Porin teknillisten opistojen opiskelijoita; ennestään vaihtoon ovat osallistuneet Teknillisen Korkeakoulun lisäksi Åbo Akademi, Oulun, Helsingin ja Turun Yliopistot sekä Helsingin, Tampereen ja Turun teknilliset opistot ja Tekniska Läroverket. Suomalaisista opiskelijoista harjoitteli 101 Saksan Liittotasavallassa, 33 Englannissa, 32 Ruotsissa, 10 Puolassa ja loput Itävallassa, Ranskassa, Kreikassa, Irlannissa, Italiassa, Alankomaissa, Norjassa, Espanjassa, Sveitsissä, Turkissa, Jugoslaviassa, Kanadassa, Israelissa, Egyptissä sekä Yhdysvalloissa. Suomalaisen opiskelijoiden entistä runsaammalle osanotolle kansainväliseen harjoittelijainvaihtoon on hyvän perustan luonut Suomen IAESTEn ulkomailla nauttima arvonnanto. Näin ollen on ymmärrettävää, että harjoittelupaikkoja on voitu tarjota entistä runsaammin, vaikka ulkomaisille opiskelijoille tarjottujen paikkojen lukumäärässä tapahtuikin huomattava väheneminen: vuonna 1962 työskenteli Suomessa 232 ulkomaista opiskelijaa, kun taas vuonna 1963 voitiin harjoittelumahdollisuus järjestää vain 194:lle opiskelijalle. Syynä tähän paikkatarjousten vähenemiseen on pidettävä ensi sijassa hiljentynyttä taloudellista aktiviteettia, joten on odotettavissa, että taloudelliseen nousukauteen jälleen siirryttäessä voidaan paikkatarjousten lukumäärää lisätä entiselleen. On kuitenkin huomattava, että teknillisen koulutuksen laajentuessa lähivuosina varsin runsaasti, on kansainvälistäkin toimintaa vastaavasti kehitettävä edelleen. Vuonna 1963 suurimman ulkomaalaisryhmän muodostivat saksalaiset, joita oli 83; englantilai-

sia harjoitteli maassamme 26, itävaltalaisia 18, jugoslaviaalaisia 13 ja puolalaisia 10. Muut maat, jotka lähettivät harjoittelijoita Suomeen, olivat Ranska, Kreikka, Irlanti, Italia, Alankomaat, Norja, Portugal, Espanja, Sveitsi, Turkki, Israel, Egypti ja Yhdysvallat. Suomessa työskennelleille ulkomaisille opiskelijoille on järjestetty maamme ja sen tuotantoelämän esittelytilaisuuksia sekä illanviettoja ja kiertomatkoja. Helsingissä tämä toiminta on tapahtunut Helsinki International Student Clubin puitteissa ja Oulussa, Tampereella ja Turussa IAESTEN paikallissihteereiden toimesta. Vastaavasti annettiin Suomesta ulkomaille lähteneille opiskelijoille kertausta Suomen tuntemuksessa kaksipäiväisillä Suomi Polttopisteessä -luentopäivillä Helsingissä 6.—7. 4. 1963; näiden päivien järjestäjinä olivat AIESEC, IAESTE ja Ulkomaankaupparahasto.

Tekniikan ylioppilaiden kotimaisten harjoittelupaikkojen välitys järjestettiin ensimmäistä kertaa yhteistyössä Oulun yliopiston tekniikan ylioppilaiden ja Helsingin, Turun, Oulun, Kuopion, Lahden ja Lappeenrannan teknillisten opistojen sekä Tekniska Läroverketin oppilasyhdistysten kanssa. Tällä järjestelyllä haluttiin ennen kaikkea kokeilla sopivia järjestelymuotoja, joiden perusteella voidaan hoitaa valtakunnallinen teknillisten alojen opiskelijoiden harjoittelupaikkojen välitys. Siirtyminen tähän valtakunnalliseen, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työnvälitysviranomaisten johdolla toimivaan järjestelmään tulee tapahtumaan tulevana toimikautena. Kesäksi 1963 tarjosi yhteensä 155 työnantajaa 1 130 paikkaa. Eniten paikkoja tarjottiin tienrakennukseen (289), kone- ja korjauspajoihin (211), vahvavirtateknillisiin tehtäviin (123) ja kemian teollisuuteen (116). Paikkatarjouksia täytettiin lopullisesti 710 (n. 63 %); näistä teknillisen korkeakoulun opiskelijoita oli 517, Oulun Yliopiston tekniikan ylioppilaita 77, Oulun teknillisen opiston opiskelijoita 30, Tekniska Läroverketin opiskelijoita 29, Kuopion teknillisen opiston opiskelijoita 19, Helsingin teknillisen opiston opiskelijoita 17, Turun teknillisen opiston opiskelijoita 13 ja Lahden teknillisen opiston opiskelijoita 8.

XI. Karsintakurssit

Kesällä 1963 toimeenpantiin korkeakouluun pyrkiviä varten karsintakurssit 14. 6.—17. 7. välisenä aikana. Korkeakouluun pyrkineestä 1 258 hakijasta hyväksyttiin todistusten perusteella ilman karsintakursseja 13 ja karsintakursseille 1 121 oppilasta. Kurssien johtajana toimi professori *S. E. Stenij*. Opettajina toimivat filosofian tohtorit *H. Rikkonen* ja *P. Sysiö*, filosofian lisensiaatit *M. Linkoaho*, *O. Taari* ja *G. Wendt*, filosofian maisterit *J. Fellman*, *Y. Lehtosaari*, *J. Leino* ja *E. Rosenberg*, tekniikan lisensiaatti *E. Tunkelo* ja diplomi-insinööri *O. Ranta* sekä arkkitehdit *C.-O. Lindqvist*, *O. Mikkonen* ja *O. Parviainen*. Assistentteina toimivat filosofian maisterit *U. Lang*, *V. Lavikainen*, *M. Merisalo*,

L. Patomäki ja *P. Suortti*, tekniikan lisensiaatti *J. Virkkunen*, diplomi-insinööri *J. Pesonen*, *J. Rastas* ja *H. Väyrynen* sekä tekniikan ylioppilas *J. Hannuksela*. Yliassistenttina toimi filosofian maisteri *E. Rosenberg*. Karsintakurssien kanslia-tehtäviä hoiti neiti *E. Lindström*.

XII. Teknillisen korkeakoulun kirjasto lukuvuonna 1962—1963

Kirjaston toiminta on jatkunut entistä vilkkaampana. Pääkirjaston kokoelmia on pyritty kartuttamaan mahdollisimman monipuolisesti. Moniin osastokirjastoihin on hankittu huomattavan paljon uutta kirjallisuutta. Sekä kirjavaraston kasvussa että lainaustilastossa on havaittavissa selvää nousua. Pääkirjaston toimintaa vaikeuttaa jatkuvasti tilanahtaus. Varsinkin kirjaston aikakauslehtiosastossa tilanne on erityisen vaikea. Ahtaassa olevat nidokset ovat vaarassa turmeltua ja järjestyksenpito on hankalaa. Myöskin henkilökunnan työpaikoista on puutetta. Kirjaston kehityksen kannalta on hyvin merkityksellistä, että v. 1963 on saatu kirjallisuuspäalveluinsinöörin toimi.

Ostot, julkaisuvaihtoina ja lahjoituksina saadut teokset ovat kartuttaneet kirjavarastoa. Lukuvuoden lopussa on hankintaluetteloihin merkittyjen nidosten lukumäärä 134 487. Lisäys on 10 337 nidosta (1961—62 10 197). Niistä on ostettu 4 153, julkaisuvaihtoina ja lahjoituksina on saatu 6 184 nidosta.

Korkeakoulu on ollut julkaisujen vaihdossa 140 ulkomaisen ja 26 kotimaisen, yhteensä 166 laitoksen kanssa (1961—62 153). Niiltä on saatu 1 198 ulkomaista ja 464 kotimaista julkaisua, yhteensä 1 662 nidosta (1961—62 2 230). Julkaisuvaihtoina on lähetetty 271 nidosta (1961—62 1 041).

Lahjoituksina on saatu yhteensä 1 261 erillistä teosta, 336 aikakauslehtivuosi-kertaa ja 54 552 irtonumeroa. ASLA-varojen jaossa kirjasto on saanut 1 650 dollaria amerikkalaisen kirjallisuuden hankintaa varten. — Lahjoituksia ovat tehneet mm. seuraavat laitokset: Bibliothek der Technischen Hochschule, Karlsruhe (47 vuosik., 1 051 irton.), Chalmers tekniska högskolas bibliotek, Göteborg (4 vuosik., 372 irton.), Eduskunnan kirjasto (3 vuosik., 2 037 irton.), Helsingin kaupungin sähkölaitos (960 irton.), Kemian keskusliitto (691 erill. teosta, 17 vuosik., 15 613 irton. ja erip.), Oy Keskuslaboratorio (16 vuosik., 1 392 irton.), Kungl. tekniska högskolans bibliotek, Tukholma (29 väitösk., 4 vuosik., 1 627 irton.), Kymin Oy (272 erill. teosta, 92 vuosik., 813 irton.), Oy Machinery Ab (1 225 irton.), Puolustuslaitoksen tutkimuskeskus, Kemian laboratorio (12 vuosik., 557 irton.), Statens provningsanstalt, Tukholma (10 vuosik., 427 irton.), Oy Strömberg Ab (1 020 irton.), Suomen messut (474 irton.), Suomen paperi- ja puutavaralehti (682 irton.), Suomen sokeri Oy (2 erill. teosta, 12 vuosik., 473 irton.), Sähkötarkastuslaitos (1 113 irton.), Tampereen tieteellinen

kirjasto (19 vuosik., 4 761 irton.), Valtion teknillinen tutkimuslaitos (6 287 irton.), Wärtsilä-yhtymä Oy, Kone ja silta (3 352 irton.).

Kirjasto on luovuttanut kaksoiskappalevarastostaan muille kirjastoille 1 971 irtonumeroa.

V. 1963 kirjastoon tulee 441 kotimaista ja 1 893 ulkomaista, yhteensä 2 334 aikakaus- ja sarjajulkaisua (v. 1962 1 804). Niistä saadaan maksutta 383 kotimaista ja 651 ulkomaista, yhteensä 1 034 julkaisua.

Lukuvuoden aikana on sidotettu 632 nidosta aikakauslehtiä (1961—62 991).

Luettelokortistoihin on lisätty 13 404 korttia (1961—62 13 975). Pääluetteloon on lisätty 6 440, systemaattiseen luetteloon 2 849 ja DK-luetteloon 4 115 korttia. DK-artikkelikortistoon on lisätty 7 757 korttia (1961—62 8 505). Artikkelikortistossa on nyt n. 145 600 korttia.

Syyslukukaudella on annettu kotilainaksi 9 590 teosta 11 617 nidoksena ja uudistettu 2 796 kirjalainaa. Kevätlukukaudella on annettu lainaksi 15 574 teosta 18 901 nidoksena ja uudistettu 4 783 kirjalainaa. Lukuvuoden aikana on yhteensä annettu lainaksi 25 164 teosta 30 518 nidoksena (1961—62 23 346 teosta 27 988 nidoksena) ja uudistettu 7 579 kirjalainaa (1961—62 7 596). Kaukolainoina on lähetetty syyslukukaudella 885 ja kevätlukukaudella 1 297 nidosta, yhteensä 2 182 nidosta (1961—62 2 312). Muista kirjastoista on saatu lainaksi syyslukukaudella 54 teosta 69 nidoksena ja kevätlukukaudella 134 teosta 173 nidoksena, yhteensä 188 teosta 242 nidoksena (1961—62 186 teosta 209 nidoksena).

Merkittyjä käyntejä kirjastossa on ollut syyslukukaudella 9 485 ja kevätlukukaudella 14 772, yhteensä 24 257 (1961—62 21 488).

Kahdestatoista suurimmasta osastokirjastosta on lainattu 12 558 nidosta (1961—62 12 543). Niissä on ollut kävijöitä n. 30 000 (1961—62 n. 24 000). Suurimmat lainausten ja kävijöiden määrät ovat seuraavissa osastokirjastoissa: arkkitehtiosaston kirjasto (lainattu 3 834 nidosta, käyntejä 6 097) ja sähkötekniillisen osaston kirjasto (lainattu 2 143 nidosta, käyntejä n. 6 400).

Aikakauslehtien artikkeleita on hankittu ulkomailta valokopioina ja mikrofilmeinä sellaisista julkaisuista, joita ei ole kotimaassa. Syyslukukaudella on saatu 58 ja kevätlukukaudella 132, yhteensä 190 artikkelia (1961—62 169).

Kirjaston jäljennelaitoksessa on tehty 1 193 työsuoritusta. Yhteensä on jäljennetty 21 141 sivua. Mikrofilmejä on tehty 3 869 ottoa ja erilaisia paperikopioita 14 255 kpl. Luettelokortteja on monistettu 10 121 kpl. ja arkkeja 2 291 kpl.

Kirjahankinnoista on julkaistu 12 numeroa uutuustiedotuksia. Niitä on v. 1963 lähetetty 415 yksityiselle henkilölle ja laitokselle.

Kirjastolle on tehty syyslukukaudella 361 ja kevätlukukaudella 803 kaukolainaustiedustelua, yhteensä 1 164 (1961—62 1 176). Puhelimitse on vastattu syyslukukaudella 393 ja kevätlukukaudella 2 245 tiedusteluun, yhteensä 2 638 tiedusteluun (1961—62 1 514). — Kotimaisia postilähetyksiä on toimitettu

Teknillinen korkeakoulu lukuvuonna 1962—1963.

O s a s t o	Oppilaita kirjoissa										Suoritetut tutkinnot						
	Syyslukukausi					Kevätlukukausi					Dipl.-ins. tai arkkitehti- tutkinnon I osa	Dipl.-ins. tai arkkitehti- tutkinto	Tekn. lis. tutkinto	Tekn. tohtorin arvo			
	Läsnäolevina ilmoitautuneita					Läsnäolevina ilmoitautuneita											
	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Suomi	Äidinkieli	Muit kielet	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Suomi					Äidinkieli	Muit kielet	
																	Poissaolevina ilmoitautuneet
<i>Teknillisen fysiikan osasto</i>	148	147	1	122	26	13	149	148	1	124	25	11	22	7	1	—	—
<i>Rakennusinsinööriosasto</i>	499	488	11	471	28	33	475	464	11	447	28	31	76	52	5	1	—
<i>Rakennustekniikka</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—
<i>Maatalouden vesirakennus</i> ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—
<i>Koneinsinööriosasto</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Koneenrakennus</i>	382	382	—	336	46	31	365	365	—	324	41	29	78	57	—	—	—
<i>Laivanrakennus</i>	69	69	—	49	19	12	62	62	—	43	18	10	—	12	—	—	—
<i>Lentokoneenrakennus</i>	42	42	—	38	3	1	37	37	—	34	3	2	—	4	—	—	—
<i>Tekstilitöteollisuus</i>	50	27	23	45	5	2	44	23	21	38	6	7	—	8	—	—	—
<i>Sähkötekniillinen osasto</i>	458	456	2	395	62	38	423	421	2	362	61	44	58	59	3	2	—
<i>Puunjalostusosasto</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	9	5	—	—
<i>Puun mekaaninen teollisuus</i>	46	46	—	45	1	7	43	43	—	42	1	6	—	9	—	—	—
<i>Puun kemiallinen teollisuus</i>	65	64	1	58	7	6	57	56	1	51	6	7	—	9	—	—	—
<i>Paperiteollisuus</i>	90	90	—	82	8	12	83	83	—	76	7	10	—	11	—	—	—
<i>Kemianosasto</i>	193	170	23	167	25	21	182	159	23	158	23	19	30	26	3	1	—
<i>Vuoriteollisuusosasto</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	11	6	—	—	—
<i>Kaivostekniikka</i>	40	40	—	32	8	4	35	35	—	28	7	4	—	—	—	—	—
<i>Metallurgia</i>	63	63	—	56	7	12	59	59	—	52	7	14	—	10	—	—	—
<i>Maanmittausosasto</i>	140	138	2	134	6	14	136	134	2	129	6	12	19	16	1	—	—
<i>Arkkitehtiosasto</i>	440	298	142	393	39	34	435	300	135	392	35	28	52	30	—	—	—
<i>Diplomi-ins. ja arkkitehtoja</i>	89	88	1	85	4	79	78	78	—	75	3	87	—	—	—	—	—
<i>Kuuntelijoita</i>	13	10	3	4	—	—	12	11	1	3	—	9	—	—	—	—	—
Yhteensä	2 827	2 618	209	2 512	294	319	2 675	2 478	197	2 378	277	321	386	320	25	4	—
Poissaolevia	319	—	—	—	—	—	321	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oppilaita yhteensä	3 146	—	—	—	—	—	2 996	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

syyslukukaudella 5 296, kevätlukukaudella 6 788, yhteensä 12 084 (1961—62 12 594). Ulkomaisia postilähetystyksiä on toimitettu syyslukukaudella 578, kevätlukukaudella 545, yhteensä 1 123 (1961—62 1 443). Lähetettyjen postilähetysten kokonaismäärä on ollut 13 207 (1961—62 14 037).

XIII. Opiskelijat ja ylioppilasyhdistykset

1. Opiskelijain lukumäärä

Hakuajan kuluessa keväällä 1963 pyrki korkeakouluun 1 258 uutta oppilasta, joista hyväksyttiin 542. Nämä jakautuivat eri osastojen kesken seuraavasti: teknillisen fysiikan osastoon 35, rakennusinsinööriosastoon 91, koneinsinööriosastoon 107, sähkötekniilliseen osastoon 93, puunjalostusosastoon 49, kemianosastoon 49, vuoriteollisuusosastoon 35, maanmittausosastoon 35 ja arkkitehtiosastoon 48.

Korkeakoulussa opintoja harjoittavien lukumäärä oli syyslukukaudella 3 146 ja kevätlukukaudella 2 996. Tämän lisäksi ilmoittautui poissaolevana syyslukukaudella 319 korkeakoulun oppilasta vastaavan luvun ollessa keväällä 321. Näin ollen oli korkeakoulun kirjoissa olevien oppilaiden lukumäärä syyslukukaudella 2 827 ja kevätlukukaudella 2 675.

Edellisellä sivulla oleva taulukko osoittaa oppilasmäärän jakautumisen eri osastoille:

2. Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan toiminta lukuvuonna 1962—1963

Ylioppilaskunnan toiminnassa kertomusvuosi oli monessa suhteessa kokeilujen aikaa. Siitä huolimatta toimikausi muodostui sangen evolutionääriseksi osoittaen siten teknilliselle kehitykselle luonteenomaista ristiriidatonta eteenpäin pyrkimystä ja Ylioppilaskunnan 90-vuotisen historian luoman tradition kestävyyttä.

Kuluneena kertomusvuonna muodostettiin TKY:n hallinnollinen organisatio ensimmäisen kerran uusittujen sääntöjen ja koko Ylioppilaskunnan käsittävien vaalien pohjalla. Muutos voitiin todeta onnistuneeksi; hallitus vapautui useista valmistelevista tehtävistä ja sen kollegiaalinen toimintakyky tehostui. Samalla joutui entistä suurempi osa teekkareita käytännössä ratkomaan TKY:n toiminnassa esiintyviä kysymyksiä. Organisaatiossa Kiltaneuvostoon rinnastettavat Opinto- ja sosiaalineuvosto ja Kulttuurineuvosto muodostettiin kertomusvuoden aikana. Samoin muodostettiin TKY:n Kunniavaltuuskunta antamaan neuvoja ja tukea Ylioppilaskunnan tärkeimpien tehtävien suorittamisessa. Siihen kutsuttiin eliniäkseen kuusitoista ansioitunutta tekniikan eri aloja edustavaa Ylioppilaskunnan vanhaa jäsentä.

Edellisenä vuonna toimineen erikoiskomitean suosituksen perusteella tapahtui julkaisutoiminta kokonaisuudessaan Ylioppilaskunnan nimissä. Teekkari ilmestyi kahtena sarjana, jotka kumpikin ehtivät saavuttaa vakiintuneen aseman: aikakauslehti eräänä tärkeänä kulttuuritoiminnan muotona ja viikkolehti paitsi tiedotusvälineenä myös jäsenistön mielipiteen heijastajana sekä sitä kiinnostavan aihepiirin esittelijänä.

Suhteet rinnakkaisiin koti- ja ulkomaisiin järjestöihin kehittyivät suotuisasti. Vuoden kuluessa pidettiin kaksi teknillisten alojen opiskelijoiden neuvottelukokousta ja jälkimmäisen yhteydessä muodostettiin TKY:n harjoittelutoimisto pohjana yhteinen kotimaisia harjoittelupaikkoja välittävä elin. Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunnan ja Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan kanssa oli entistä läheisemmässä yhteistyössä järjestämällä yhteinen kansainvälinen ylioppilasviikko. Samoin yhdessä helsinkiläisten ylioppilaskuntien ja Suomen Ylioppilaskuntien Liiton kanssa pidettiin Polilla Kansainvälistä ylioppilasklubia. Ulkomaisia yhteyksiä laajennettiin solmimalla suhteet Puolaan Gliwicen teknillisen korkeakoulun opiskelijoihin. Toukokuussa 1962 tuli Teekkarikylän vihkimisestä kuluneeksi kymmenen vuotta ja lokakuussa TKY vietti 90-vuotisjuhlaansa. Ylioppilaskunnan tiedotustoiminnan koordinoimiseksi perustettiin tiedoitussihteerin virka. Periaatteessa taas jouduttiin harkitsemaan, mikä osuus teekkareilla tulee tai voi korkeintaan yleisessä yhteiskunnallisessa kehityksessä olla.

Ylioppilaskunnan jäsenmäärä oli syyslukukaudella 1962 2 964, joista 2 638 eli 89,1 % kuului suomenkieliseen osakuntaan ja 326 eli 10,9 % ruotsinkieliseen osakuntaan. Kokonaismäärästä oli 250 jäsentä ilmoittautunut poissaolevina.

Killat ja yhdistykset

Kertomusvuoden aikana Ylioppilaskunnan alaisena toimi 10 kiltaa: Arkkitehtikilta, Fyysikkokilta, Kemistikilta, Koneinsinöörikilta, Maanmittarikilta, Puunjalostajakilta, Rakennusinsinöörikilta, Sähköinsinöörikilta, Tekstiili-insinöörikilta ja Vuorimieskilta.

Kiltojen tärkeimpänä toimintamuotona ovat olleet ammattiin liittyvät keskustelu-, esitelmä- ym. tilaisuudet sekä koti- ja ulkomaisten opintoretkeilyjen toimeenpaneminen. Kussakin killassa on toiminut opintotoimikunta, joka käsittelee osastonsa opiskelukysymyksiä ja tekee niistä esityksiä osastokollegille sekä harjoittaa nuorten opiskelijoiden keskuudessa opintoneuvontaa.

Kiltojen ja ylioppilaskunnan välisenä yhdyssiteenä toimii Kiltaneuvosto, jonka puheenjohtajana on syyslukukauden aikana ollut tekn.yo. *Jaakko Ihamuoila* ja kevätlukukaudella tekn.yo. *Carl-Fredrik Holmström*.

Seuraavat Ylioppilaskunnan alaiset vapaat yhdistykset ovat olleet toiminnassa kertomusvuoden aikana:

Laivanrakentajain Kerho, Maatalouden Vesirakentajat, Metallikerho, Näytelmäkerho Ramppi, Polin Lehdistömiehet, Polyteknikkojen Imailukerho, Polyteknikkojen Kuoro, Polyteknikkojen Orkesteri, Polyteknikkojen Puhekerho, Poly-

teknikkojen Radiokerho, Polyteknikkojen Urheiluseura, Ristin Kilta, Saniteettikerho, Teekkarien Autokerho, Teekkarien Elokuvakerho Montaaši, Teekkarien Shakkikerho, Teekkarikamerat, Teekkarikeilaajat, Teekkaripurjehtijat, Teekkari-sulkapalloilijat, Teekkaritennis, Teekkaritytöt ja Teekkariupseerit.

Ylioppilaskunnan ja osakuntien hallinto

Ylioppilaskunnan puheenjohtajana on toiminut syyslukukaudella dipl.ins. *Sakari Seeste* ja kevätlukukaudella dipl.ins. *C. E. Carlson*. Varapuheenjohtajina olivat syyslukukaudella dipl.insinöörit *Erkki Inkinen* ja *Kurt Hedström* ja kevätlukukaudella dipl.insinöörit *Pekka Löyttyniemi* ja *Kurt Hedström*. Hallituksen puheenjohtajana oli syyslukukaudella tekn.yo. *Jaakko Ihamuotila* ja varapuheenjohtajana tekn.yo. *Stig-Olof Londen*. Kevätlukukaudella toimi hallituksen puheenjohtajana tekn.yo. *Jorma Routti* ja varapuheenjohtajana tekn.yo. *Carl-Fredrik Holmström*.

Tekniikan Ylioppilaaat -osakunnan inspehtorina on edelleen kertomusvuoden aikana toiminut professori *Arvo Ylinen*.

Osakunnan puheenjohtajana on syyslukukaudella toiminut dipl.ins. *Erkki Inkinen* ja kevätlukukaudella dipl.ins. *Pekka Löyttyniemi*, hallituksen puheenjohtajana syyslukukaudella tekn.yo. *Jaakko Ihamuotila* ja kevätlukukaudella tekn.yo. *Jorma Routti*.

Teknologiföreningen-osakunnan inspehtorina on toiminut *Per-Holger Sablberg* ja kuraattorina arkkitehti *Lars Hedman*. Hallituksen puheenjohtajana oli *Jan Kåhre*.

Toimintavuoden aikana on TKY:n edustajisto kokoontunut 6 kertaa käsittelemään sääntömääräisiä sekä taloustoimikunnan ja hallituksen sille esittämiä asioita.

Ylioppilaskunnan hallitus on kertomusvuoden aikana kokoontunut 31 kertaa. Lisäksi ovat eri valiokunnat kokoontuneet tarpeen vaatiessa päättämään alansa käytännöllistä laatua olevista asioista tai valmistelemaan niitä hallituksen kokouksia varten.

Virkailijat

Ylioppilaskunnan toiminnanjohtajana on kertomusvuoden aikana ollut dipl.ins. *Antero Salmenkivi*, taloudenhoitajana maist. *Reino Tattari*, pääsihteerinä merkonomi *Ritva Aiomies*, opintosihteerinä tekn.yo. *Tapani Pihlaja* ja harjoittelusihteerinä *Raimo Oksa*.

Teekkarikylän johtajana on toiminut edelleen *Ossi Törrönen*.

Opintojen tukeminen

Ylioppilaskunta on jakanut jäsenilleen kertomusvuoden aikana 1 kpl tutkimusstipendejä à 1 000 mk, 10 kpl opintostipendejä à 500 mk ja 10 kpl ylioppilastoimintastipendejä à 300 mk. Lisäksi Ylioppilaskunta on toiminut toisena takaaajana jäsentensä Ylioppilaiden Opintolainarahastosta ottamissa lainoissa.

Ylioppilaskuntaa on Ylioppilaiden Opintolainarahaston neuvottelukunnassa lukuvuoden aikana edustanut tekn.yo. *Tapani Pihlaja* varamiehenään tekn.yo. *Antero Leppälä* ja Teknillisen korkeakoulun opintolainojen takaus- ja stipendilautakunnassa tekn.yo:t *Seppo Hamilo* ja *Lars Hanson* varamiehinään tekn.yo:t *Esko Jantunen* ja *Antero Leppälä*.

Ylioppilaskunnan talous

Ylioppilaskunnan taloudellisen toiminnan laajuus ja vuosituloksen suhteellinen kasvu on pysynyt suunnilleen samassa kuin edellisenäkin toimintakautena.

Ylioppilaskunnan pääasiallisimmat tulolähteet ovat edelleen olleet jäsenten suorittamat maksut, saadut lahjoitukset ja avustukset sekä Ylioppilaskunnan harjoittaman oman liiketoiminnan tuotto. Johtavana periaatteena on ollut, että Ylioppilaskunnan jäsenet saavat nauttia kiinteistöjen, ravintolan, autokoulun palveluksia omakustannushintaan.

Jäsenmaksutulot sekä Ylioppilaskunnan liikeperiaatteiden mukaisesti hoitettun liiketoiminnan tuotosta lähes puolet käytetään Ylioppilaskunnan jäsenten henkisten ja taloudellisten harrastusten edistämiseen eli ns. varsinaisen ylioppilastoiminnan talouden ylläpitoon. Loput liiketoiminnan tuotosta samoin kuin kiinteistöjen poistot sekä tarkoitusta varten saadut lahjoitukset varataan investoitavaksi jäsenten opiskelumahdollisuuksien parantamista edistäviin tarkoituksiin — tällä vuosikymmenellä pääosassa Otaniemen uuden ylioppilaskuntatalon DIPOLin sekä Teekkarikylän oppilasasuntoloiden jatkorakentamiseen.

Samalla kun Ylioppilaskunta on pyrkinyt edelleen kehittämään ja lisäämään tuloa tuottavaa liiketoimintaa, on myös Otaniemen rakennussuunnitelmat edistyneet kuluneen toimintakauden aikana DIPOLin ja uuden 230-paikkaisten oppilasasuntola TKY 2:n osalta toteuttamisvaiheeseen saakka.

DIPOLin louhintatyöt aloitettiin syyskesällä 1963 ja TKY 2:n rakennustöiden aloittaminen odottaa Aravan ratkaisua laina-asiaassa. Mikäli aravalainaa ei myönnetä, toteuttanee Ylioppilaskunta hankkeen kahdessa osassa korvaamalla valtion tuen osittain opiskelijoiden Ylioppilaskunnalle antamalla lainoilla.

Kuluneen toimintavuoden aikana aloitettiin Otaniemessä Otaniemen Asunto-säätiön toisen virkailijatalon rakennustyöt. Taloon tulee perheellisille opiskelijoille 15 asuinhuoneistoa.

XIV. Otaniemen suunnittelu- ja rakennustyöt

Teknillisen korkeakoulun päärakennuksen rakennustyöt ovat jatkuneet edelleen. Rakennustyössä sattuneiden viivästymisien takia on rakennuksen valmistumisajankohta siirtynyt lähinnä rakennusalan lakon vuoksi sovitusta ajankohdasta, joka yleisen osaston kohdalla oli 15. 8. 1963 ja muiden osastojen kohdalla 31. 12. 1963 siten, että rakennuksen ensimmäinen osa, johon kuuluvat arkkitehtiosasto ja maanmittausosasto ilman kellaritiloja sekä yleinen osasto ilman

auditorioita ja kellaritiloja valmistuu 16. 1. 1964 ja toinen osa, johon kuuluvat hallinnollinen osasto, auditoriot ja kellaritilat, valmistuu 4. 5. 1964. Rakennustyön urakoitsijana on toiminut edelleen rakennusliike Väinö Korolainen Oy ja arkkitehtina arkkitehtitoimisto Alvar Aalto.

Vuoriteollisuusosaston noin 12 800 m³ suuruisen rakennuksen urakkasopimus allekirjoitettiin 11. 3. 1963, josta lähtien rakennustyöt ovat jatkuneet aikataulun mukaisesti. Rakennuksen valmistuspäiväksi on määrätty 31. 10. 1964. Rakennustyön urakoitsijana on rakennusliike Mauri Rätty Oy ja arkkitehtina arkkitehtitoimisto Blomstedt & Penttilä. Koneinsinööriosaston I rakennusvaiheeseen kuuluvat noin 10 500 m³ suuruisen konepajateknillisen laboratorion suunnitelmat ovat valmistuneet ja rakentamista koskevat urakkatarjoukset on pyydetty. Arkkitehtina toimii arkkitehtitoimisto Kontio & Räike.

Koneinsinööriosaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 28 000 m³ suuruisen koneinsinööriosaston päärakennuksen huonetilaohjelma ja luonnospiirustukset on hyväksytty. Rakennuksen suunnittelijana toimii arkkitehtitoimisto Kontio & Räike.

Koneinsinööriosaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 13 500 m³ suuruisen virtauslaboratorion huonetilaohjelma on hyväksytty ja luonnospiirustukset ovat teknillisessä korkeakoulussa lausunnolla. Rakennuksen suunnittelijana toimii arkkitehtitoimisto Kontio & Räike.

Koneinsinööriosaston II rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 20 000 m³ suuruisen konelaboratorion huonetilaohjelman on valtion rakennusohjelmatoimikunta hyväksynyt. Kauppa- ja teollisuusministeriö on lähettänyt sen edelleen rakennushallitukseen suunnittelua varten.

Puunjalostusosaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 25 000 m³ suuruisen päärakennuksen huonetilaohjelma on hyväksytty ja suunnittelu aloitettu. Rakennuksen arkkitehtina toimii arkkitehtitoimisto E. Eerikäinen.

Puunjalostusosaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 4 300 m³ suuruisen puun mekaanisen teknologian laboratorion, joka rakennetaan samaan rakennukseen Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen puuteknillisen laboratorion kanssa, luonnospiirustukset ovat valmistuneet. Rakennuksen suunnittelijana toimii arkkitehtitoimisto Alvar Aalto.

Kemianosaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 40 000 m³ suuruisen rakennuksen huonetilaohjelma on hyväksytty ja suunnittelu aloitettu. Rakennuksen suunnittelijana toimii arkkitehtitoimisto Aili ja Niilo Pulkka.

Sähköteknillisen osaston I rakennusvaiheeseen kuuluvan noin 46 000 m³ suuruisen rakennuksen pääosan sekä noin 38 000 m³ suuruisen suurjännite ja vahvavirtaosan huonetilaohjelmat on hyväksytty ja rakennuksen pääosan suunnittelu aloitettu. Rakennuksen suunnittelijana toimii arkkitehtitoimisto Olli Vikstedt.

Korkeakoulun keskuskirjaston noin 25 000 m³ suuruisen rakennuksen huonetilaohjelma on hyväksytty ja on se lähetetty rakennushallitukselle suunnittelua varten.

XV. Diplomityöt

Lukuvuoden aikana on eri osastoilla hyväksytty seuraavat diplomityöt (luettelossa mainitaan diplomityön tekijä, sen aihe ja opettaja, jonka johdolla työ on tehty):

Teknillisen fysiikan osasto:

Hemilä, Simo Olavi, „Vesiliuoksessa olevan Germaniumkiteen elektrodipotentiaalista ja valonherkkyydestä”; prof. Laurila.

Hiismäki, Pekka Eljas, „1,37 MeV:n gammakvanttien resonanssisironta Mg^{24} :ssä”; prof. Jauho.

Lindholm, Ulf Göran, „En analys av pile-up-fenomenet i räknarkretsar”; prof. Jauho.

Oravainen, Pentti Juhani, „Tulistusreaktoreista”; prof. Jauho.

Palmgren, Anders, „Planering, konstruktion och utprovning av experimentell utrustning för FiR I:s anläggning för kalla neutroner”; prof. Jauho.

Tamminen, Antero, „1,37 MeV:n gammakvanttien resonanssisironta Mg^{24} :ssä”; prof. Jauho.

Rakennusinsinööriosasto:

Alastalo, Kari Toivo Hannes, „Jarrutuskaaren käyttö ulosajorampin suunnittelussa”; prof. Savolainen.

Aldén, Börje Bernhard, „Läktartak som skalkonstruktion”; prof. Kuuskoski.

Alinikula, Matti Juhani, „Esijännitetty riippukatto”; prof. Kuuskoski.

Asumalahti, Kauko Sakari, „Maaseudun ja haja-asutuksen jätevesiongelmät”; prof. Kaitera.

Eurén, Reino Jalmari, „Esijännitetty vesitorni”; prof. Kuuskoski.

Forss, Mauno Kalevi, „Kellarittomien pientalojen perustukset ja niiden taloudellisuus”; prof. Helenelund.

Hautala, Pentti Veikko, „Tutkielma Vantaan eritasoristeyksen vaiheittaisesta toteuttamisesta”; prof. Savolainen.

Hautsalo, Oma Lauri Veikko, „Lies- ja Vanginveden järjestely”; prof. Kaitera.

Heinonen, Reino Juhani, „Padottua purkautumista koskevia tutkimuksia”; prof. Castrén.

Huru, Erkki Tapio, „Maaseudun pientalojen rakenneyksiköiden työmenekit”; tekn.lis. Salmensaari.

Hyttinen, Esko Johannes, „Sillanrakennus- ja staattisen laboratorion jännitysalusta (esijännitetty rakenne)”; prof. Kuuskoski.

Järvenpää, Iikka, „Momentin aiheuttamat muodonmuutokset teräsbetonipalkissa”; prof. Ylinen.

Jääskeläinen, Raimo, „Aktiivilietelaitosten muunnemat”; dipl.ins. Erkola ja prof. Castrén.

Kajjala, Heikki Juhani, „Tutkimus torninosturien käytöstä suurella talonrakennustyömaalla”; tekn.lis. Salmensaari ja prof. Kuuskoski.

Kanerva, Pekka Aimo, „Epälineaarinen hiipumateoria”; prof. Ylinen.

Karjalainen, Arvo Yrjö, „Helsingin Länsisataman käyttö- ja raideteknillinen suunnittelu”; dipl.ins. Puikkonen ja prof. Savolainen.

Ketola, Reijo Tero Benjamin, „Moottoritien kuivatus”; prof. Kaitera.

Kiiskinen, Hannu Mauno, „Asumisjäteveden puhdistusmenetelmät”; dipl.ins. Erkola ja prof. Castrén.

Kivinen, Jouko Tapio, „Mikkelin ohikulkutiet, yleissuunnitelma”; prof. Savolainen.

Korpela, Kari Kalle, „Kasuunimajakan konstruointi”; prof. Kuuskoski.

Kostamo, Rauno Kalevi, „Suomen ja Neuvostoliiton betoni- ja teräsbetonirakenteiden normaalimääräysten vertailua”; prof. Kuuskoski.

Kuusela, Matti Juhani, „Säännöstelypadon vedenpurkamiskyky”; prof. Castrén.

Kuusivaara, Matti Juhani, „Vääntöjäykkä arina”; prof. Ylinen.

Laine, Oiva Veikko, „Teräsbetoninen generaattori-turbiiniperustus”; prof. Kuuskoski.

Loukola, Erkki Jussi, „Seinäjoen oikaisukanavan geotekniset tutkimukset”; prof. Helenelund.

Lönnngren, Knut Olof Harald, „Måttnoggrannhet inom elementbyggeri”; prof. Kuuskoski.

Mahkonen, Pauli Kalevi, „Viron kaksitukisen teräsbetonilaatan tutkimus pienoismallikokeen avulla”; prof. Niskanen ja prof. Kivisalo.

Mikkola, Markku Tapani, „Autosuojien taloudellinen suunnittelu”; prof. Kuuskoski.

Muroke, Unto Eelis, „Hitsattu jatkuva levypalkkisilta rautatielle”; prof. Kivisalo.

Mäkelä, Martti Juhani, „BIM-villa, eräs betonielementeistä rakennettava omakotitalo”; prof. Kuuskoski.

Niemelä, Hannu Tapio, „Katajanokan sataman maakuljetusten rakenne ja liikenteen järjestely”; prof. Castrén.

Pietilä, Matti Kalervo, „Salon yleiskaavan liikennejärjestelyt”; prof. Savolainen.

Pitkänen, Matti Sakari, „Hyperbolisen paraboloidin muotoinen esijännitetty riippuva katto”; prof. Kuuskoski.

Pynnönen, Jouko Väinö Tapio, „Esijännitetty teräsbetoninen sylinterikuorikatto”; prof. Kuuskoski.

Pöllänen, Kalle Antero, „Pohjaveden virtaus putkikaivoon”; prof. Helenelund.

Rajala, Anssi Taisto Sakari, „Esijännitetty sienemuotoinen vesitorni”; prof. Kuuskoski.

Rajaniemi, Voitto Armo, „Siiloryhmän suunnittelu ja konstruointi”; prof. Kuuskoski.

Roininen, Seppo Sakari, „Teräsbetonisten kehärakenteiden plastisuusteoreettisesta mitoituksista”; prof. Ylinen.

Rämö, Lasse Ruben, „Ratakaarteiden järjestely suurilla junanopeuksilla”; prof. Savolainen.

Salonen, Eero-Matti Olavi, „Kimmoisella alustalla oleva palkki Winklerin ja Seewaldin teorian perusteella”; prof. Ylinen.

Sanaksenaho, Seppo Ilmari, „Tien ja maaston teknillinen sopusointu”; prof. Savolainen.

Smeds, Karl Olav, „Taloudelliset tekijät tieverkkovaihtoehtojen suunnittelussa ja vertailussa”; prof. Savolainen.

Suni, Raimo Juhani, „Viljasiiiloryhmän suunnittelu ja konstruointi”; prof. Kuuskoski.

Suni, Veijo Matti, „Tehdasrakennuksen konstruointi esijännitettyä kerroskehää ja rakennuselementtejä käyttäen”; prof. Kuuskoski.

Sätilä, Heikki Ilmari, „Teräsbetonikehän tasapainotila myötövaiheessa”; prof. Ylinen.

Takala, Pentti Viljami, „Käytännölliset maastomittaukset tienrakennuksessa”; prof. Savolainen.

Taskinen, Pekka Jaakko, „Välimalajille perustettavan rakennuksen perustamistapojen vertailu”; prof. Helenelund.

Teräs, Erkki Matias, „Airyn jännitysfunktion käyttäminen kaksikulotteisella kimmoisella alustalla olevan palkin taivutuksen tutkimisessa”; prof. Ylinen.

Tiira, Seppo Juhani, „Yksinkertaisesti tuetun teräsbetonipalkin jäykkyydestä ja taivutuksesta”; prof. Kuuskoski.

Toivonen, Seppo Arvid, „Päällysteiden taloudellisuuden vertailu”; prof. Savolainen.

Toratti, Ahti Armas, „Ylä-Tuloman voimalaitoksen maapato”; prof. Helenelund.

Vainio, Martti Juhani, "Teräsbetonitelojen käyttöönotto Suomen rautateillä"; prof. Savolainen.

Vasara, Lauri Otto, "Maansiirtokoneiden valinta tienrakennustöissä"; prof. Savolainen.

Virtanen, Yrjö Olavi, "Laitesuojan mitoitus esimerkki erityisesti huomioonottaen ydinaseiden eri vaikutukset"; prof. Kuuskoski.

Välikangas, Tuomo Armas, "Laattojen murtoviivateoria"; prof. Ylinen.

Väänänen, Erkki Juhani, "Uimahallirakennuksen esijännitetyt betonirakenteet"; prof. Kuuskoski.

Koneinsinööriosasto:

Aho, Klaus Olavi, „Käyttötutkimuksia kolmiportaisella lämmönmuuntajalla”; dipl.ins. Ebeling.

Boström, Aulis Gunnar, „Ricardon tutkimusmoottorin asennus ja koekäyttö”; professori Verkkola.

Elomaa, Tero Vilho, „Sylinterimäisen aaltolevyputkirummun muodonmuutostilan määrittäminen kuoriteoriaan nojautuen”; prof. Laasonen.

Eriksson, Torsten Bo-Gilbert, „Buller och lokala vibrationer på medelstora passagerarfartyg och bilfärjor med speciell hänsyn tagen till huvudmaskineriet som bullerkälla”; prof. Jansson.

Eriksson, Ulf Chr., „Längdens inverkan på ekonomin vid medelstora passagerarfartyg”; prof. Jansson.

Haldin, Bengt Gustav, „Undersökning av fördelarna vid sammanslagning av fyra österbottniska företag”; prof. Niini.

Heikkilä, Ilmari, „Tutkimus suuren konepajan koodijärjestelmästä tietokoneiden käytön ottamista varten”; prof. Niini.

Heinänen, Kauko A., „Paperikoneen kuivaussylinterin höyrykytkimen parantaminen”; prof. Wuolijoki.

Helamaa, Matti A. A., „Tutkimus eräitten kaupunkiemme lämmöntarpeesta lämmitysvoimaitoksien mitoitusperusteitten määrittämiseksi”; dipl.ins. Ebeling.

Hokka, Matti K., „Viiröiden valmistuksen ja käytön taloudellisesta optimoinnista operaatiotutkimuksen avulla”; prof. Lokki.

Hyytiäinen, Markku J., „VR:n henkilövaunujen pikakorjaustarpeen tutkiminen korjauspaikkojen työnjaon kannalta”; prof. Niini.

Häyrinen, Ahti T., „Kahden murskahiililajin soveltuvuuskokeita arinakattilalla”; dipl.ins. Gahmberg.

Johansson, Bengt I. M., „Undersökning av hållfastheten hos fartygs dubbelbotten”; prof. Jansson.

Kaipio, Pekka H., „Purjelentokoneen painon optimointia koskevia tarkasteluja”; prof. Linnaluoto.

Karasto, Ahti M. O., „Tutkimus koordinaatteja paikoitukseen käyttävistä reiäntyyöstömenetelmistä”; prof. Serlachius.

Karhusaari, Ahti A., „Laivojen kansien lommahduslujuuden tutkiminen”; prof. Jansson.

Keinänen, Raimo E., „Muokkauksen vaikutus martensiittimuutokseen ja syntyvän rakenteen kovuuteen 13 %:ssa kromiteräksessä”; prof. Miekk-oja.

Kivistö, Antti M., „Kumielimien käyttö tärinävaimentimina”; prof. Wuolijoki.

Korkki, Pentti J., „Puukaasuttimien suunnittelu”; prof. Verkkola.

Koskinen, Jouko T., „Kolmiportaisen lieriöhammasvaihdesarjan suunnittelu huomioonottaen nykyiset laskentamenetelmät, valmistusteknilliset seikat, aineet ja standardisoinnin”; prof. Wuolijoki.

Koskinen, Pekka U., „Tutkimus erään villatehtaan villa/terylenekankaissa esiintyvistä kireistä langoista ja mahdollisuuksista niiden vähentämiseen”; prof. Häyrinen.

Kovalainen, Eero J., „Timanttihiomalaikkojen sideaineen laatututkimus laikkojen valmistusta varten”; prof. Serlachius.

Kupila, Pentti S., „Dieselveturien korjausta suorittavan konepajan kuljetusten tutkiminen”; dipl.ins. Sormaala.

Kurtén, Nils-Erik, „Bestämning av huvuddata vid projektering av torrlast- och tankfartyg”; prof. Jansson.

Kutvonen, Heikki J. A., „Nurjadhustaivutuksesta epäelastisella alueella”; prof. Laasonen.

Kytölä, Heikki I., „Tutkimus laivan varustelutöiden järjestelystä”; dipl.ins. Tuomisto.

Kärki, Mikko K. H., „Ristiluisti ja sen teknilliset sovellutukset”; prof. Wuolijoki.

Lampinen, Pentti J., „Muovien käyttö liukulaakereissa ilman voitelua”; prof. Wuolijoki.

Lassenius, Birgitta M., „Tutkimus nylonista sekä kuparisilkistä valmistettujen loimineulosten muodonmuutoksista viimeistelykäsittelyissä”, tekn.lis. Vuorio.

Leskinen, Hannu A., „Sähkölevyn rakenneherkät ominaisuudet”; prof. Miekk-oja.

Leskinen, Seppo J., „Koksin kuljetuksen ja varastoinnin järjestely”; dipl.ins. Sormaala.

Lindgrén, Antti K., „Suojakantisten ja ykskantisten laivojen jäävahvisteiden osuus laivan peräpainosta”; prof. Jansson.

Loikas, Taimo U., „Jäännösausteniitin mittaaminen työkaluteräksessä”; fil.tri Salokangas.

Lyyjynen, Teppo A., „Tutkimus eri autotyyppien lataus- ja sytytyslaitteiden valintaan vaikuttavista teknillisistä ja taloudellisista tekijöistä”; dipl.ins. Viitasalo.

Lässämäki, Heikki I., „Tutkimus miesten paidan taloudellisimpaan ladospituuteen ja -korkeuteen vaikuttavista tekijöistä eräässä vaatetustehtaassa”; dipl.ins. Vuori.

Mannonen, Aarno H., „Tutkimus erään telakan työnjärjestelystä ja henkilöorganisaatiosta”; dipl.ins. Tuomisto.

Mäkinen, Eero J., „Paperikoneen reikätelan jäykkyteen vaikuttavien tekijöiden selvittäminen”; prof. Laasonen.

Mäntylä, Heikki T., „Maalilentokoneista sekä niiden soveltamisesta Suomen oloihin”; prof. Linnaluoto.

Nederström, Erkki K., „Alustan vaikutus alustahitsauksessa”; prof. Eiro.

Nieminen, Erkki J., „Ruostumattoman teräksen kaarihitsaus”; prof. Eiro.

Nieminen, Rauno A. O., „Tutkimuksia sulan metallin tunkeutumisesta kvartsi- ja oliviinihiikkamuotteihin”; tri-ins. Asanti.

Nikander, Otto I., „Sammutushalkeamisherkkyyden määrittäminen nuorrutetun teräksen induktiokarkaisussa”; prof. Miekk-oja.

Nissilä, Rauno E., „Pienasauman lujuus erilaisten hitsauspuikkojen ja tunkeuman funktiona”; prof. Eiro.

Ojanen, Erkki O., „Kuivalastilaivojen lastikapasiteetin riippuvuus laivan pääarvoista”; prof. Jansson.

Oravainen, Veli Matti, „Polytetrafluoretyleenin käyttö liukulaakereissa”; prof. Wuolijoki.

Pajunen, Timo O., „Suuren paperitehtaan tuotteiden kuljetus ja varastointi”; dipl.ins. Sormaala.

Parikka, Pertti L., „Tutkimus eräiden erikoisterästen työstöön soveltuvista yksikärkiterien teräaineista ja terämuodoista”; prof. Serlachius.

Peltola, Pekka M., „Kuulamylylsarjan suunnittelu”; prof. Wuolijoki.

Peltonen, Mauri O., „Sulan ja jähmettyvän pallografiittisen valuraudan tutkimus ultraäänien avulla”; fil.tri Salokangas.

Pietilä, Heikki T., „Tekstiiliteollisuuden ilmastoinnin fysiologiset ja teknilliset vaatimukset”; prof. Noro.

Piimies, Eero A., „Täysynteettisten tekstiilikuitujen valmistusmahdollisuudet kotimaisista raaka-aineista”; dipl.ins. Brax.

Pohto, Olavi E., „Niukkahiilisen rakenneteräksen ja austeniittisen ruostumattoman teräksen hitsaus”; prof. Eiro.

Pugin, Yrjö G., „Suunnitelma erään silkkitehtaan raakakankaan laadunvalvontajärjestelmäksi perustuen virheiden merkitsevyyteen valmisvaateteollisuudelle”; prof. Häyrynen.

Rannanmäki, Tapio M., „Tutkimuksia Ricardon tutkimusmoottorilla”; prof. Verkkola.

Rannisto, Pekka O., „Muovien käyttö hammaspyörissä”; prof. Wuolijoki.

Rantanen, Turjo E., „Tutkimus suurehkon konepajan sisäisistä kuljetuksista”; dipl.ins. Sormaala.

Raski, Kari P., „Aksiaalikompressorin hydrodynaamisia mitoitusperiaatteita”; prof. Niskanen.

Reko, Raimo L. J., „Teräslaatujen ferromagneettiset ominaisuudet”; fil.tri Salokangas.

Riihimäki, Martti A., „Tutkimus kattilaputkien kylmätaivutuksessa syntyvistä poikkeileikkauksen muodonmuutoksista”; tekn.tri Sulonen.

Riipinen, Juho H. A-E., „Tutkimus lämpöjohtojen taloudellisesta mitoittamisesta”; dipl.ins. Ebeling.

Rikkinen, Pentti J., „Ympyräprofiilin käytöstä hammaspyörissä”; prof. Wuolijoki.

Saira, Rauno T., „Tutkimus vapaamitoille soveltuvasta valmistustarkkuusjärjestelmästä paperiteollisuuden koneiden valmistuksessa”; prof. Serlachius.

Schalin, Christer O., „Linja-auton sisällä vallitsevan melun tutkimus ja erikoisesti moottorin aiheuttaman melun vaimentaminen”; dipl.ins. Viitasalo.

Ström, Rolf E., „Paineilmamoottorin suunnittelu”; prof. Verkkola.

Sukselainen, Ilpo J., „Laivojen vesitiivis osastointi ja turvallisuus”; prof. Jansson.

Suomalainen, Arttur, „Laivan linjojen matemaattinen tasoitus”; prof. Jansson.

Suominen, Ismo E., „Teoreettinen tutkimus sorvilla valmistettavien korkeapaineturpiinin siipien soveltuvuudesta käytännössä esiintyviin siipihiloihin”; prof. Sahlberg.

Säkjärvi, Harri A., „Tutkimuksia jousien ja elektronisten voimamittauslaitteiden soveltamisesta vaakoihin”; fil.tri Salokangas.

Söderling, Pentti K., „Mopedin moottoria koskevia tutkimuksia”; prof. Verkkola.

Tervamäki, Jukka T., „Insinööri Tapio Juntusen keksimän differentiaali- eli rengasmoottorin periaatteen soveltaminen kevyeksi lentomoottoriksi”; dipl.ins. Heinonen.

Uitti, Kalevi N., „Suurehkon konepajan valmistuskustannusten tutkiminen silmälläpitäen tuotevalikoiman uusimista”; prof. Niini.

Viiri, Veli A., „Planeettapyörästä soveltaminen sähkönostimiin”; prof. Wuolijoki.

Winberg, Matti V., „Jämförelse mellan olika system för lasthantering vid fartyg för styckegods”; prof. Jansson.

Vornanen, Matti S., „Suunnittelun vastapainokoneella varustetun voimalämpölaitoksen sähköntuotannon priimaaminen”; dipl.ins. Numminen.

Vuorikari, Veikko O., „Mittarilaskeutumisesta ja eräs sen sovellutus hävittäjäkoneisiin”; prof. Linnaluoto.

Väinölä, Veli A., „Apumateriaalien soveltuvuus erään vaatetustehtaan käyttämien päällyskankaiden mitoittamisen ja muotojen vakiinnuttajina”; dipl.ins. Vuori.

Väisänen, Seppo K. E., „Taivutusakseli-vauhtipyöräyhdistelmien kriittisen pyörintänopeuden tutkiminen erilaisilla laakeroinneilla”; prof. Wuolijoki.

Yrjänäinen, Jukka, „Meijerin lämpövoimakituksen taloudellinen mitoittaminen Suomen olosuhteissa”; prof. Immonen.

Äström, Leif E., „Projektering av supersonisk vindtunnel jämte turbokompressor och luftkylare”; prof. Sahlberg.

Sähköteknillinen osasto:

Aarni, Reijo Kalervo, „Vakiojännitegeneraattoreiden toiminta lähinnä rinnankäyttöolosuhteita silmälläpitäen”; dipl.ins. Pajula.

Arnberg, Toivo Johannes, „Otaniemen sähkökonelaboratorion suunnittelu”; prof. Pyökäri.

Aumala, Kauko Olavi, „Normaalirakenteisen äänimagnetofonin käyttömahdollisuudet säätötekniikassa esiintyvien signaalien rekisteröinnissä”; dipl.ins. Kytöniemi.

Auterinen, Pekka Juhani, „Suurehkon televisiostudion sekoitusjärjestelmän suunnittelu ja sen tärkeimpien osien rakentaminen”; tekn.lis. Ahonen.

Börman, Bengt Richard, „De teoretiska grunderna för belyningsrekommendationer och förslag till rekommendationer för Finland”; dipl.ins. Kasurinen.

Eklöf, Ingmar Johan, „Teoretisk och experimentell undersökning av transformatorljud”; prof. Pyökäri.

Fontell, Mikko Henrik, „Laivan sähköisen ja sähköhydraulisen ohjauksen vertailu”; dipl.ins. Pajula.

Halinen, Pentti Ilmari, „Kantaaaltojärjestelmien puhekaistan ulkopuolella tapahtuva merkinanto, erikoisesti silmälläpitäen käyttövarmuutta”; prof. Jauhiainen.

Halme, Lauri Kaarlo, „Puhelinkantaaaltolaitteiden epäsymmetristen asennuskaapeleiden ylikuulumisominaisuuksien tutkiminen ja parantaminen”; prof. Jauhiainen.

Halme, Seppo Juhani, „Erilaisia menetelmiä fysikaalisten järjestelmien dynaamisten ominaisuuksien määrittämiseksi erikoisesti huomioonottaen mittausajan ja saavutetun tarkkuuden”; prof. Blomberg.

Heikkilä, Matti Kullervo, „Muuntajien tähtipisteen jänniterasituksen kokeellinen ja teoreettinen määrittäminen. Tähtipisteen syösyjännitekoetus ja suojatason valinta”; prof. Paavola.

Helenius, Asko Juhani, „Kupariavojohtojen ominaisuuksia taajuuksilla 30...150 kHz vastaavan säädettävän keinojohtojen suunnittelu ja rakentaminen”; prof. Jauhiainen.

Holm, Martin Gunnar, „Pontryagin'in maksimiperiaatteeseen perustuvan optimisäätöjärjestelmän tutkiminen”; prof. Blomberg.

Karjalainen, Lauri Einari, „Monipuolisen tuotevalikoiman omaavan suuren sähköalan yrityksen jakeluteiden tutkiminen”; prof. Niini.

Kaukonen, Reijo Kalevi, „Tietokoneen ohjaaman digitaalisen tietojenkeräysjärjestelmän suunnittelu”; tekn.lis. Ahonen.

Kasanen, Tapio Juhani, „Vaihelukituksen oskillaattorin teoria ja suunnittelusuureiden määrittäminen teorian pohjalta”; prof. Blomberg.

Kekäläinen, Pekka Kalevi, „Suurkaupunkisähkölaitoksen loistehon hankinnan optimointi”; dipl.ins. Pajula.

Keskitalo, Pentti Juhani, „U- ja E-muotoisten vaihtovirtamagneettien vertailu kontaktorin käyttölaitteena”; prof. Pyökäri.

Kiiskinen, Esko Antero, „Eri askellyhennyksillä käännetettyjen oikosulkumoottorin reaktanssien laskeminen ja tulosten arvostelu”; prof. Pyökäri.

Kolster, Arne Christian, „Undersökning av böjningens inverkan på spänningshållfastheten och förlustfaktorn hos papperisolerade kraftkablar”; prof. Paavola.

Komsi, Matti Jooseppi, „Muuntajan säiliössä syntyvät tehohäviöt ja niiden estäminen”; prof. Pyökäri.

Korvola, Martti Olavi, „Pitkän voimakkaasti resistiivisen johdon kautta syöttävän tahitigeneraattorin stabiilisuus”; prof. Paavola.

Koskinen, Reima Mikael, „Teho- ja energiatariffien muodostaman järjestelmän täydentäminen perusmaksullisella sähkönmyyntitariffilla ammatin- ja liikkeenharjoitusta silmälläpitäen”; dipl.ins. Pajula.

Kupari, Erkki Juhani, „Tasavirtakäyttö 3-vaiheverkosta piitasasuuntaajien avulla. Sovellutuksena meesauunin käyttö”; dipl.ins. Pajula.

Kupila, Johannes Jooseppi, „Diskriminaattoriperiaatteella toimiva taajuusilmaisain taajuusalueella 8,2—12,4 GHz”; prof. Tiuri.

Kyheröinen, Matti Oskari, „Suurehkon televisiokeskuksen tahdistusjärjestelmä”; tekn.lis. Ahonen.

Kähkipuro, Matti Juhani, „Kaksoisviritettyjen parametrisahvistimien teoria ja suunnittelun perusteet”; prof. Tiuri.

Laine, Jukka Martti, „Sähkörautatien vaara- ja häiriövaikutuksen rajoittaminen Helsingin verkkoryhmän puhelinverkossa”; prof. Jauhiainen.

Lehtonen, Lauri Pekka, „Paraboloidiheijastimella varustetun vastaanotinantennin syötelimeksi soveltuvan laajakaista-antennin suunnittelu taajuusalueella 1—10 GHz”; prof. Tiuri.

Lintunen, Kalle, „Useampia erikoispisteitä sisältävien siirtofunktioiden kuvaaminen vähemmän erikoispisteitä sisältävillä siirtofunktioilla”; prof. Blomberg.

Montonen, Kauko Aulis, „Suurhöyryvoimalaitoksen optimikuormituksen määrittäminen vesivoimavaltaisessa voimantuotannossa”; dipl.ins. Numminen.

Mäkelä, Suoma Sylvi Tuulikki, „Ohjattava piitasasuuntaaja ja sen soveltuvuus kytkinelimeksi”; tekn.lis. Ahonen.

Neuvonen, Toivo Johannes, „Aaltomuodosta riippumatta tehollista arvoa mittaava jännitemittari”; apul.prof. Ahonen.

Nevalainen, Väinö Sakari, „Pupinoitujen verkkoryhmäkaapelien transmissio-ominaisuudet ja käyttömahdollisuudet posti- ja lennätinlaitoksen verkossa”; prof. Jauhiainen.

Nikkilä, Jorma Antero, „Portaittain tapahtuvaa markkeerausta esittävän kojeiston suunnittelu opetusta varten”; prof. Jauhiainen.

Nordman, Kurt Alvar, „Undersökning av b-talsfördelningen för optimala cykliska graderingar”; tekn.tri Karlsson.

Nurmimäki, Väinö Kalervo, „Sarjakondensaattori suurvoimansiirrossa erikoisesti rele-suojauksen kannalta”; prof. Paavola.

Oksanen, Seppo Ilmari, „Höyryvoimalaitoksen tehonmuutosnopeuden tutkiminen”; dipl.ins. Numminen.

Pelkonen, Kaarlo Johannes, „Lämmönsiirtimien dynaamiset ominaisuudet”; prof. Ryti.

Perkiö, Martti Sakari, „L M Ericssonin päätekaukokeskuksen ARM 503 kokeilu ja täydentäminen”; prof. Jauhiainen.

Pilvinen, Eero Juhani, „Helsingin kaupungin Kallion kuormitusalueen sähkönsiirron järjestely”; prof. Paavola.

Portaankorva, Yrjö Johannes, „Pienehköjen vesivoimalaitosten kauko-käyttö”; dipl.ins. Pajula.

Potila, Antti, „Suurjännitekoestusmuuntajan oikosulkujännitteen riippuvaisuus muuntajan rakenteesta ja sen merkitys muuntajan käytössä”; prof. Paavola.

Raitio, Eero Antero, „Tasoilmaavallilla varustetun käyntikondensaattorimoottorin $U = 220$ V 50 Hz $P = 200$ W $n_1 = 3000$ 1/min konstruointi”; prof. Pyökäri.

Räty, Olli Juhani, „Merenkulkututkien etäisyysrengaspiirien stabiilisuus ja sen parantamismahdollisuudet”; tekn.lis. Ahonen.

Saari, Matti Kalervo, „Nopean digitaalilaskimen rakenteen ja toiminnan periaatteet ja sen sovellutus rannikkotykistön keskuslaskimeksi”; tekn.lis. Ahonen.

Saarinen, Seppo Severi, „Suurjännitekaapelipäätteen sähkökentän tutkiminen”; tekn.lis. Tuuri.

Salin, Aulis Antero, „Koaksiaalikaapeleissa ja niihin liittyvissä laitteissa esiintyvät ukosen haitalliset vaikutukset sekä suojatoimenpiteet näitä vastaan”; prof. Jauhiainen.

Salmi, Aimo Johannes, „Ohjattujen piitasasuuntaajien siltakytkennällä syötetyn tasavirtamoottorin käyttäytyminen”; prof. Pyökäri.

Sanaksenaho, Martti Olavi, „Yliaaltojen vaikutus kWh-mittariin”; tekn.lis. Tuuri.

Santanen, Sulo Armas, „Viankorjaus- ja huoltokustannusten suuruuden selvittely posti- ja lennätinlaitoksen johtoverkoissa”; prof. Jauhiainen.

Santomaa, Veli August, „Sähkömagneettisen aallon troposfäärinen sironta ja tämän kokeelliseen tutkimiseen tarvittavien mittausten suunnittelu”; prof. Tiuri.

Seppä, Onni Tapani, „Hohtopurkaus- ja häviökulmamittaukset öljyeristeisten virtamuuntajien jännitekestoisuuden ja korjauksen jälkeisen tyhjökäsitelyn arvosteluperustana”; prof. Paavola.

Seppänen, Kyösti Olavi, „Hartsitukieristimien dynaamisen oikosulkulujuuden tutkiminen”; prof. Paavola.

Slotte, Sverre Karsten, „Tillämpning av elektrolytiska analogin vid konstruktion av transformatorer”; prof. Voipio.

Suomela, Martti Antti, „Pyörimisnopeuden ja kulmakihtyvyyden mittaamiseen ja rekisteröintiin soveltuvan takometrigeneraattorin sekä siihen kytketyn tasasuuntaus-, derivointi- ja suodatusjärjestelmän konstruointi”; tekn.lis. Karttunen.

Tarkka, Ossi Kalevi, „Taajuusmoduloidujen radiolinkkien keskinäisten häiriöiden tutkiminen”; prof. Tiuri.

Tukkinen, Pentti Onni, „Valtakunnan verkon tehonsäädön tarkkuuteen vaikuttavien kuormitusvaihtelujen tutkiminen”, prof. Blomberg.

Tuomenoja, Aarno Tapani, „Höyryvoimalaitoksen tehonsäätöpiirin laskeminen mittaustulosten perusteella”; dipl.ins. Numminen.

Puunjalostusosasto:

Dahlberg, Ulf, „Undersökning rörande aktiverad aluminiumoxida inverkan på kondensatorpapperets egenskaper”; prof. Pellinen.

Ebeling, Kari, „Tutkimus kartongin lakattavuuden määrittämisestä”; dos. Aaltio.

Eklöf, Tor, „Undersökning av barkningstrummor och barkpress vid. A. Ahlström Ab, Warkaus-bruk”; prof. Murto.

Huhtanen, Heikki, „Tutkimuksia syväpainopapereiden painettavuudesta”; dos. Perilä.

Jantunen, Esko, „High-yield-mäntysulfaattiselluloosan kovuuden ja puhtausasteen vaikutus kartongin lujuusominaisuuksiin”; prof. Murto.

Juvonen, Risto, „Lastulevyn ja muiden puutuotteiden pinnan sileyden mittaamista”; prof. Siimes.

Järvinen, Asko, „Piirteitä Rauma-Repolan selluloosatehtaan eri kuitulajitintyyppien toimintaperusteista ja puhdistustehosta”; prof. Murto.

Kallonen, Harri, „Liukoisemäspäristäin sulfiittikeitto lähinnä Mg- ja Ca-emästen kannalta”; prof. Murto.

Kaiku, Aimo, „Kuivaustutkimuksia sahatavarain vientikuivaamolla ja puusepäntehtaan kuumakuivaamolla”; prof. Siimes.

Karttunen, Simo, „Tutkimus sanomalehtipaperin painettavuudesta”; dos. Perilä.

Kokko, Pentti, „Tutkimuksia pintaliimattujen offset-papereiden pölyävytyteen vaikuttavista tekijöistä”; dos. Aaltio.

Kokkonen, Ossi, „Koivu- ja mäntysahajauho sulfaattiselluloosan raaka-aineena”; prof. Murto.

Kurkijärvi, Eero, „Selluloosateollisuudessa esiintyvistä kaasuisista, lähinnä rikkidioksidista, terveydelliseltä kannalta”; prof. Noro.

Lassenius, Holger, „Kondensaattoripaperin siley”; dos. Aaltio.

Marttila, Ola, „Tutkimus kerrostettujen kartonkien radanmuodostuksesta nostosylinteri-koneella”; dos. Aaltio.

Myllykangas, Erkki, „Erään vaneri- ja rimalevytehtaan sisäisten kuljetusten analysointia ja parannussuunnitelmia”; prof. Kivimaa.

Niiranen, Matti, „Puolikemiallisen mäntykuidun valmistus”; prof. Murto.

Orivuori, Kaarlo, „Erään valkaistus sulfiittiselluloosaa valmistavan tehtaan vesitalous”; prof. Murto.

Perttilä, Juha, „Sahausjätteiden briketöinnin tutkiminen ja brikettitehtaan alustava suunnittelu”; prof. Kivimaa.

Pitkämäki, Pekka, „Puun mekaanisen teknologian laboratorion alustava suunnittelu”; prof. Kivimaa.

Rantanen, Mikko, „Eräitä valkaisimopesurilla suoritettuja ajotarkkailuja ja dynaamisella imulaatikolla tehtyjä rinnastelevia kokeiluja”; prof. Murto.

Riippa, Veli, „Tutkimuksia raippailmiöstä nopeakäyntisellä sanomalehtipaperikoneella”; dos. Aaltio.

Selander, Eino, „Kovan kuitulevyn valmistusmenetelmien vertailua ja tuotteen kehityä”; prof. Kivimaa.

Soukka, Reino, „Jauhatusasteen mittaaminen porositeetin ja vedenluovutuskyvyn avulla”; prof. Murto.

Tukkimäki, Timo, „Tutkimuksia kartongin kosteusprofiiliin vaikuttavista tekijöistä”; dos. Aaltio.

Tuomaala, Tauno, „Raaka-aineen vaikutus rimalevyn sydänlevyn laatuun ja valmistuksen taloudellisuuteen”; prof. Siimes.

Välvä, Keijo, „Massalaadun vaikutuksesta kevytpainopaperin painotilavuuteen”; dos. Aaltio.

Kemianosasto:

Fagerstolt, Leo, „En nedsänkbar sond för syrebestämning i sjövattnet”; prof. Kivalo.

Herrman, Christian, „Behandling av kopparslagg med $\text{SO}_2\text{-O}_2$ -blandningar”; prof. Tikkanen.

Hyppönen, Pekka, „Tutkimuksia eräiden bitumisten sideaineiden ja niiden komponenttien tarttuvuudesta sekä sen parantamisesta”; prof. Harva.

Idman, Edvard, „Gaskromatografisk analys av terpener och karaktärisering av dessa medelst kolonner av olika polaritet”; prof. Harva.

Järveläinen, Martti, „Tutkimuksia Oldershaw-kolonnin teoreettisista pohjaluvuista”; prof. Ståhlberg.

Kanko, Ilkka, „Bitumin reologisista ominaisuuksista”; prof. Harva.

Kares, Matti, „Sähkökemiallisen yleisinstrumentin rakentaminen”; prof. Kivalo.

Karjalainen, Timo, „Tutkimuksia ammoniumparawolframaatin kiteytyksestä wolframin valmistuksen osavaiheena”; prof. Tikkanen.

Karttunen, Timo, „Polypropeenikuitujen värjäys”; prof. Harva.

Kilpeläinen, Heikki, „Tutkimuksia eräiden ionien vaikutuksesta värinegatiivifilmin kehitykseen”; prof. Erämettä.

Komonen, Pertti, „Tutkimuksia jauhetun turpeen vesihöyrykaasutuksesta fluidisatiomenetelmällä käytettäessä epäsuoraa lämmitystä”; prof. Harva.

Lampinen, Seppo, „Kromi-nikkeli-teräksen liukenemisen polarograafinen analysointi”; prof. Kivalo.

Lounasmaa, Mauri, „3,9-Dihydroksi-bentsobisbentsofuran-6,12-kinonien valmistus ja asetylointi”; apul.prof. Gripenberg.

Mehtälä, Veijo, „Kromipitoisuuden vaikutus kromi-nikkeli austeniittisten terästen korroosiokestävyyteen”; prof. Tikkanen.

Mononen, Ahti, „Kaliumbromaaatin ja gibberelliinihapon vaikutus amylolyyttiseen ja proteolyyttiseen aktiivisuuteen mallastuksessa”; prof. Tikka.

Määttä, Raimo, „Ravannesuolatutkimus aktiivilietemenetelmällä puhdistetusta jätevedestä”; prof. Tikka.

Nikkilä, Seppo, „Mäntyöljyn fraktiointi neste-neste uuton avulla ja jakeiden kaasukromatograafinen analysointi”; prof. Harva.

Nurminen, Timo, „Nikotiinihapon muodostumisesta teollisesti tuotetussa leivontahivassa”; prof. Tikka.

Palosaari, Seppo, „Lämmönjohtumisesta huokoisessa kuitumaisessa materiaalissa”; prof. Ståhlberg.

Pavas, Jaakko, „Inhibiittien vaikutus kalsiumkloridikorrosioon”; prof. Tikkanen.

Rantala, Taisto, „Lisäaineiden vaikutus kobolttioksidin pelkistymiskykyyn”; prof. Tikkanen.

Ristimäki, Toivo, „Tutkimus kuparikivien liutuksesta”; prof. Tikkanen.

Sadik, Fehim, „Tutkimus SO₂-pitoisten savukaasujen aiheuttamasta korroosiosta höyryvoimalaitoksessa”; prof. Tikkanen.

Snickars, Kaj, „Undersökningar av de praktiska användningsmöjligheterna av bly i svavelsyralösningar”; prof. Tikkanen.

Tuomarla, Juhani, „Parkistuskokeita dialdehydiselluloosalla”; prof. Harva.

Vilhunen, Raili, „Ohran eri molekyylikokoa olevat β -amylaasit”; prof. Tikka.

Vuoriteollisuusosasto:

Asikainen, Hannu Matti, „Ruostumattoman teräksen ja eräiden kobolttiseosten hapettuminen korkeissa lämpötiloissa”; prof. Tikkanen.

Autere, Ilmo Viljo Juhani, „Louhintaporaus ja ammunta avolouhoksessa Outokumpu Oy:n Pyhäsalmen kaivoksella”; prof. Järvinen.

Fomin, Pekka, „Tutkimus sinkkioksidin pelkistymisen kinetiikasta”; prof. Tikkanen.

Grönfors, Teuvo Tapio, „Pienoismallien rakentaminen louhintatekniikasta”; prof. Järvinen.

Hakalehto, Kaarlo, „Ammoniumnitraatti-polttoöljyseoksen käyttö räjähdysaineena Outokumpu Oy:n kaivoksilla”; prof. Järvinen.

Halavaara, Yrjö, „Tutkimus FeO:n virherakenteesta”; prof. Tikkanen.

Hiilamo, Seppo Juhani, „Tutkimus NiO-MgO-seosten pelkistysmekanismista”; prof. Tikkanen.

Jansson, Folke, „Utskiljning via den metastabila smälta fasen i koppar-cadmium-legeringar”; dos. Sulonen.

Kaivola, Markku, „Tutkimus eräiden spinellien ja sekaoksidien pelkistyksestä”; prof. Tikkanen.

Kranck, Anders, „Tietokoneen sovellutusmahdollisuuksia malminarvioinnissa”; prof. Mikkola.

Laurila, Aaro Uljas, „Tutkimus koboltin ja koboltti-kromi-seosten passivoitumisesta”; prof. Tikkanen.

Pajari, Lauri, „Tutkimuksia sulan ja jähmeän faasin välisen dihedraalikulman muuttumisesta lämpötilan funktiona eräissä binäärisissä seoksissa”; dos. Sulonen.

Parviainen, Asko Eemeli, „Retrograadinen metastabiili sulaminen Fe-Cu-seoksissa”; dos. Sulonen.

Rutanen, Vesa, „Tutkimus seulakennon erotusterävyuden muuttumisesta kiertokuorman funktiona”; prof. Hukki.

Silventoinen, Ilmo, „Lyijymönjän valmistus hapetusmenetelmällä”; prof. Tikkanen.
Vanninen, Pentti, „Tutkimus sykloni-lokerosakeutin sakeutuspiiristä”; prof. Hukki.

Maanmittausosasto:

Heikkilä, Heikki Kaarlo, „Tutkimus edullisimmasta tila- ja asutusmuodosta”; prof. Wiiala ja dipl. ins. Vähä-Piikkiö.

Lamassaari, Olli Alfred, „Horisonttikamera Wild HC I:n ja sen kuvien mittaamisen tutkiminen”; prof. Halonen.

Leppänen, Harri Ossi Uolevi, „Stereokojeessa mittakaavan 1:2000 piirrettävän kaa-voituskartan runkopisteverkon valmistaminen”; prof. Halonen.

Martikainen, Matti Jyrki Tapio, „Kolmiulotteisen geodesian laskukaavojen ohjelmointi Elliot 803 tietokoneella laskemista varten”; prof. Hirvonen.

Mikkola, Markku Kalervo, „Tutkimus metsätalouskylän perustamisen edellytyksistä Pohjois-Suomessa”; prof. Wiiala.

Myhrberg, Kauko Olavi, „Talouskeskuksen ja peltoalueen välisen etäisyyden ja pelto-alueen koon vaikutuksesta viljelmän liikennekustannuksiin”; prof. Wiiala.

Mäkelä, Simo Harri, „Ilmakuvakameran tarkistus Malmin koekenttää käyttäen”; prof. Halonen.

Pajunen, Erkki Aleks, „Kaavoitetun taajaman ja sen ympäristön välisen liikenteen rakenteesta ja järjestelystä”; prof. Wiiala.

Parkkinen, Heikki Ensio Johannes, „Barometrinen korkeudenmittaus”; apul.prof. Tikka.

Paukkunen, Ossi Juhani, „Tutkimus yksityismetsien omistusmuotojen edullisuudesta”; prof. Wiiala ja metsät.tri Kallio.

Piippo, Simo Kalevi, „Antennin jatkokaapelien käyttö tellurometrimittauksissa”; apul. prof. Tikka.

Puupponen, Kalevi, „Tutkimus Photomapperin soveltuvuudesta 1:20 000 mittakaavaiseen kartoitukseen”; prof. Halonen.

Ravaska, Jaakko, „Tontin hintojen suhde rakennuskustannuksiin Helsingissä ja sen lähiympäristössä vuosina 1953—1962”; prof. Wiiala.

Sorri, Kaarlo Kalevi Matti Fjalar, „Geodimetri Nasm4B ja sen soveltuvuus kaavoitusmittausten tehtäviin erilaisissa olosuhteissa”; apul.prof. Tikka.

Tapanainen, Veikko Antero, „Maan kauppa-arvosta ja siihen vaikuttavista tekijöistä eräissä maalaiskunnissa”; prof. Wiiala ja tekn.tri Kantee.

Veriö, Aarne Väinö, „Tellurometrin MRA 2 indeksivirheen määrittäminen”; apul.prof. Tikka.

Arkkitehtiosasto:

Annala, Markku, „Korppoon kaivos, lyhytikäisen kaivosyhdyskunnan suunnittelu”; prof. Kivinen.

Arantola, Hannele, „Tutkielma Kokemäen kunnan asutuksen tähänastisesta kehityksestä sekä asemakaavallinen suunnitelma kunnan keskeisimpien osien vastaiseksi kehittämiseksi”; prof. Kivinen.

Bondestam, Märten, „Intervjuer om vilka byggnadsekonomiska forskningar i Norden är viktigast samt koncentrerad översikt över sålunda erhållet existerande kunskapsmaterial”; prof. Kivinen ja prof. Suhonen.

Cronhjort, Ulla, „Plan för bebyggande av Skanslandet och Kungsholmen”; prof. Kivinen ja prof. Wickberg.

Hannula, Raimo, „Uudistussuunnitelma Helsingin kaupungin Ullanlinnan kaupunginosassa”; prof. Kivinen.

- Hausen, Brita, „Friluftsområde i Nouks”; prof. Kivinen ja prof. Suhonen.
 Helpinen, Harto, „Nykyaikaisen kaupungin keskusta”; prof. Kivinen.
 Huhtiniemi, Reino, „Kuusankosken keskusta”; prof. Kivinen ja prof. Blomstedt.
 Huuskonen, Aimo, „Modernin taiteen museo Suomenlinnaan”; prof. Blomstedt.
 Ilonen, Pirkko, „Nyky musiikin talo”; prof. Blomstedt.
 Jouhikainen, Vuokko, „Järvenpään linja-auto- ja rautatieasema”; prof. Blomstedt ja prof. Kivinen.
 Juutilainen, Erkki, „Riihimäen keskusta”; prof. Kivinen.
 Kairamo, Erkki, „Lasitehdas Naantaliin”; prof. Blomstedt.
 Kairamo, Maija, „Esplanaadikappeli”; prof. Blomstedt ja prof. Suhonen.
 Kalke, Jyrki, „Ylioppilaskylä Helsinkiin Laurinmäkeen”; prof. Suhonen ja prof. Kivinen.
 Kangaspuro, Veli, „Ylioppilaiden kongressi ja kulttuuritalo”; prof. Blomstedt.
 Koho, Ritva, „Asumalähiöt, Hirvensalo”; prof. Kivinen.
 Koski, Jarkko, „Loma- ja kongressihotelli Pallastunturille”; prof. Suhonen ja prof. Blomstedt.
 Laapotti, Elvi, „Taideteollisuusmuseo Helsinkiin”; prof. Blomstedt.
 Mykkänen, Paavo, „Maaseutuyhteiskunnan asemakaavallisen rakenteen ja ympäristön tutkimus konkreettisenä kohteena Isoluodon saari Särkisalmen kunnassa”; prof. Kivinen.
 Pajamies, Ilkka, „Ikkunalasitehdas Naantaliin”; prof. Blomstedt.
 Palmqvist, Marja, „Plastillisten taiteiden koulu”; prof. Blomstedt ja prof. Kivinen.
 Pantzar, Pentti, „Merentutkimuslaitos ja akvaario Helsinkiin”; prof. Blomstedt.
 Pesonen, Martti, „Akustiikkatutkimuskeskus konserttisalissa”; prof. Pernaja, prof. Blomstedt ja dipl.ins. Borenius.
 Rastimo, Jouko, „Nuutajärven lasitehtaan alueen suunnitelma”; prof. Kivinen.
 Saari, Eero, „Erään elementtirakenteisen kerrostalon rakennusopillinen tutkiminen”; prof. Pernaja.
 Savolainen, Sulo, „Asumalähiö ja talotyyppit Kallvikissa”; prof. Kivinen ja prof. Suhonen.
 Suihkonen, Jaakko, „Ikkunalasitehdas Naantaliin Luonnonmaalle”; prof. Blomstedt.
 Sulonen, Pauli, „Tikkurilan urheilupuisto”; prof. Blomstedt ja prof. Kivinen.
 Tarjanne, Liisa, „Etelä-Päijänteen rantojen maiseman hoito ja käyttösuunnitelma asutustaajamiksi, maatalous-, teollisuus-, virkistys- ja luonnonsuojelualueiksi”; prof. Kivinen.
 Vuori, Mauno, „Myymäen asemakaava, asumalähiön suunnittelu”; prof. Kivinen ja prof. Suhonen.
 Ylinen, Jaakko, „Arkkitehtuurin esittäminen elokuvalla”; prof. Wickberg.

XVI. Selvitys teknillisen korkeakoulun opettajien toiminnasta

Seuraavat teknillisen korkeakoulun professorit, dosentit ja lehtorit ovat ilmoittaneet toiminnastaan lukuvuoden 1962—63 aikana.

Aaltio, Erkki Aulis, paperiteknologian vt. professori. Paperiteknologia I—III. Paperikemian luennot, 1 t/v kevätlukukaudella. Paperikemian dos. ja erikoisopettaja. Lohja-Kotka Oy:n tutkimuspäällikkö. Suomen Paperi-insinöörien Yhdistys, Suomalaisten Kemistien Seura, TAPPI. Erkki A. Aaltio: „Lehtipuumassasta valmistetun hienojakeen vaiku-

tus voimapaperin ominaisuuksiin" Paperi ja Puu, N:o 4 a, 1962. Tutkimus- ja kehitystoimintaa Lohja-Kotka Oy:n tehtailla Lohjalla.

Ahonen, Antti-Pekka, määrättyä hoitamaan sähkötekniikan (teletekniikka) apulaisprofessorin virkaa. Teletekniikka. Elektroniikka II. Elektroniputki- ja transistoripiirit. Elektroniikka I. Päävirka Helsingin Teknillisessä oppilaitoksessa: radiotekniikan yliopettaja (20 h/vk). Jäsen kauppa- ja teollisuusministeriön asettamassa toimikunnassa, jonka tehtävänä selvittää Helsingin teknillisen oppilaitoksen siirtymistä Hietalahdessa Teknilliseltä korkeakoululta vapautuviin tiloihin sekä oppilaitoksen jakoa kahdeksi eri hallintoyksiköksi Toimikunnan varapuheenjohtaja. Puheenjohtaja Kauppa- ja teollisuusministeriön asettamassa toimikunnassa, jonka tehtävänä selvittää teknillisten oppilaitosten opettajain valmistusta ja valmennusta. STS, Radioinsinööri-seura r.y., Suomen Sähköinsinööri-liitto, Suomen Tieteenharjoittajain liitto, Suomen Tietokirjailijain yhdistys. Elektroniikan perusteet, 96 sivua, Helsinki, Kansanvalistusseuran Kirjeopisto. UHF-televisiokuvalähettimen suunnittelun ja rakentamisen johto Helsingin teknillisessä oppilaitoksessa.

Asanti, Paavo Kalevi Gabriel, valimotekniikan ja metalliopin teknologian dosentti ja erikoisopettaja, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen metallurgian laboratorion johtaja, Outokumpu Oy:n Säätiön varajäsen, Suomen Teknillisen Seuran, Vuorimiesyhdistyksen, Svenska Metallografförbundet'in jäsen, Suomen Luonnonvarain Säätiön stipendi. Julkaissut: Valukappaleen suunnittelu: XII 237 s. Helsinki 1962.

Blomberg, Hans Georg, teoreettisen sähkötekniikan professori (vaihtuva ruotsinkielinen professuuri). Sääteknikka ja teoreettinen sähkötekniikka. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen sähköteknillisen laboratorion johtaja. Toiminut opettajana „Stiftelsen Tekniska Läroverket i Helsingfors"-nimisessä teknillisessä opistossa 31.12.62 saakka. Jäsen Suomen Sähköinsinööri-liitossa, Tekniska Föreningen i Finland, Svenska Tekniska Vetenskapsakademien i Finland, Suomen Sääteknillisessä Seurassa, IFAC:n teoriakomitessa, Teknillisten Tieteiden Akatemiassa 23.4.63 alkaen. Valtion apuraha varttuneille tieteenharjoittajille 1.1.63 alkaen. Valtion teknillistieteellisen toimikunnan apuraha kojehankintoja varten (yhdessä dipl.ins. T. Kuusiston kanssa). Saanut käyttöönsä Oy Strömberg Ab:n ja KOP:n rahastojen tuoton assistentin palkkaamiseen transduktoreiden perusteoriaa koskevia tutkimuksia varten. Toiminut (yhdessä prof. Tiurin kanssa) SIK'in ulkomaasekskur-sion johtajana (27.5.—19.6.63, Ruotsi, Berliini, Itävalta, Saksa, Sveitsi, Italia). Osallistunut IFAC'in (International Federation of Automatic Control) kansainväliseen kongressiin Baselissa 27.8.—4.9.63.

Bredenberg, Johan Brunosson, dosentti, orgaaninen kemia. Spektrofotometria (10 t.). „Research Associate", Indiana University, Indiana, U.S.A., 31.10.1962 asti. Neste Oy:n palveluksessa 1.11.1962 lähtien. Jäsen: Suomalaisten Kemistien Seura, Suomen Kemisti-seura, Tekniska Föreningen i Finland, American Chemical Society. Opintomatka Yhdys-valtoihin 1962. The Kinetics and Mechanism of the Decomposition of 2,4-Dihydroxy-1,4-benzoaxin-3-one (E. Honkasen ja A. I. Virtasen kanssa) Acta Chem. Scand. 16 (1962) 135. Ibamarin der Bitterstoff aus Iberis amara L. (R. Gmelinin kanssa) Acta Chem. Scand. 16 (1962) 649. Über das Vorkommen von Cucurbitacin E und I in Iberis amara L. (Cruciferae) und die Identität von „Ibamarin" mit Cucurbitacin I. (R. Gmelinin kanssa) Acta Chem. Scand. 16 (1962) 1802. Luennoinut Suomalaisten Kemistien Seuran 8. täydennyskoulutuskursseilla.

Castrén, Viljo Veli, vesirakennusopin professori. Vesirakennusoppi II (uusi) ja II—III (vanha opetusohjelma). Kulkulaitosministeriön määräämä Inarinjärven säännöstelyn tarkastaja. Valtion vesivoimatoimikunnan ja vesihallintokomitean jäsen. Helsingin kaupungin vesihuoltotoimikunnan jäsen. Kristillis-yhteiskunnallisen työkeskusliiton puheenjohtaja.

Kristillisen kulttuurin liiton varapuheenjohtaja. STS:n, Rakennusinsinööriyhdistyksen, Suurpadot ry Suomen osaston, Kansantaloudellisen yhdistyksen, Suomen maantieteellisen seuran jäsen, Suomen vesivoimayhdistyksen hallituksen jäsen. TKK:n koulukassan stipendillä osallistunut pohjoismaiseen rakennusprofessorien kokoukseen Tukholmassa sekä tutustunut Tukholman TKK:n vesirakennuslaboratorioon 27.—29. 5. 63. Tampella Oy:lle ja Finlayson-Forssa Oy:lle Näsijärven säännöstelysuunnitelma sekä ehdotus Näsijärven säännöstely-yhtiön säännöiksi. Luennoinut vesilakipäivillä säännöstely-yhtiöistä.

Erämetsä, Kurt Heikki Olavi, epäorgaanisen kemian professori. Epäorg. kem. II 2 l. syysluk. 4 l. kev.luk. Epäorg. kem. II. 2 l. kev.luk. Väitöskirjojen ennakkotarkastusta suorittavan valiokunnan jäsen. Kirjastovaliokunnan jäsen. Korkeakoulun edustaja valokuvauksen ja elokuvauksen säätiössä. Teknillisten tieteiden akatemian, Suomalaisen tiedeakatemian ym. jäsen. Untersuchungen über die Allotropie des Schwefels VIII. Die Herstellung des v -Schwefels. Suomen Kemistilehti B 35 (1962) 154—157. Miten spektroanalyysi keksittiin. Arkhimedes n:o 2, 1962. Miten vety, happi ja typpi saivat suomenkielisen nimensä. Suomen Kemistilehti A 35 (1962) 193—208, 234—240. Untersuchungen über die Allotropie des Schwefels IX. s -Schwefel, η -Schwefel und σ -Schwefel. Suomen Kemistilehti B 36 (1963) 6—8.

Halonen, Reino Sakari, fotogrammetrian professori. Ohjelman mukaiset luennot ja harjoitukset M-osastolla 834. Maanmittausosaston johtaja, korkeakoulun edustaja Suomen Teknillisen Seuran täydennyskoulutustoimikunnan neuvottelukunnassa, Sisäasiainministeriön asettaman kaavoitusmittausten tarkkuusmääräyksiä tarkistavan toimikunnan puh.joht., Otaniemen Urheilusäätiön hallituksen puh.joht., Töölön Pojat hallituksen jäsen, Kansainvälisen Fotogrammetrisen Seuran VI-Komission puh.joht., Pohjoismaiden Tieteellisen Liiton Suomen osaston tiensuunnittelua käsittelevän jaoston puh.joht., Maanmittaustieteiden Seuran hallituksen puh.joht., Suomen Teknillisen Seuran valtuuston jäsen ja hallituksen varapuh.joht., Suomen Akateemisen Urheiluliiton esimies. Valtion Teknillistieteellisen toimikunnan apuraha materiaalin hankintaan ja aputyövoiman palkkaamiseen, Suomen Akatemian vanhemman tutkijan apuraha 1. 1. 63 lähtien. Opintomatkat 1962 Italiaan ja 1963 Länsi-Saksaan ja Tšekkoslovakiaan. Julkaissut: En blick på lantmäteriundervisningens och -forskningens framtid i Finland, Maanmittausinsinööri 1962 N:o 12. Kansainvälisen Fotogrammetrisen Seuran VI-Komission työstä, Suomen Fotogrammetrisen Seuran Julkaisu N:o 3. Suomen Fotogrammetrisen Seura 30-vuotta, Suomen Fotogrammetrisen Seuran Julkaisu N:o 3. Undervisningen vid Tekniska Högskolans Lantmäteriavdelning, Norske Möde 1962. About Use of Photogrammetric Methods in Developing Countries with special Attention to the Possibilities provided by the Finnish Horizon and Statoscope Measurements. United Nations Conference on the application of science and technology for benefit of the less developed areas. Iso Tietosanakirja-teoksen fotogrammetrian alan kirjoittaja. Esitelmöinyt Tukholman Teknillisen korkeakoulun ja Ruotsin Fotogrammetrisen Seuran järjestämässä tilaisuudessa „Kameran tarkistamista koskevista tutkimuksista”.

Harva, Olavi Johannes, orgaanisen kemian teknologian professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti sekä valvonut harjoitustöitä ja tutkintotehtäviä. Teknillisen korkeakoulun määräämä jäsen Tekniikan edistämissäätiön hallituksessa. Osallistui TKK:n edustajana pohjoismaiden teknillisten korkeakoulujen kemian professorien kokoukseen Trondheimissä 11.—12. 10. 1962. VTT:n tielaboration neuvottelukunnan jäsen. Toiminut Neste Oy:n pääkemistinä. Regulus Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Teknillisen Kemian Aikakauslehden toimitusvaliokunnan jäsen. Teknillisten tieteiden akatemian, Suomen teknillisen seuran, Suomalaisten kemistien seuran ja Finska kemistsamfundet'in jäsen. STS:n täydennyskoulutusvaliokunnan jäsen. Suomalaisten kemistien seuran 10.—12. 1. 1963 järjestämän

infrapunaspektroskopiaa käsittelevän 8. jatkokoulutuskurssin kurssitoimikunnan jäsen. Julkaissut: „Tienpäälystysbitumin ominaisuuksista, Tielehti 32 (1962):1, p. 28. „A gas chromatographic study of tall oil fatty acids fractionated by counter-current distribution” (Y. Ahon ja S. Nikkilän kanssa), Tekn. Kemian Aikakauslehti 19 (1962) 390.

Helenelund, Karl Vilhelm, pohjarakennuksen ja maarakennusmekaniikan professori. Luennoin ohjelman mukaisesti. Opettajaneuvoston määräämä vastaväittäjä tekn.lis. Leo Keinosen väitöstilaisuudessa. Teknillisen korkeakoulun stipendilautakunnan jäsen. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen geoteknillisen laboratorion johtaja 31. 12. 1962 saakka. Asian-tuntija valtion teknillisen tutkimuslaitoksen tielaboratorion johtajan virkaa täytettäessä. Maa- ja vesiteknillisen tutkimussäätiön puheenjohtaja. Suomen geoteknillisen yhdistyksen puheenjohtaja. Rakennusinsinööriyhdistyksen pohjarakennusnormitoimikunnan puheenjohtaja. Rakeva-säätiön hallintoneuvoston jäsen. Teknillisten tieteiden akatemian ja Svenska tekniska vetenskapsakademien i Finland'in jäsen. Maa- ja vesirakennusinsinööriyhdistyksen ja sen käsikirjatoimikunnan jäsen. Nordenskiöldsamfundet'in, Suomen teknillisen seuran ja Tekniska Föreningen i Finland'in jäsen. Suomen Akatemian apuraha 1. 1. 1963 lähtien. Osallistunut pohjoismaiden teknillisten korkeakoulujen rakennusinsinööriolosaston professorien neuvottelupäiviin Tukholmassa toukokuussa 1963.

Hirvonen, Reino Antero, geodesian professori. Tasoituskas, tähtitiede ja korkeampi geodesia. Virkavapaa sairauden vuoksi syyskuun 1962. Puolustusministeriön asettaman karttakoordinaatistotoimikunnan puheenjohtaja. Ohion valtionyliopiston tutkimuslaitoksen geodeettisen osaston Research Associate. Suomalainen tiedeakatemia. Teknillisten tieteiden akatemia. Maantieteellinen seura. Maanmittaustieteiden seura (julkaisutoimikunnan puheenjohtaja ja päätoimittaja). Tähtitieteellinen yhdistys Ursa (varapuheenjohtaja). On the Statistical Analysis of Gravity Anomalies, Ann. Acad. Sci. Fenn. A III 58, Helsinki 1962, 24 siv. The Reformation of Geodesy, Bulletin géodésique n:o 65, Paris 1962, 18 siv. Interpolation and. Integration of the Normal Free Air Anomalies. Bull. géod. N:o 63. Paris 1962. 3 siv.

Häyrinen, Tauno Erkki, professori. Kehr.teknologia, kutomateknologia (6 t/v). VTT:n tekstiilitekn. lab. johtaja. SOK:n Hels. tehtaiden isännöitsijä. STS, Tampereen tekn. Seura, Suomen Tekstiilitekn. Liitto ym. Vaatetusteollisuusliiton puh.joht. Suomen Työnant. Keskusliiton valt:n jäsen, Suomen Teoll.liiton Hall. Suomen Leijonan komentajamerkki, Suomen Työn Liiton ansiomerkki. Sveitsi ja Italia. Asiantuntijalausuntoja.

Immonen, Viljo Nikodemus, voimalaitosopin ja energiatalouden professori. Hoitanut höyrytekniikan professorinvirkaa ja puolta voimalaitosopin ja energiatalouden professorin virasta. Luennot ja harjoitustyöt pidetty ohjelman mukaisesti. Virkavapaa ajalla 15. 1. 63—15. 2. 63 sairauden vuoksi. Pohjois-Karjalan teollisuustoimikunnan ja Pohjois-Karjalan valtuuskunnan jäsen. Aikakauslehti Voima ja Valon toimitusvaliokunnan jäsen. Suomen Teknillisen Seuran, Suomen Sähköinsinööriiliiton ja Suomen Vesivoimayhdistyksen jäsen. Saanut Valtion teknillistieteellisen toimikunnan matka-apurahan Länsi-Saksaan höyrykatilanoitoimilla suoritettavia tutkimustöitä varten. Opintomatkat suoritettu 28. 6. 62—10. 7. 62 ja 24. 10. 62—4. 11. 62. Toiminut asiantuntijana Lahden kaupungin sähkölaitoksen ja Turengin sokeritehtaan höyryvoimalaitossuunnitteluissa sekä Tampereen ja Kajaanin kaukolämpösuunnitteluissa.

Jansson, Jan-Erik, laivanrakennustekniikan professori. Hoitanut lisäksi puolet laivan teorian professorinvirasta. Luennot, harjoitustyöt ja diplomityöt opetusohjelman mukaisesti. Laivanrakennusalan asiantuntijatehtäviä. Aikakauslehden Tekniskt Forum — Tekniska Föreningens i Finland Förhandlingar vastaava julkaisija. Julkaissut lyhyitä artikkeleita, kannanottoja ja arvosteluja. Antanut lausunnon Tie- ja vesirakennushallitukselle

Saimaan kanavan laivakooista sekä suorittanut TVH:n asiantuntijana touko—heinäkuussa mallikokeita Hamburgsche Schiffbau-Versuchsanstalt'issa Saimaan kanavan laajennuksen mitoitusta varten. Laivateknillinen opintomatka Hampuriin 28. 2.—3. 3. 63 sekä Berliiniin, Versuchsanstalt für Wasserbau und Schiffbau 21. 6. 63. Suomen virallinen edustaja pohjoismaisessa laivateknillisessä kokouksessa Tukholmassa 12—13. 10. 62 sekä sen yhteydessä pohjoismaisen laivateknillisen komitean puheenjohtaja. Suomen virallisena edustajana kansainvälisten insinöörijärjestöjen FEANI ja EUSEC konferensseissa München'issä kesäkuun loppupuoliskon aikana. International Ship Structures Congress nimisen järjestön kirjeenvaihtajajäsen. Aikakauslehden European Shipbuilding toimitusvaliokunnan jäsen. Suomen laivateknillisen komitean puheenjohtaja. Seuraavien tieteellisten seurojen jäsen: The Society of Naval Architects and Marine Engineers, New York; The Royal Institution of Naval Architects, London; North East Coast Institution of Engineers and Shipbuilders, Newcastle; Schiffbautechnische Gesellschaft, Hamburg; Svenska Tekniska Vetenskapsakademierna i Finland.

Jaskari, Osmo Veijo, professori kansantaloustieteessä. Kansantalous I—VI. Luennot pidetty ohjelmanmukaisesti. Opintolainautakunnan jäsen sekä koulukassan, stipendirahaston ja monistustoimiston tilintarkastaja. Hoitanut puolta Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan kansantaloustieteen apulaisprofessorin viran opetusvelvollisuudesta. Kansantaloudellinen yhdistys, Taloustieteellinen seura ja Ekonomiska samfundet. Kansainvälinen taloudellinen integroituminen ja maan teollisuuspolitiikka (virkaanastujaisesityelmä) Teknillinen aikakauslehti 6/1962.

Jauho, Pekka Antti Olavi, ydinfysiikan professori. Ydinfysiikka 2 t/v sl ja kl. Reaktorifysiikka 2 t/v sl ja kl. Seminaari 2 t/v sl ja kl. Kvanttimekaniikka 2 t/v kl vapaaehtoinen III ja IV vuosikurssi. Teknillisen fysiikan osastonjohtaja. Reaktorilaboratorion johtaja. Helsingin yliopiston dosentti, teknillisen atomienergiaohjelmatoimikunnan puheenjohtaja, maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan varapuheenjohtaja, työvoimakysymyksiä käsittelevän neuvottelukunnan jäsen, Ison tietosanakirjan neuvottelukunnan jäsen, Helsingin yliopiston ydinfysiikan asemaa tutkimaan asetetun toimikunnan jäsen. Suomalaisen tiedeakatemian ja teknillisten tieteiden akatemian jäsen, Suomen fyysikko-seuran jäsen. Voimayhdistys Ytimen kunniapalkinto, vanhemman tieteenharjoittajan apuraha 1. 1. 1963. Atomienergia ja Suomi 1945—1962: Teknillisen korkeakoulun reaktorilaboratorio. Arkhimedes N:o 2, 1962: Reaktoriteknikasta ja FiR 1:n tehopulssiominaisuuksista. Lukuisia kirjoituksia eri lehdissä. Teknillisen atomienergiaohjelmakomitean miehistö.

Järvinen, Kauko Nestor, kaivostekniikan professori. Kaivostekniikkaa III:lle ja IV:lle kurssille. Teknillinen asiantuntija Otanmäki Oy:ssä. Valtion kaivoslautakunnan puheenjohtaja. Outokumpu säätiön hallituksen jäsen. Suomen teknillinen seura. Suomalaisten kemistien seura. Suomen geologinen seura. Vuorimiesyhdistys r.y., jonka puheenjohtaja 30. 4. 63 alkaen. Kärvasvaaran ja Raajärven kaivoksia koskevia suunnitelmia.

Kaitera, Pentti Veikko, maatalouden vesirakennuksen professori. Pitänyt luentosarjat. Johtanut Maatalouden vesirakentajien kerhon kolmeviikkoisen ekskursion Itä-Saksaan, Länsi-Saksaan ja Hollantiin. Oulun yliopiston va. rehtorina vuoden 1962 loppuun, Suomen kristillisen ylioppilasliiton puheenjohtajana. Pohjoismaiden maataloustutkijain yhdistyksen kulttuuritekniillisen jaoston puheenjohtajana. Kutsuttu Oulun yliopiston ylioppilaskunnan kunniajäseneksi ja Oulunlaakson Diplomi-insinöörit ry:n kunniajäseneksi. Valtion teknillistieteellisen toimikunnan apuraha vuoden 1963 alusta. Merten paine Maan muovaajana, 150 s., WSOY, Helsinki; Merten paine maapallon muovaajana, 4 s., Geologi n:o 4—5, Helsinki; Niinivaara's method for estimating the evaporation from watershed areaa, 7 s., Intern. Union of Geod. and Geoph., General Assembly, Calif. Aug. 1963. Tehnyt alus-

tavan ehdotuksen Helsingin rantavesien puhdistamisesta, kehittänyt uudentyyppisen sala-oja-auran puuttomien soiden kuivattamiseksi ja tätä koskeva kokeilutoiminta järjestetty yhteistoiminnassa Islannin valtion kanssa.

Kajamaa, Mauno Daniel, kartografian dosentti. Kartografian luentosarja (N:o 807) 2 t/v sekä syyslukukaudella 2 t/v harjoituksia. Tenttikuulusteluja, dipl. töiden tarkastuksia ja kartografian laitoksen esimiehen toimesta aiheutuvia tehtäviä. Maanmittaushallituksen kollegin jäsen, yli-insinööri, topografisen toimiston ja karttapainon johtaja. Valtioneuvoston asettaman maanmittauslaitoksen organisaatiokomitean jäsen. Valtiovarainministeriön määräämä Graafisen tekniikan säätiön hallituksen varajäsen. Suomen Kartografisen Seuran puheenjohtaja, Suomen Maantieteellisen Seuran työjäsen, Maanmittausinsinöörien Liiton ulkoasiaintoimikunnan puheenjohtaja. Suomen Teknillisen Seuran valtuuskunnan jäsen. Kansainvälisen Maanmittausinsinöörien Liiton (FIG) permanentin komitean jäsen ja III tekn. komission raportööri. Kartografisen kirjallisuuden bibliografian Bibliotheca Carthographica'n avustaja Suomen osalta. Maanmittaustieteiden Seuran aikakauskirjan „Maanmittaus” julkaisutoimikunnan jäsen. Esitelmöitsijänä Tampereen Seutukaavaliiton 10-vuotis juhlakokouksessa. Deutsche Gesellschaft für Kartographie pyytänyt esitelmöitsijäksi v. 1963 vuosikokoukseensa. Tekn. korkeakoulun dosenttistipendi. Suomen edustaja kansainvälisen maanmittausinsinöörien liiton (FIG) X kongressissa Wien'issä 24. 8.—1. 9. 62. Kartat ja suunnittelu, 12 siv., 4 karttaliitettä, Helsinki 1962, Maalaiskuntien liiton julkaisu „Maaseutukaavoitus”. Karttojen ajan tasolla pidosta erityisesti Suomen oloja silmälläpitäen, 10 siv. Helsinki 1962, Maanmittausinsinöörien liiton aikakauskirja Maanmittausinsinööri N:o 9—10/1962. Artikkelit „Kartta”, 5 palstaa, 3 karttaliitettä, Helsinki 1962, Uusi Tietosanakirja osa 9. Maan peruskartoitus- ja kartanpainatustöiden johto.

Karttunen, Pauli Jubani, vahvavirtatekniikan vt. apulaisprofessori (sivutoimi). Vahvavirtatekniikka (aine 371). 3 t/v syys- ja kevätlukukaudella. Sähkötekniillisen osaston osastokollegin jäsen. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen sähkötekniillisen laboratorion vt. tutkimusinsinööri (päätoimi). Suomen sähköinsinööriliiton ja Suomen säätötekniillisen seuran jäsen. Valtion teknillistieteellisen toimikunnan apuraha (250 000:—) kiihtyvyyksmittaria koskevaan tutkimustyöhön. Julkaissut Synthesis of RC-coupled triode and pentode stages employed in closed-loop a.c. systems, 96 s., Helsinki, 1962 (Valtion teknillinen tutkimuslaitos. Julkaisu N:o 75). Elektronisen analogialaskimen rakenne ja käyttö, 6 s., Voima ja Valo, 35 (1962), 4.

Kivalo, Pekka, fysikaalisen kemian professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti fysikaalista kemiaa ja valvonut siihen liittyviä harjoitustöitä ja tutkintotehtäviä. Kemian osaston johtaja. Kemian osaston säteilysuojauksen valvoja. Reaktorilaboratorion asiantuntijatoimikunnan jäsen. Valtioneuvoston asettaman matematiikan opetuskomitean jäsen. A. Kordelinin Säätiön hallituksen varajäsen. British Council'in stipendilautakunnan jäsen. Suomalais-amerikkalaisen stipendilautakunnan jäsen. Working party „Fresh water” of the European Federation of Chemical Engineering'in jäsen. Työtehovaltuuskunnan jäsen. Teknillisten Tieteiden Akatemian jäsen. Suomen Teknillisen Seuran jäsen. Suomalaisten Kemistien Seuran ja sen kemian nimistökomitean jäsen. Tieteenharjoittajain Liiton perustajajäsen ja sen hallituksen (1962) sekä neuvottelukunnan jäsen; THL:n edustaja AKAVAn neuvottelukunnassa. Varttuneiden tieteenharjoittajien apuraha 1962. Tekniikan Edistämissäätiön ja Valtion teknillistieteellisen toimikunnan apurahat. Osallistunut Pohjoismaitten teknillisten korkeakoulujen kemian professorien kokoukseen Trondheimissa lokak. 11.—12. 1962. Julkaissut: „On the anomalous polarographic reduction of certain anions. IV. The rate of hydrolysis of tetrachloroplatinum (II) ion” (yhd. P. Ulmasen kanssa). Suomen Kemistilehti B 35, 192 (1962). „Water tester with a submersible indi-

cator for dissolved oxygen, conductivity, temperature and redox measurements. Part I. (yhd. K. L. Fagerstoltin, R. Lehden ja E. Kailan kanssa). Paperi ja Puu 6—7, 365 (1963). „Kielten ja matematiikan opetuksesta oppikouluissamme” (Kun äiti opettaa...) Suomen Kuvalehti 13, 18 (1963). „Kemisti-insinööri koulutus pohjoismaisissa teknillisissä korkeakouluissa”. Teknillinen Aikakauslehti N:o 12—13 (1963).

Kivinen, Martti Olavi (Olli), asemakaavaopin professori. Luennoinut opetusohjelman mukaisesti. Suomen kirkon rakennusasiain neuvottelukunnan puheenjohtaja. Valtakunnan-suunnitteluneuvoston, valtion rakennustaidelautakunnan, Helsingin keskustan asemakaava-toimikunnan, Asuntosäätiön valtuuskunnan, Seutusuunnitelmien liiton valtuuskunnan ja Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Karjalan rahaston hoitokunnan jäsen, Suomen Taide-teollisuusyhdistys r.y:n hallintoneuvoston varajäsen. Sisäasiainministeriön asettaman pysäköinti- ja liikennetilan tulevaa tarvetta tutkivan toimikunnan jäsen, sisäasiainministeriön asettaman työhuonetoimikunnan jäsen, Otaniemen hoitokunnan asemakaavaajaoksen jäsen ja Helsingin Yliopiston eräitten rakennustoimikuntien jäsen. Teknillisten Tieteiden Akatemian jäsen, Suomen Arkkitehtiliiton asemakaavalaitoksen johtokunnan ja luottamusvaltuuskunnan jäsen, International Federation for Housing and Planning yhdistyksen kunniavarujohtaja. Osallistunut Suomen edustajana ECE:n Housing Committeeen kokouksiin 11.—14. 3. 1963 Genevessä, osallistunut asemakaavaopetusta käsittelevään pohjoismaiseen kokoukseen 21.—24. 4. 1963 Odense'ssa, osallistunut Pohjoismaiden korkeakoulujen arkkitehtiosastojen neuvottelukokouksiin 14.—15. 6. 1963 Trondheim'issa, osallistunut International Federation for Housing and Planning yhdistyksen XXVI kongressiin Pariisissa 2.—9. 9. 1962. Komiteamatka Tanskaan, Saksaan ja Hollantiin toukokuussa 1963. Asemakaava- ja rakennussuunnittelutehtäviä.

Kivisalo, Bruno, sillanrakennusopin professori. Luennoinut opetusohjelman mukaisesti sillanrakennusoppia ja staattisesti määrättyjen siltaristikoiden teoriaa. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen varajäsen ja rakennusalan tutkimusneuvottelukunnan jäsen. Valtion rakennushankkeiden suunnittelutyötoimikunnan jäsen. Teknillisten tieteiden akatemian jäsen. Suomen Betoniyhdistyksen jäsen sekä yhdistyksen A-betonivaltuuksien käsittelevän komitean jäsen. Betoninormikomitean yleisen jaoston jäsen ja teräsjaoston puheenjohtaja. Yhdistyksen vaalitoimikunnan puheenjohtaja. Suomen neuvottelevien insinöörien liiton, Suomen tieyhdistyksen ja Suomen teknillisen seuran jäsen. Rakennusinsinöriyhdistyksen jäsen ja yhdistyksen kilpailutoimikunnan sekä teräsnormitoimikunnan puheenjohtaja ja julkaisutoimikunnan jäsen. Tieteenharjoittajien liiton jäsen. IVBH:n jäsen, sen pysyvän valiokunnan Suomen osaston sekä yhdistyksen teräsrakenteita koskevan työkomission jäsen. Fédération Internationale de la Précontrainte'n jäsen. Julkaissut: „Sillat ja kaupunkikuva” Rakennusinsinööri N:o 2 1963. „Esijännitetyt korkealuokkaiset pultit teräsrakenteiden liitoseliminä” Rakennusinsinööri N:o 12 1963. Toiminut neuvottelevana insinöörinä.

Kuuskoski, Viljo Nikolai, huoneenrakennustekniikan professori. Luennot, harjoitukset ja betonitekniikan kurssi pidetty ohjelman mukaisesti. Kevätlukukaudella pidetty 2 t/v ylim. harjoituksia sellaisia yleiskursseja seuranneita ylioppilaita varten, jotka eivät syyslukukaudella olleet saaneet harjoitustöitään valmiiksi. Rakennusinsinööri osaston johtaja 24. 5. 63 saakka, josta lähtien korkeakoulun vararehtori. Korkeakoulun rakennustoimikunnan jäsen ja edustaja Otaniemen Asuntosäätiön hallituksessa. Otaniemen hoitokunnan varapuheenjohtaja. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen ja sen työvaliokunnan jäsen, betonitekniikan laboratorion neuvottelukunnan jäsen. Etelä-Espoon Yhteiskoulun vanhempainneuvoston puheenjohtaja. Toiminut neuvottelevana insinöörinä. RAKEVA:n hallintoneuvoston jäsen. Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajainkokouksen jäsen.

Laasonen, Veikko Pentti Johannes, matematiikan professori. Ohjelmanmukaiset luentosarjat Matematiikka III—V. Määrätty kevätlukukaudella luennoimaan vapaaehtoinen Matematiikka VI:n kurssi (tensorilaskenta), 2—1 t/v. Teknillisen korkeakoulun edustaja Ylioppilaiden opintolainarahaston sekä Valtion opintotakauslautakunnan hallituksissa. Helsingin yliopiston sovelletun matematiikan dosentti. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen matemaatikko. Asiantuntija täytettäessä sovelletun matematiikan professorinvirkoja teknillisissä korkeakouluissa Tukholmassa ja Göteborgissa. Suomen Teknillisen Seuran ja Teknillisten Tieteiden Akatemian, Suomalaisen Tiedeakatemian (rahavarain hoitaja), Suomen matemaattisen yhdistyksen sekä seurojen „Gesellschaft für angewandte Mathematik und Mechanik” ja „Österreichische Mathematische Gesellschaft” jäsen. Tietojenkäsittelyalan kansallisen komitean puheenjohtaja, Suomen edustaja tämän alan kansainvälisen federaation hallituksessa sekä tämän alan neljännen, Suomessa elokuussa pidetyn pohjoismaisen kokouksen NordSAM 63 ohjelmatoimikunnan puheenjohtaja. Varttuneiden tieteenharjoittajain apuraha vuoden 1963 alusta. Esitelmämatkat Prahaan, Göteborgiin, Hampuriin ja Weimariin, opintomatka Pariisiin. „Eigenvalue Problems and Perturbation Method”. Equadiff, abstracts of communications, Praha, 1962. „Matematiikan tieteistä ja matematiikan taidosta”. Arkhimedes n:o 2, 1962. Über die Kombination der Differenzen- und Singularitätenmethoden bei der Plattenberechnung”. II IKM, Weimar, 1963. Lujusuusopillisia laskelmia ja lausuntoja. Referaatteja aikakauskirjoihin „Zentralblatt für Mathematik”, „Applied Mechanics Reviews” ja „Mathematical Reviews”.

LinnaLuoto, Veikko Vihtori, lentotekniikan professori. Sovellettu aerodynamiikka, lentokoneenrakennus ja lentokoneenrakennuksen statiikka. Koulukassan tilintarkastaja. Jäsen „Maanpuolustuksen Tieteellisessä Neuvottelukunnassa” edustaen teknillisiä tieteitä; jäsen „Lento-onnettomuuksien tarkastuslautakunnassa” (Puolustusministeriön alainen). Jäsen seuraavissa yhdistyksissä: Suomen Teknillinen Seura, Institute of the Aeronautical Sciences (USA), Wissenschaftliche Gesellschaft für Luftfahrt (Saksa). Toimintavuoden aikana ei kunniamerkkejä yms. V. 1962 myönnetty Valtion Teknillisen Toimikunnan apuraha, vuoden 1963 alusta kolmivuotiskaudeksi myönnetty varttuneiden tieteenharjoittajien apuraha. Osallistunut „International Council of Aeronautical Sciences” kongressiin syyskuussa 1962. Ollut Englannissa Farnborough’n näyttelyssä ja lentonäytöksessä syyskuussa 1962 sekä Ranskassa Bourget’in näyttelyssä ja lentonäytöksessä kesäkuussa 1963. Ollut puheenjohtajana arvostelulautakunnassa, jonka tehtävänä oli PIK’in järjestämän purjelentokoneen suunnittelukilpailun parhaan ehdotuksen valitseminen.

Miettinen, Jorma Kalervo, radiokemian dosentti. Toiminut radiokem. vt. prof.:na Helsingin yliopistossa 1. 2. 1963—31. 8. 1963 ja tutkimusprojektin päättäjänä Biokemiallisessa Tutkimuslaitoksessa 1. 9. 1962—31. 8. 1963. Sisäasiainministeriön asettaman säteilysuojelutoimikunnan jäsen ja Puolustusministeriön asettaman Maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan kemian varajäsen. Jäsen seuraavissa yhdistyksissä: Suomalaisen kemistien seura, Societas Biochemica, Biophysica et microbiologica Fenniae (sihteerinä), Suomen Fyysikkoseura, Suomalainen Tiedeakatemia. 9. 4.—6. 5. 1963 opinto- ja esitelmämatka Yhdysvaltoihin. Esitelmöinyt kuudessa tieteellisessä laitoksessa saamelaisien radioaktiivisuustutkimuksista ja tutustunut viiteentoista atomialan laboratorioon. Opintomatka USA:han 11.—20. 1. 1963, Lundiin 20.—21. 5. 1963, Hollantiin 5.—8. 8. 1963. Julkaissut: „Ydinräjähdysten aiheuttamat radioaktiiviset saastelaskeumat ja suojautuminen niiden vaikutuksilta”, 7 s., H:ki, Tekn. aikak. lehti 52, N:o 2. „The Diet of Finnish Lapps”, 8 s., Darmstadt, Zeitschr. für Ernährungswiss. 3 (Yhdessä A. Jokelaisen, M. Pekkarisen & P. Roineen kanssa). „Radiokemiasta ja sen kehityksestä Helsingin yliopistossa”, 6 s., H:ki, „Atomienergia ja Suomi 1945—62”. „Undersökningar av 90 Sr och 137 Cs i växter, djur och människor i Lappland”, 15 s., Turku, „11. Pohjoism. kemistikokous, kertomus ja esitelmät”. „137 Cs in People and Diet — a Study of Finnish Lapps”, 46 s.,

H:ki, Ann. Acad. Sci Fenn., Ser A II, Chemica, N:o 120. (Yhdessä A. Jokelaisen et. al. kanssa.) Laboratoriauton suunnittelu ja lyijysuojusten rakennuttaminen alkaisaktiivisten elintarvikenäytteiden gammaspektrometriaa varten.

Mikkola, Aimo Kustaa, mineralogian ja geologian professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti geologia II:ta, malmigeologiaa ja kaivosgeologiaa. Ohjannut harjoitus- ja diplomitöitä. Stipendilautakunnan ja opintotakauslautakunnan puheenjohtaja 31. 12. -62 saakka. Geologisen tutkimuslaitoksen neuvottelukunnan jäsen, Suomen luonnonvarain tutkimussäätiön hallituksen varajäsen, Outokumpu OY:n Säätiön hallituksen varajäsen. Suomen Geologisen Seuran puheenjohtaja v. 1962, Maantieteellisen Seuran, Vuorimiesyhdistyksen geologijaoston puheenjohtaja 30. 3. -63 alkaen, Geol. Föreningen i Stockholm'n, American Institute of Mining, Metallurgical and Petroleum Engineers'n sekä Society of Economic Geologists'n jäsen. Nauttinut varttuneiden tieteenharjoittajien apurahaa vuoden 1962 loppuun. Valtion luonnontieteellisen toimikunnan apuraha, Emil Aaltosen Säätiön apuraha. Julkaissut: „Porfyryi-kuparimalmeista” — Geologi n:o 1 1963, 2 s. „On the sulphide mineralization in the Vihanti zink deposit, Finland”, — Bull. Comm. Geol. Finl. n:o 204, 44 siv. Asiantuntijalausuntoja kaivosgeologian alalta.

Niinivaara, Kauko Sakari, maatalouden vesirakennuksen dosentti. Luennot: 2 viikkotuntia. Vesiensuojelu, käyttövesien hankinta ja virtaamien arviointi. Vesiensuojelutoimiston toimistopäällikkö, vesiensuojelun neuvottelukunnan pysyvä asiantuntijajäsen. Oy Tesvisio Ab:n hallituneuvoston jäsen. Jäsen seuraavissa yhdistyksissä: Suomen Teknillinen Seura, Maa- ja vesirakennusinsinöörien yhdistys, Vesivoimayhdistys, Föreningen för Vattenhygien (Ruotsi), Lions club n:o 1, Helsinki, Suomen urheilukalastajain liitto. Suomen valk. ruusun I lk:n ritarimerkki. Tekn. Korkeakoulun dosenttistipendi v. 1962. Opintomatka Hollantiin, Sveitsiin, Länsi-Saksaan, Italiaan, Ranskaan ja Belgiaan vesiensuojelukysymysten tutkimista varten. Vesikollokivium Tukholmassa marraskuussa v. 1962. Vattenhygien seuran kevätkokous Oslossa toukokuussa v. 1963.

Nikkilä, Olavi Elis, biokemian ja elintarvikekemian dosentti. Luentokurssi elintarvike-teollisuudesta 12 t. Biokemian ja elintarvikekemian diplomi-, lisensiaatti- ja väitöskirjätöiden ohjausta. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen Elintarviketeollisuuslaboratorion johtaja; jäsen elintarvikeneuvottelukunnassa, ravintovalmistetoimikunnassa, viljantutkimustoitimikunnassa, margariinilakitomitimikunnassa, vointarkastuslaitoskomiteassa, säteilysuojasasiain neuvottelukunnassa, puolustustaloudellisessa suunnittelukunnassa; Helsingin kaupungin vesihuoltotoimikunnassa, leipätoimikunnassa, pakastevaltuuskunnassa, Euroopan Kemian Federatiossa, Panimolaboratorio Oy:n johtokunnassa; elintarviketutkimussäätiön hallituksen varapuheenjohtaja, Pohjoismaisen elintarvikkeiden metodiikkakomitean hallituksen jäsen; Pohjoismaisen rasvanhärskiintymissymposiumin yhdysmies; International Committee of Food Science and Technologyn jäsen; FAO:n kalastusjaoston asiantuntijapanelin jäsen; Helsingin yliopistossa kurssi elintarvikkeiden laadun arvostelusta ja elintarvikelainsäädännöstä. Jäsen seuraavissa seuroissa: Suomalaisten Kemistien Seura, Elintarviketutkijain Seura, Societas Biochemica, Biophysica et Microbiologica Fenniae, Meijeritieteellinen Seura, Soc. Genetica Fennica, Suomen Kylmäteknillisen-taloudellinen Yhdistys, Institute of Food Technologists, Pohjoismainen Elintarvikkeiden Metodiikkakomitea. Teknillisten Tieteiden Akatemian jäsen. K SL. Osallistunut: I kansainvälinen elintarviketutkimuksen ja -teknologian kongressi Lontoossa 18.—21. 9. 1962. Statens Institut för Folkhälsan, Tukholma 21.—24. 11. 1962. Sovelletun elintarvikekemian ja -tekniikan työryhmä Frankfurtissa 26.—30. 3. 1963. WHO/FAO:n elintarvikenormien ja -lisäaineiden kongressi Roomassa 23.—30. 6. 1963. 11. kansainvälinen kylmäkongressi Münchenissä 27. 8.—4. 9. 1963. Julkaissut: Häggman, J. & Nikkilä, O. E.: Chemical preservatives in foodstuffs. V. The effect of benzoic acid on the sporulation of *Bacillus megaterium*. Maataloustiet.

Aikak.kirja 34, 96—106 (1962). Mitä maassamme tehdään elintarvikelainsäädännön noudattamisen valvomiseksi. Terveys 2, 42 (1962). Muovi elintarvikkeiden pakkausmateriaalina. Kotitalous 26/5, 152—157. Myös Terveys 8, 175—177 (1962). Otaniemeen rakennettavan uuden laboratorion suunnittelu ja rakennuttaminen.

Niskanen, Erkki Vilho, lujuusopin vt. professori 1. 1.—31. 7. 63 ja vakinaisesti virkaan nimitettynä 1. 8. 63 alkaen. Luennot: Lujuusoppi II.1 2 + 1 t/v ja lujuusoppi III 2 + 3 t/v. Hydro- ja aeromekaniikan erikoisopettajana, luentoja 4 t/v. VTT:n sillanrakennus- ja staattisen laboratorion johtajana ajan 1. 1.—31. 7. 63. Teknillisten tieteiden akatemian, STS:n, American Geophysical Unionin ja Suomen fyysikkoseuran jäsen.

Nortia, Teuvo Antti Oskari, fysikaalisen kemian dosentti. Lukuvuonna ei ollut luentoja. Dosenttiluennoille tuskin riittää kuulijoita joka vuosi. Sen vuoksi luennoista luovuttiin. Oulun yliopiston apulaisprofessori (epäorgaaninen kemia). Luennoitsijana Suomalaisten kemistien seuran 8. täydennyskoulutuskursseilla tammikuussa 1963. Epäorgaanisen kemian peruskurssin luennoitsija Oulun Kesäyliopistossa. Suomalaisten kemistien seuran jäsen. Pohjois-Suomen kemistiseuran jäsen. Julkaissut: N,N-Dimethylformamide Complexes Formed by Cobalt, Nickel and Copper Perchlorates, Suomen Kemistilehti B 35 (1962) 169—170. Kemialliset yhdistykset epäorgaanisessa kemiassa, Suomen Kemistilehti A 36 (1963) 149—160. Epäorgaanisten yhdisteiden spektroskopia näkyvän valon alueella ja lähi-infrapuna-alueella. Suomalaisten Kemistien Seuran luentomoniste, Helsinki 1963 ss. 40—56.

Nyman, Gustaf Arthur, orgaanisen kemian professori. Luennoinut ohjelmanmukaisesti ja valvonut harjoitustöitä, tutkintotehtäviä ja lisensiaattitöitä. Valtion teknillistieteellisen toimikunnan jäsen, Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen varajäsen, Eichingerin erikoisrahaston neuvottelukunnan jäsen. Teollisuusneuvottelukunnan kemian jaoston jäsen, Lauttasaaressa Säätiön hallituksen jäsen, Neste OY:n tieteellisenä neuvonantajana. Asiantuntijalautsuntoja. Teknillisten tieteiden akatemian, Suomen teknillisen seuran, Finska kemistsamfundetin, Suomalaisten kemistien seuran, Tekniska föreningen i Finland kemian jaoston hallituksen jäsen. Kauppa- ja teollisuusministeriön apuraha. Suorittanut puujätteiden kemiallista käyttöä koskevia tutkimuksia. Osallistunut sulfiittialkoholin käyttömahdollisuuksia koskevien mietintöjen valmistukseen Kauppa- ja teollisuusministeriön teollisuusosastolle ja Sulfiiittispröi OY:lle.

Oksala, Ohto Antero Kaarle, työpsykologian ja työnjohto-opin professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti työpsykologian ja työnjohto-opin lyhyen yleiskurssin ja pitkään kurssiin sisältyneet kolme luentosarjaa sekä pitänyt ammattienanalyysin harjoitukset. Lyhyen kurssin bioteknologian luentosarja jätetty pitämättä oppilaiden vähyyden vuoksi. Järjestänyt arkkitehtiosaston oppilaiksi pyrkivien karsintakurssiin sisältyvän taipumustestauksen. Korkeakoulun edustajana Suomen Ylioppilaskuntien Liiton Terveystieteiden valtuuskunnassa. Työterveyslaitoksen Psykologisen osaston johtaja (osapäivätyö) v:n 1962 loppuun saakka. Suomalaisen kirjallisuuden edistämisvarain valtuuskunnan jäsen. Teknillisten tieteiden akatemian ja Suomen teknillisen seuran jäsen. Tuottavuusmiesten Killan killatavaari. Filosofisen yhdistyksen hallituksen jäsen. Kasvatusopillisen tutkijaneuvoston jäsen. Suomen psykologisen seuran puheenjohtaja. Suomen teollisuuslääketieteellisen yhdistyksen jäsen. International Association on Occupational Health'in Permanent Committee'n jäsen. Association Internationale de Psychologie Appliquée'n Comité Directeur'in jäsen. American Psychological Association'in foreign affiliate. Nauttinut varttuneiden tieteenharjoittajien apurahaa v:n 1963 alusta alkaen. Julkaissut artikkelit „Die Förderung des Lernprozesses bei Feilübungen durch die Selbstkontrollmethode“, Zeitschrift für Psychologie 1962, N:o 1—2, ja „Tekniikan biologiset ongelmat — bioteknologia“, Tehostaja 1962, N:o 7.

Paavola, Martti Johannes, sähkölaitosten professori. Luennoinut sähkölaitosten suunnittelua. Korkeakoulun edustaja Suomen Sähkölaitosyhdistyksen Tutkimusosaston neuvottelukunnassa ja Ammattienedistämislaitoksen hallituksessa. Kauppa- ja teollisuusministeriön määräämä jäsen Sähkötarkastuslaitoksen hallituksessa ja työvaliokunnassa (hallituksen varapuheenjohtaja ja työvaliokunnan puheenjohtaja). Valtion teknillistieteellisen toimikunnan jäsen. Maailman voimakonferenssin Suomen kansallisen komitean jäsen. Imatran Voima Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Suomen Valoteknillisen Seuran neuvontatoimiston Valoston johtokunnan puheenjohtaja. Aikakauslehtien Voima ja Valo ja Kraft och Ljus päätoimittaja. Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajiston jäsen. Sähköinsinööriliiton oltermanni. Teknillisten Tieteiden Akatemian, Tieteenharjoittajain liiton, Suomen Teknillisen Seuran, Suomen Sähköinsinööriliiton, Suomen Fyysikkoseuran, Suomen Valoteknillisen Seuran ja kansainvälisen suurjännitejärjestön Cigren jäsen sekä Insinööriliiton kunniajäsen. Valoteknillisten järjestöjen Svenska Belysningssällskapet (Ruotsi), Selskapet för Lyskultur (Norja) ja Lysteknisk Selskab (Tanska) kirjeenvaihtajajäsen. Tutustunut 14.—18. 6. 1963 Ranskassa rautateiden sähköistykseen uuden 25 kV 50 Hz järjestelmän mukaan. Ottanut 29. 8.—1. 9. 1963 osaa pohjoismaiseen vahvavirtaprofessorien kokoukseen Trondheimissa, mitä varten saanut teknilliseltä korkeakoululta 600 markan suuruisen matka-apurahan. Julkaissut: Ajatuksia ja kokemuksia sähkötekniikan opetuksesta teknillisten oppilaitosten sähköteknisillä osastoilla, 9 sivua, Voima ja Valo 1962, Helsinki. Lehtemme kehittäminen, 2 sivua, Voima ja Valo 1963, Helsinki. Sähkötekniikan harjoitustehtäviä, 6. uudistettu painos, 109 sivua, 1963, Porvoo.

Pekkarinen, Aino, analyttisen kemian lehtori. Pitänyt ohjelman mukaisesti epäorgaanisen kemian peruskurssin, kemian peruskurssin ja epäorgaaninen kemia I:n luennot ja valvonut ko. aineisiin kuuluvia harjoituksia. Suomalaisten kemistien seuran ja Limnologisen yhdistyksen jäsen. Valtion teknillistieteellisen toimikunnan apuraha apulaisen palkkaamista varten.

Perilä, Olavi, puukemian dosentti. Luennot: Selluloosakemia, 1 t/v kevätlukukaudella; graafinen tekniikka, 3 t/v kevätlukukaudella. Diplomitöiden ohjausta. Päätoimi Graafisen Tutkimuslaitoksen johtaja, VTT:n graafisen laboratorion johtaja. Orionin tieteellisen tutkimusrahaston hallituksen jäsen. Suomalaisten Kemistien Seuran puheenjohtaja, Suomen teknillisen Seuran graafisen kerhon varapuheenjohtaja, Technical Association of the Pulp and Paper Industry'n jäsen, Suomen Paperi-Insinöörien Yhdistyksen jäsen. TKK:n dosenttistipendi. Valtion teknillistieteelliseltä toimikunnalta stipendi sanomalehti- ja syväpainopapereiden painettavuusominaisuuksien tutkimiseksi. Julkaissut: O. Monni, O. Perilä: „K & N-testi paperin absorptio-ominaisuuksien ja pinnan rakenteen kuvaajana”, Graafikko 45 (1962) 177—179. O. Monni, O. Perilä: „Kohopainokoneiden tarkistus ja säätö”, Graafikko 45 (1962) 235—238.

Pyökäri, Tauno Olavi, sähkötekniikan professori, opetusalan sähkökoneet. Luennoinut opetusohjelman mukaisesti sähkökoneopin peruskurssin (Sähkökoneet I) ja jatkokurssin (Sähkökoneet II). Toiminut puheenjohtajana ja jäsenenä korkeakoulun toimikunnissa. Valtioneuvoston 20. 4. 61 asettaman ylioppilastutkintokomitean jäsen. Invaliidisäätiön Ammattikoulun johtokunnan puheenjohtaja. Suomen Sähköinsinööriliitto r.y:n, Suomalaisten Teknikkojen Seuran, (STS), Insinööriliiton, Reserviupseeriliiton ym. jäsen. STS:n valtuuston jäsen. Teknillisten tieteiden Akatemian jäsen. Julkaissut: „Sähkökoneet II” TKK:n moniste, 77 s. „Oppikoulu ja sen kehittäminen”. Tekn. aikakauslehti N:o 17 (1962). „Teknillisen koulutuksen suuntaviivoista” Insinööriutiset N:o 44, (1962). „Koulun uudistaminen ja ammattikoulutus”, Teollisuuslehti N:o 6—7, (1963). Yhdistetyn syytys- ja valogeneraattorin konstruointi ja kehittäminen tuotantoasteelle.

Ryti, Karl Johan Henrik, lämpötekniikan ja koneopin professori. Luennoinut ohjelman mukaan. Tekniikan Käsikirjan toimittajana. STS:n ja Lämpöinsinööriyhdistyksen jäsen. Varttuneiden tieteenharjoittajien apuraha. Julkaissut: Monistheet „Suureet ja yksiköt” (TKK:n monistustoimisto, n:o 176, 46 s.) ja „Relaksaatiomenetelmä” (n:o 181, 69 s.). Avaruuslento, teknilliset toteuttamismahdollisuudet, TA 1962 s. 711...715. Osallistuminen Suomen Standardisoimisliiton toimeksiannosta ISO/TC 12:n kokoukseen Kööpenhaminassa 11.—15. 6. 1963. TC 12 käsittelee suureita, yksiköitä, niiden symboleja ja määritelmiä.

Saraoja, Eero Kustaa, sähkötekniikan osaston dosentti. Ei pidetty luentoja. Diplomi- ja lisensiaattitöiden sekä seminaariesitelmien ohjausta. Päätoimi Suomen Sähkölaitosyhdistyksen tutkimusosastolla. Osallistuminen komiteoihin: Varmuusmääräyskomitean suurjännitejaos (puheenj.), Suomen Sähkötekniikkajärjestön Standardisointikomitean eristinjaosto ja eristinkoukkujaosto, Viesti- ja vahvavirtalaitosten vaarajännitevaliokunta, UNIPED (Union Internationale des Producteurs et Distributeurs d'Energie Electrique), atomivoimakysymyksiä käsittelevä komitea, 9 eri teknillistä komiteaa Suomen IEC-toimikunnassa. Jäsen seuraavissa yhdistyksissä: Suomen Teknillinen Seura, Suomen Sähköinsinööriliitto, Suomen Vesivoimayhdistys, Lahontorjuntayhdistys, Teknillisten Tieteiden Akatemia. 210 000 mk suuruisen dosenttistipendi 1. 4. 62—31. 3. 63 väliseksi ajaksi. Osallistuminen IEC:n konferenssiin Venetsiassa 26. 5.—6. 6. 63. Osallistuminen CIGRE:n tutkimuskomitean n:o 8 (ylijännitteet ja salama) kokoukseen Trondheimissa 19.—22. 6. 63. Julkaissut: „IEC kokous Bukarestissa”, Voima ja Valo 1962 n:o 10 s. 276—278, „Benjamin Franklin ja ukkossuojaus” Sähköviesti 1962 n:o 1 s. 16, „Sähköarvokomitean mietintö”, Tietoja Sähkölaitosyhdistyksen toiminnasta 1962 n:o 2 s. 14—17. „Pien- ja keskijänniteverkkojen suojauskysymykset tekniikan valossa”, Suomen Sähkötekniikkajärjestön neuvotelupäivien 2.—3. 11. 62 moniste, s. I/1—8.

Savolainen, Kalervo Johannes, rautatierakennuksen sekä maa- ja tienrakennuksen professori. Ohjelmanmukaisesti pidetyt luentosarjat sekä harjoitus-, diplomi- ja lisensiaattitöet. Rakennusinsinööri-osaston johtaja alkaen 1. 6. 63. Helsingin julkisen liikenteen yhteistyöelimen puheenjohtaja ja rautatiehallituksen hallintoa ja hankintoja tutkimaan asetetun komitean jäsen. Rakennusinsinööriyhdistyksen, Pohjoismaiden tietekniillisen liiton, Suomen teknillisen Seuran ja Suomen tieyhdistyksen sekä viimeksimainitun hallituksen jäsen. Lumiauratoimikunnan jäsen. Kuukauden kestänyt opintomatka Saksaan, Puolaan, Tšekkoslovakiaan, Itävaltaan, Sveitsiin ja Ranskaan. Tutustumismatka tietojenkäsittelykoneiden käytöstä teiden suunnittelussa ja rakentamisessa saatuihin kokemuksiin Ruotsiin ja siellä kehitettyihin menettelytapoihin. Aikakauslehtikirjoituksia ja sanomalehtiartikkeleita.

Sopanen, Reino, rakennetekniikan apulaisprofessori. Luennot ja harjoitukset pidetty ohjelman mukaisesti. Sairaslomalla 1. 11.—28. 11. 1962. Ollut jäsenenä vuorineuvoksesta L. Lampén'in testamenttisäätiössä toukokuusta 1963 lähtien. Toiminut neuvottelevana insinöörinä sekä Oy Auma Ab:n rakennustekniillisenä neuvonantajana. Suomen Teknillisen seuran, Rakennusinsinööriyhdistyksen ja Betoniyhdistyksen jäsen. Nimitetty rakennetekniikan apulaisprofessorin virkaan 8. 11. 1962.

Stubb, Tor Helmer Alarik, sähkömateriaaliopin dosentti. Vastaväittäjänä tekn.lis. Paavo Jääskeläisen tohtorinväittäjäisissä. Jäsen seuraavissa seuroissa: Radioinsinööri-seura, STS, Suomen Fyysikkoseura, Fysikersamfundet i Finland (puheenjohtaja), Driftingeniörersförbundet i Finland. Dosenttistipendi. Tutkimusapurahaa „Selenium-Tellurium Development”-komitealta USA seleenitutkimusta varten. Opintomatkat Hollantiin, Belgiaan, Saksaan. Pitänyt esitelmän Pohjoismaisten puolijohdefyysikkojen kokouksessa Tukholmassa sekä toiminut puheenjohtajana mainitussa kokouksessa. Julkaissut: Moderna Transistorer,

4 sivua. Tekniskt Forum 13/63. Johtanut transistori- ja puolijohdetutkimuksia sekä elektronisten mittalaitteitten suunnittelua. Toimipaikka Fiskars Elektroniikkalaboratorio.

Sulonen, Martti Seppo, metalliopin dosentti; 1. 2. 63 alkaen sovelletun metalliopin vt. professori. Luennot: Metallioppi I, kevätlukuk. -63; Muokkaustekniikka, kevätlukuk. -63. Metalliopin ja metalliopin teknologian erikoisopettaja Oulun yliopistossa 1. 9. 62—31. 5. 63. Suomen teknillisen seuran insinöörien jatkokoulutuskurssien luennoitsija.

Suomalainen, Heikki, biokemian ja elintarvikekemian dosentti. Luennoinut käymisteollisuuden biokiemiasta tehdaskäynteineen. Johtanut diplomitoita. Oy Alkoholiliike Ab:n teollisuustoimen sekä kemiallisen tutkimustoiminnan johtaja, Helsingin Yliopiston dosentti. Väkijuomakäymys Tutkimussäätiön hallituksen jäsen. Suomen Hiivatehtaitten Myyntiyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja, Pohjoismaisen elintarvikkeiden metodiikkakomitean Suomen osaston jäsen. Chemical Abstracts'in avustaja. Acta Chemica Scandinavica'n toimituskunnan jäsen. Kutsuttu Handbuch der Lebensmittelchemien (Berlin—Göttingen—Heidelberg) avustavaksi toimittajaksi. Kemian Keskusliiton, Elintarviketutkijain Seuran, Suomen Fysiologiyhdistyksen ja Suomen Kirjallisuuspalvelun Seuran hallituksen jäsen. International Union of Pure and Applied Chemistry'n (IUPAC) Fermentation Industries Section'in honorarv secretary sekä Water, Sewage and Industrial Wastes Section'in jäsen. Esitelmöinyt IUPACin Fermentation Industries Section'in kokouksessa Lontoossa syyskuussa 1962 sekä kutsuttuna Chemistry and Biochemistry of Fungi and Yeasts-symposiumissa Dublinissa heinäkuussa 1963. Osallistunut IUPACin XXII konferenssiin ja XIX kongressiin Lontoossa heinäkuussa 1963. Julkaissut: „Acetobacter-rancens-Reinkultur beim Schnellseigverfahren“, Brauwissenschaft 15 (1962) 356—357; „Alkon kemiallisesta tutkimustoiminnasta“, Oy Alkoholiliike Ab:n Vuosikirja 1961, 3—17; „Alkos kemiska forskningsverksamhet“, Oy Alkoholiliike Ab:s Årsbok 1961, 3—17; „Kansainvälinen mikro-organismien jatkuvaa kasvatusta käsittelevä symposium Prahassa sekä merkintöjä Tshekkoslovakian käymisteollisuudesta“, Suomen Kemistilehti 35A (1962) 242—245; „IUPACin Käymiskemian jaoston kokous Lontoossa“, Suomen Kemistilehti 35A (1962) 246; „Hiiva ja hiivateollisuus“, Otavan Iso Tietosanakirja, III osa, 733—735, Helsinki 1962; „Biotin och jästtillväxt“, 11. Pohjoismainen kemistikokous, Turku 1962, Jälki-kirja, s. 59 (yhdessä A. J. A. Keräsen kanssa); „Mitochondrial and cytoplasmic thiamine in baker's yeast during the decline of decarboxylase activity“, Biochimica et Biophysica Acta 59 (1962) 420—425 (yhdessä Sakari Rihtniemen kanssa); „Carbonylverbindungen der Weindestillate und deren Veränderungen im Verlaufe der Reifeprozesse“, Zeitschrift für Lebensmittel-Untersuchung und -Forschung 117 (1962) 281—289 (yhdessä Pentti Ronkaisen ja Tapio Salon kanssa); „Gas chromatography of the aroma compounds of alcoholic beverages“, Teknillisen Kemian Aikakauslehti 19 (1962) 753—762 (yhdessä Esko Sihdon ja Lalli Nykäsen kanssa).

Tikka, Martti Jubani, käytännöllisen geodesian apulaisprofessori. Alemman geodesian kojeet, M-os. II vuosikurssi. Alemman geodesian laskut, M-os, II vuosikurssi. Maastomittaukset, M-os, III vuosikurssi, Geodesia, R-os, ja Vk-os, II vuosikurssi. Ei poikkeuksia opetusohjelmasta eikä lisäyksiä. Ei muita tehtäviä korkeakoulussa. Sihteerinä sisäasiainministeriön kaavoitusmittaustoimikunnassa ja puolustusministeriön karttakoordinaatistotoimikunnassa. Maanmittaustieteiden seuran sihteeri sekä seuran aikakauslehden „Maanmittaus“ toimitussihteeri. Jäsen Suomen fotogrammetrisessä seurassa ja Geodeettien kerhossa. Jatkosodan muistomitali. Tekniikan Edistämissäätiön 1 000 mk:n apuraha topografista stereokartoitusta koskevaa tutkimusta varten. Tutustumismatka Ruotsin karttalaitoksiin Tukholmassa maanmittausosaston ekskursiion apulaisjohtajana toukok. 7—12 p:nä 1963. The Use of the Conformal Transformation in the Aerial Triangulation.

Suomen fotogrammetrisen seuran julkaisu n:o 3. Helsinki, 1963. 12 sivua. Fotogrammetri-
sesta bibliografiatoiminnasta. Suomen fotogrammetrisen seuran julkaisu N:o 3. Helsinki
1962. 10 sivua.

Tikka, Urpo Jyry Kullervo, biokemian ja elintarvikekemian professori. Luennot
pidetty ohjelmanmukaisesti. (Luentovapaus helmikuussa sairauden vuoksi). Teknilli-
sen Seuran kemistikerhon asettaman elintarvikekemistien koulutusta käsittelevän ko-
mitean ja sen työvaliokunnan jäsen. Toistakymmentä julkaisua ollut tekeillä, joista
seuraavat julkaistu: Raimo Määttä, Jyry Tikka, Harry Cajander: Eräitä Helsingin kau-
pungin jäteveden biologisen puhdistuksen probleemoja, Tekn. Aikakauslehti 10, 393—400
ja 412 (1963); Raimo Määttä, Jyry Tikka, Harry Cajander: Aktiiviliete veden biol. puhd.
Tekn. Aikakauslehti 17, 582—584 ja 612 (1963), Jyry Tikka: Vehnän piiloitavuus, Tekn.
Aikakauslehti 17, 591 (1963). Ohjannut dipl.- ja lis.töitä. Asiantuntijalausuntoja elint.
teollisuudelle. Neuvotteluja Helsingin kaupungin viranomaisten kanssa jätevesien biolo-
gista puhdistusta koskevan tutkimuksen laajentamiseksi ja tutkimuksen organisoinnista.

Tikkanen, Matti Haakon, metallurgian professori. 652, 653. Virkavapaana 21. 2.—14.
3. 1963. Syynä esitelmämatka USA:aan. Luennoinut epäorgaanisen kemian teknologiaa syys-
ja kevätlukukaudella (viikkotunnit 5). Jäsen Kauppa- ja teollisuusministeriön asettamassa
komiteassa, joka on asetettu tutkimaan kysymystä korroosiotutkimuksen ja -koulutuksen
järjestämiseksi. Jäsenyys: Teknillisten Tieteiden Akatemia, SKS, STS, TFIF, Vuorimies-
yhdistys, Suomen Valimiesyhdistys, Svenska Metallograförbundet (Ruotsi), Ingeniörs-
vetenskapsakademin ulkomainen jäsen (Ruotsi), ACS (USA), AIME (USA), MPA
(USA). Esitelmöinyt Tshekkoslovakian Teknillistieteellisen Akatemian kutsumana Bra-
tislavassa 10.—16. 9. 1962: „Die Schwefelwasser-stoffkorrosion in der Ammoniak-
industrie”. Esitelmöinyt AIME:n kutsumana kansainvälisessä hydrometallurgiakongressissa
Dallasissa (Texas), USA:ssa 23.—28. 2. 1963: „Oxidizing Pressure Leaching of a Pyrite
Concentrate” sekä „Reducing Pressure Leaching of an Ilmenite Concentrate”. Esitelmöinyt
kutsuttuna toisessa kansainvälisessä kongressissa „Metallic Corrosion” New Yorkissa
(USA) 9.—15. 3. 1963: „On the Passivity of Co-Cr-alloys”. TES (Kemian Tukirahasto)
3 000.—. Julkaissut: Contribution to the Theory of Sintering, Jernkont. Labor. f. Pulver-
metallurgi, Febr. 12th 1962, Stockholm; Die Reaktion des Hydrapins mit Eisenoxyden:
Werkstoffe u. Korrosion 13, 1962, 351—356; Schwefelwasserstoffkorrosion in der Ammo-
niackindustrie: TKA 20, 1963; Korrosionesto höyryvoimalaitoksissa 1—2: TKA 19, 1962,
818—831; Metalliset materiaalit kemian teollisuudessa 1—2: TKA 19, 1962, 862—877;
Käytännöllisestä korroosionestosta: TKA 20, 1963, 35—45; Sambandet mellan det fasta
tillståndets reaktivitet och halvledare-egenskaper: 11. Pohjoismainen Kemistikokous 20—25.
8. 1962, Turku; Om ytspännings- och vätningsfenomen hos smältor och fasta faser: 11.
Pohjoismainen Kemistikokous 20—25. 8. 1962, Turku; Eine optische Methode für
kontinuerliche Schrumpfungsmessungen während des Sinterns: Jernkont. Annaler 147,
1963, 52—56; Zur Theorie der Benutzarbeit zwischen Metallverbindungen und flüssigen
Metallen: Jernkont. Annaler 147, 1963, 37—51; M. H. Tikkanen, B-O Rosell and Örjan
Wiberg: The Influence of Magnesium Oxide upon the Reduction of Cobalt and Nickel
Oxides: Acta Chem. Scand. 17 (1963) 513—520; M. H. Tikkanen, B-O Rosell and
Örjan Wiberg: Hydrogen Reduction of Solid NiO-CoO-MgO Solutions: Acta Chem.
Scand. 17 (1963) 521—526; M. H. Tikkanen: Oxidizing Pressure Leaching of a Roasted
Pyrite Concentrate: Preprint AIME, Dallas 21—28—2—1963; Reducing Pressure Leaching
of an Ilmenite Concentrate: Preprint AIME, Dallas 21. 28. 2. 1963; M. H. Tikkanen, T.
Tuominen and A. Laurila: Passivity of Cobalt-Chromium Alloys: Ext. Abstracts, 2nd
Int. Congress on Metallic Corrosion, March 11—15, 1963; Kostutusilmiöistä eräissä
metalli-oksidisysteemeissä: Vuoriteollisuus 1963 n:o 1; M. H. Tikkanen, B-O Rosell,
Örjan Wiberg: Sintering of Metal Powder Compacts Containing Ceramic Oxides: Powder

Metallurgy 1962, No. 10. 49—60; The part of Volume and Grain Boundary Diffusion in the Sintering of One-phase Metallic Systems: Planseeberichte für Pulvermetallurgie 11 (1963) 70—81. Teknillisiä lausuntoja VTT:lle sekä teollisuudelle. Tutkimustöitä: Kobolttin passiivitoimisesta. Ruostumattoman teräksen Cr-pitoisuuden vaikutus sen korrosionkestävyyteen. Systemin FeO-MgO epästökiometrisyydestä. Rautarikasteen pelkistävyydestä. Nikkelijauheen sintraustutkimus. MgO-pitoisen kobolttioksidin pelkistävyydestä. Ceriumkloridin sulate-elektrolyysi. Titaanipitoisen magneesiumoksidin sintraus. Berylliummetallin sintraus.

Tiuri, Martti Eelis, radiotekniikan professori. Ohjelman mukaiset luennot ja harjoitukset (radiotekniikan perusteet, 1 luento kevätlukukaudella, sovellettu sähkömagneettinen teoria, mikroalutekniikka, radiolaittejärjestelmät). Diplomitöiden, lisensiaattitöiden ja väitöskirjojen ohjausta. Vastaväittäjänä tekn.lis. Paavo Jääskeläisen väitöstilaisuudessa 6. 4. 1963. Opettajaneuvoston 18. 12. 1962 asettaman uusia professorinvirkoja käsittelevän toimikunnan jäsen. Sähkölaboratorion prefekti. Johtanut Sähköinsinöörillän opintomatkan Keski- ja Etelä-Eurooppaan 27. 5.—19. 6. 1963. Vierailevana professorina Ohio State University:ssä elokuu 1963. Viestialan neuvottelukunnan varajäsen, URSI:n Suomen kansalliskomitean varapuheenjohtaja, Tekniikan Edistämissäätiön hallituksen varajäsen ja TES-TV-toimikunnan jäsen. Radioinsinööriseuran, Suomen Fyysikkoseuran, Suomen Teknillisen seuran jäsen. Opintomatka eräisiin Ruotsin, Länsi-Saksan, Sveitsin ja Hollannin korkeakouluihin tammikuussa 1963. Osallistunut URSI Radiovetenskaplig konferens 1963 Tukholmassa 11.—13. 3. 1963; esitelmä: Radar investigations of ionospheric disturbances induced by the satellite Echo I. Julkaisut: Radar Studies of Ionospheric Disturbances Associated with Echo I (yhdessä prof. J. Krausin kanssa), The Ohio State University Research Foundation Report 1305—3. September 1963. Observations of Satellite Related Ionization Effects between 1958—1960 (yhdessä prof. J. Krausin kanssa), Proceedings of IRE vol 50 Oct. 1962 s. 2076. Avaruusaika ja Suomi, pääkirjoitus Tekn. Aikakauslehti No 21 1962. Tekokuut, Tekn. Aikakauslehti No 21 1962. Teletekniikka v. 1962 (vuosikatsaus) Tekn. Aikakauslehti No 1 1963. Tekokuiden hyväksikäytöstä, Voima ja Valo No 1 1963. Englantilais-suomalainen radioaalto- ja antennisanasto (yhdessä Radioinsinööriseuran a.o. Sanastokomitean muiden jäsenten kanssa) Radioinsinööriseuran julkaisuja, Helsinki 1963. Liikennetutka, Tekn. Aikakauslehti N:o 5 1963. Teknillisen Aikakauslehden teletekniikan erikoistoimittaja. Radioteknillisiä artikkeleita Uuteen Tietosanakirjaan.

Verkkola, Torsti Rafael, polttomoottoritekniikan professori, koneinsinööriosaston johtaja. Ohjelman mukaiset luennot ja harjoitukset polttomoottoritekniikassa. Konelaboratorion prefekti. Polttomoottorilaboratorion esimies. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen ja Valtion teknillistieteellisen toimikunnan jäsen. Valmet Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Suomen dieselliiton puheenjohtaja. Teknillisten tieteiden akatemian, Suomen teknillisen seuran, Konepajainsinööriyhdistyksen, American Society of Mechanical Engineers'n, Society of Automotive Engineers'n ym. jäsen. Erikoismallisen puukaasuttimen konstruointi ja rakentaminen. Toiminut neuvottelevana insinöörinä.

Wickberg, Nils-Erik, rakennustaiteen historian ja tyyliopin professori. Luennot Rakennustaiteen historia I: antiikin rakennustaide. Rakennustaiteen historia II: keskiajan ja uuden ajan rakennustaide. Suomen ja pohjoismaiden rakennustaide. Kirjastolautakunnan ja kielitutkintolautakunnan jäsen. Valtion Rakennustaidelautakunnan puheenjohtaja. Taideteollisen Oppilaitoksen tarkastaja. Institutum Romanum Finlandiae-säätiön valtuuskunnan jäsen. Helsingin sivistyksen rakennushuoltoa valvovan toimikunnan jäsen. Helsingin kaupungin museolautakunnan varapuheenjohtaja. Suomen Arkkitehtiliiton äänenkannattajan „Arkkitehti—Arkitekten”-lehden toimitus- ja talousvaliokunnan puheenjohtaja. Suomen Arkkitehtiliiton kirjastovaliokunnan puheenjohtaja. Rakennustaiteen Seuran hallituk-

sen jäsen. Suomen Rakennustaiteen Museon johtokunnan jäsen. Tekniska Föreningen i Finland'in jäsen. Svenska Tekniska Vetenskapsakademiens i Finland'in jäsen. Kordelinin säätiön taiteen jaoston jäsen. Suomen Taideyhdistyksen jäsen. Suomen Taideteollisuusyhdistyksen jäsen. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen jäsen. Ehrensverd-Seuran jäsen. Finlands Svenska Publicistförbund'in jäsen. Julkaissut: „Kulttuuritradition jatkuvuudesta, Om kontinuiteten i kulturtraditionen”, Arkkitehti—Arkitekten 1963 ss. 36—43. Pitänyt 6. 5. 1963 Linz'issä esitelmän aiheesta „Finnische Architektur”. Hämeen vanhan linnan restaurointi.

Wiiala, Arvid Konstantin, maanjako-opin professori. Luennoinut ohjelman mukaisesti maanjako-oppia ja valvonut siihen kuuluvia harjoituksia. Toiminut maanjakoteknillisen laitoksen esimiehenä. Hoitanut sivutoimena VTT:n maanjakoteknillisen tutkimuslaboratorion johtajan tehtäviä. Ollut vuoden 1962 loppuun asti Suomen edustajana maanmittausalan pohjoismaisessa asiamiesneuvostossa. Esitelmöinyt marraskuussa 1962 Tukholman teknillisessä korkeakoulussa tienpidon ositteluperusteista. Esitelmöinyt Maanmittausinsinöörien liiton vuosikokouksessa maaseudun jako-olojen parantamisesta. Luennoinut Maalaiskuntien liiton järjestämällä tiepäivillä. Samoin Kaupunkiliiton tiepäivillä. Samoin Keskusmetsäseura Tapion tiepäivillä. Jäsenenä Maanmittaustieteiden Seurassa, Maanmittausinsinöörien liitossa ja Suomen Teknillisessä Seurassa. Julkaissut: Maanmittausinsinööri 3—4/63: Maaseudun jako-olojen parantamisesta. Svensk lantmåteritidskrift: 5/62: Jordproblem i norska Finnmarken. Sama 3/63: Om kostnadsfördelningen vid enskilda vägar.

Voipio, Erkki, teoreettisen sähkötekniikan professori. Aine 311 teoreettinen sähkötekniikka I, 312 teoreettinen sähkötekniikka II, 313 teoreettinen sähkötekniikka III. Sähkötekniillisen osaston johtaja. Erikoistehtävissä Imatran Voima Osakeyhtiössä. Suomen Teknillisen Seuran, Suomen Sähköinsinööriliiton, Suomen Säätötekniillisen Seuran ja Svenska Teknologföreningens jäsen. Opintomatka Neuvostoliiton voimansiirtokysymysten tutkimuslaitoksiin 8.—18. 1. 63 ja osanotto pohjoismaiseen professorikokoukseen Trondheimissa 29.—31. 8. 63. Tehon säätö valtakunnanverkostossa, Voima ja Valo 36 (1963), s. 96—102. Sähkömittaustekniikka, TK:n moniste N:o 174, 230 s.

Wuolijoki, Jaakko Robert, koneenrakennusopin (kone-elimien) professori. Pitänyt koneelimien (005, 056, 205) luennot ja harjoitukset ohjelman mukaisesti. Ohjannut lisen-siaatti- ja diplomitoita. Toiminut koneinsinöörikillan kotimaisen opintoreikeilyn johtajana 11.—14. 11. 62 ja Saksaan ja Tshekkoslovakiaan 29. 5.—11. 6. 63 tehdyn opintoreikeilyn johtajana. Väitöskirjaksi aiottujen käsikirjoitusten tarkastuskomitean jäsen. Teknillisen korkeakoulun tieteellisen julkaisusarjan toimikunnan jäsen. Monistustoimiston ohjesääntötoimikunnan jäsen. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen varajäsen. Walter Ahlströmin säätiön hallituksen jäsen. Suomen Kirjallisuuspalvelun Seuran hallituksen jäsen. Otavan Ison Tietosanakirjan toimituskunnan jäsen. Suomalaisen kirjallisuuden edistämisvarain valtuuskunnan jäsen. Teknillisten Tieteiden Akatemian sihteeri. Suomen Teknillisen Seuran, Konepajainsinööriyhdistyksen ym. jäsen. Varttuneiden tieteenharjoittajain apuraha. Osallistunut pohjoismaiseen konepajateknillisen tutkimuksen konferenssiin Tukholmassa. 29.—30. 10. 62. Julkaissut: „Ruuvi-liitos ja sen kiristäminen”, Konepajamies XV (1962), 11—12, ss. 547—555. Akselivärähtelyä, kriittistä pyörimisnopeutta ja joustavia kytkimiä koskevia tutkimuksia.

Ylinen, Arvo Albin Johannes, rakennusstatiikan professori. Pitänyt rakennusstatiikan (111, 112) luennot opetusohjelman mukaisesti. Ohjannut diplomitoita. Virkalomaa 12/11—1/12 1962, jolloin osallistunut totaalisen maanpuolustuksen kurssiin. Teknillisen korkeakoulun tieteellisen julkaisusarjan toimikunnan puheenjohtaja. Väitöskirjaksi aiottujen käsi-

kirjoitusten tarkastuskomitean jäsen. Tekniikan Ylioppilaiden inspehtori. Valtion teknillisen tutkimuslaitoksen hallituksen puheenjohtaja. Valtion teknillistieteellisen toimikunnan jäsen ja varapuheenjohtaja. Maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan puheenjohtaja. Teknillisen korkeakoulun edustaja Alfred Kordelin'in säätiön hallituksessa. Tieteenharjoittajain Liiton puheenjohtaja. Uuden Tietosanakirjan neuvottelukunnan puheenjohtaja. Suomalaisen Tiedeakatemian jäsen. Teknillisten Tieteiden Akatemian esimies. Ruotsin Insinööritiedeakatemian jäsen. Sotatieteellisen seuran kutsujäsen. Suomen Teknillisen seuran jäsen. Suomen Metsätieteellisen Seuran jäsen. Suomen Betoniyhdistyksen jäsen. Rakennusinsinöriyhdistyksen jäsen. International Association for Bridge and Structural Engineering'in pysyvän komitean jäsen ja Suomen kansallisen komitean puheenjohtaja. Forest Products Research Society'n jäsen. International Wood Research Society'n jäsen. Teknillisen korkeakoulun edustajana Moskovassa syyskuussa 1962 pidetyssä „Internationales Symposium über Hochschulbildung". Ollut joulukuussa Moskovassa ja Leningradissa tutustumassa Neuvostoliiton Tiedeakatemian alaisen Tieteellisen Information Instituutin toimintaan. Osallistunut huhtikuussa 1963 Wiesbadenissa Comité' Européen du Béton'in kokoukseen. Osallistunut Pohjoismaiden teknillisten korkeakoulujen rakennusinsinööriosastojen professorien kokoukseen Tukholmassa 27—28 päivänä toukokuuta 1963. Julkaissut: „Theory of Continuous Beam Whose Material does not follow Hocke's Law", *Archiwum Mechaniki Stosowanej* 2,14 (1962), „Vergleichende Untersuchung über den Einfluss der Belastungs- und der Verformungsgeschwindigkeit auf die Bruchfestigkeit des Holzes, Holz als Roh- und Werkstoff, Bd 21 (1963), s. 173—176; „Tutkimustointa", *Rakennusinsinörikillan 50-vuotisjulkaisu*, Helsinki 1963.

Helsingissä, joulukuussa 1963.

Jaakko Rahola

Rehtori

Martti Liesto

Sihteeri

